

Rapport

Tilstandsrapport for private høyere utdanningsinstitusjoner 2008

KUNNSKAPSDEPARTEMENTET

Tilstandsrapport for private høyere utdanningsinstitusjoner 2008

Forord

I forbindelse med den årlige etatsstyringen som Universitets- og høyskoleavdelingen i Kunnskapsdepartementet utfører overfor universitets- og høyskolesektoren, har departementet laget en overordnet tilstandsrapport for de statlige universitetene og høyskolene. I og med at denne rapporten ikke tok med de private vitenskapelige høyskolene og de private høyskolene, bestemte departementet at de også skulle utarbeide en tilsvarende rapport for disse institusjonskategoriene. Det er denne rapporten du nå sitter med i hendene eller har foran deg på skjermen. Formålet er ikke å ”benchmarke” de private i forhold til de offentlige, men snarere å gi en oversikt og en vurdering av tilstanden innenfor de private institusjonene som sådan.

Grovt sett deles tilstandsrapporten inn i fem deler:

- Utdanning
- Forskning
- Internasjonalisering
- Høyere utdanning og omverden
- Økonomi

I dag har vi 3 vitenskapelige private høyskoler (to institusjoner fikk denne statusen i løpet av 2008) og 21 private høyskoler. De private mottar relativt mye offentlig støtte og det er derfor også relevant å se på hvordan denne støtten forvaltes, og hvordan forholdet mellom egeninntjening og offentlig støtte forholder seg for denne kategorien. Tilstandsrapporten for de private institusjonene gir en oversikt og analyse både på makronivå (sektornivå) og institusjonsnivå. Nesten alle tabeller på sektornivå (de vitenskapelige private høyskolene og de private høyskolene) vises også for hver enkelt institusjon i vedlegget til rapporten.

Primærkilden til analysene er data fra Database for høyere utdanning (DBH) ved NSD. I tillegg er det benyttet data fra NIFU STEP, Samordna opptak (SO), Norges forskningsråd, og budsjettokumenter fra de enkelte utdanningsinstitusjonene. Det må nevnes at rapporteringen fra institusjonene til DBH på enkelte områder er relativt svak. Her ligger det et klart forbedringspotensiale.

Rapporten består av 5 ulike kapitler. Disse er: 1) Studentsiden (Skrevet av Marie Wien Fjell og Bjørn R. Stensby); 2) Forskning (Erik F. Øverland, Steinar Johannessen og Ole-Jacob Skodvin); 3) Internasjonalisering (Bjørn R. Stensby og Ole-Jacob Skodvin); 4) Forholdet til omverdenen (Erik F. Øverland); 5) Økonomi (Mai-Lin Hofsøy).

Bjørn R. Stensby har stått for den tekniske tilretteleggingen. Ole-Jacob Skodvin er faglig ansvarlig.

Arbeidet er i det vesentlige utført i de siste ukene av september og primo oktober 2008.

15. oktober 2008

Innhold

Tabeller og figurer.....	6
Sammendrag.....	8
1	Studentsiden 13
1.1	Innledning..... 13
1.2	Utvikling i studietilbud..... 13
1.2.1	Endring i forholdet mellom årskurs, bachelor og master 13
1.3	Rekruttering, gjennomstrømming og resultater 16
1.3.1	Rekruttering..... 16
1.3.2	Gjennomstrømming..... 20
1.3.3	Resultater..... 22
1.4	Kjønnsperspektivet i valg av utdanning 31
1.5	Utviklingen av etter- og videreutdanning..... 34
1.5.1	Om kildene 34
1.5.2	Etterutdanning 34
1.5.3	Videreutdanning 36
1.6	Oppsummering..... 37
2	Forskning..... 39
2.1	Innledning..... 39
2.2	Stillingsstruktur – institusjonenes kompetanseprofil 39
2.2.1	Private vitenskapelige høyskoler..... 39
2.2.2	Private høyskoler..... 41
2.2.3	Kompetanseprofil og fagområder..... 42
2.3	Doktorgradsutdanningen – fordeling av stipendiatstillinger..... 42
2.3.1	Avlagte doktorgrader..... 42
2.4	Sammenlikning med andre nordiske land 45
2.4.1	Oversikt over avlagte doktorgrader..... 45
2.4.2	Stadig flere kvinner 45
2.4.3	Høy gjennomsnittsalder ved disputas..... 46
2.5	Vitenskapelig publisering..... 46
2.5.1	Innledning..... 46
2.5.2	Publisering ved norske institusjoner vs. andre land 47
2.5.3	Publisering i universitets- og høyskolesektoren 48
2.5.4	Spesielt om de private institusjonene 49
2.6	Resultatbasert forskningsfinansiering 53
2.6.1	Innledning..... 53
2.6.2	Doktorgrader 55
2.6.3	EU-midler 55
2.6.4	NFR-midler 55
2.6.5	Vitenskapelig publisering..... 55
2.6.6	Oppsummering/vurdering 56
2.7	Oppsummering..... 56
3	Internasjonalisering 59
3.1	Innledning..... 59
3.2	Studentutveksling..... 59
3.2.1	Utteksling samlet..... 59
3.2.2	Ut- og innreisende studenter 61
3.3	Utteksling av tilsatte..... 63
3.3.1	Internasjonal forskermobilitet 64

3.4	Oppsummering	65
4	Institusjonene og omverdenen.....	67
4.1	Innledning.....	67
4.2	Formidling og deltakelse	67
4.3	Innovasjon og verdiskapning	68
4.3.1	Kommersialisering	68
4.3.2	Entreprenørskap	68
4.3.3	Immaterielle rettigheter – IPR.....	70
4.4	Skattefunn.....	71
4.5	Oppsummering	71
5	Økonomi	73
5.1	Innledning.....	73
5.2	Statlig finansiering	73
5.3	Driftssituasjon	74
5.3.1	Årets resultat	75
5.4	Likviditet og soliditet	76
5.5	Departementets tilsynsrolle	77
5.6	Rapporteringen til departementet	77
5.7	Oppsummering	78
6	Litteratur, kilder og internetsider	79
7	Vedlegg	81
Vedlegg 0	Hovedmål, delmål og vektlagte områder for private høyskoler.....	81
Vedlegg 1	Studenter i tall	82
Vedlegg 2	Forskning.....	96
Vedlegg 3	Internasjonalisering	115
Vedlegg 5	Økonomi.....	118

Tabeller og figurer

Tabell 1.2.1	Utviklingen i studietilbud 60 st.p. og mindre.....	14
Tabell 1.2.2	Utviklingen i antall studenter på årskurs og mindre	14
Tabell 1.2.3	Utvikling i studietilbud 180 st.p.....	15
Tabell 1.2.4	Utvikling i antall studenter på bachelorgrad	15
Tabell 1.2.5	Utvikling i antall studietilbud master- og høyere grad.....	16
Tabell 1.2.6	Utvikling i antall registrerte studenter på master- og høyere grad	16
Tabell 1.3.1	Søknader	17
Tabell 1.3.2	Antall primærsøkere per studieplass	18
Tabell 1.3.3	Opptakstall	18
Tabell 1.3.4	Nye studenter.....	19
Tabell 1.3.5	Registrerte studenter	19
Tabell 1.3.6	Gjennomføringsgrad i forhold til avtalt utdanningsplan 2006 og 2007	20
Tabell 1.3.7	Utvikling i studiepoeng per student	21
Tabell 1.3.8	Utvikling i studiepoeng per student, omregnet i heltidsekvivalenter	22
Tabell 1.3.9	Ferdige egenfinansierte kandidater	22
Tabell 1.3.10	Ferdig uteksaminerte kandidater	24
Tabell 1.3.11	Ferdige egenfinansierte kandidater	26
Tabell 1.3.12	Karakterfordeling	27
Tabell 1.3.13	Karaktergjennomsnitt førsteprioritetssøkere gjennom Samordna opptak	28
Tabell 1.3.14	Strykprosent	29
Tabell 1.4.1	Registrerte egenfinansierte studenter, fordelt på studie og kjønn	32
Tabell 1.4.2	Registrerte egenfinansierte studenter, fordelt på institusjonskategori og kjønn.....	33
Tabell 1.5.1	Etterutdanning i regi av UH-institusjonene; deltakere og varighet	35
Tabell 1.5.2	Etterutdanning i regi av UH-institusjonene, vektet i studentårsverk	35
Tabell 1.5.3	Prosent studentårsverk i forhold til registrerte studenter	35
Tabell 1.5.4	Videreutdanning; studenter totalt	36
Tabell 1.5.5	Desentralisering og fjernundervisning	36
Tabell 2.2.1	Stillinger ved de private vitenskapelige høyskolene	40
Tabell 2.2.2	Stillinger ved de private høyskolene	41
Tabell 2.3.1	Doktorgrader 2007 – 1. halvår 2008 per lærested.	42
Tabell 2.3.2	Doktorgrader per lærested, private institusjoner	43
Tabell 2.3.3	Doktorgrader per gradstittel.	43
Tabell 2.3.4	Doktorgrader 2007 per fagområde og kjønn	43
Tabell 2.3.5	Avlagte doktorgrader, fordelt på institusjonskategori	44
Tabell 2.3.6	Stipendiatstillinger finansiert fra KD.	44
Tabell 2.4.1	Sammenligning av antall avlagte doktorgrader med andre nordiske land	45
Tabell 2.4.2	Sammenligning av antall avlagte doktorgrader per mill. capita.....	45
Figur 2.4.1	Doktorgrader i de nordiske og baltiske landene	46
Tabell 2.4.3	Sammenligning av gjennomsnittsalder ved disputas	46
Tabell 2.5.1	Vitenskapelig publisering i 2006 i utvalgte land.....	48
Figur 2.5.1	Antall publikasjonspoeng per institusjonskategori i perioden 2004-2007.	48
Tabell 2.5.2	Antall publikasjonspoeng per institusjonskategori	49
Tabell 2.5.3	Antall prosentvis andel publikasjonspoeng per institusjonskategori	49
Tabell 2.5.4	Institusjoner med størst økning i publikasjonspoeng (absolutte tall).	50
Tabell 2.5.5	Institusjonene med størst nedgang i publikasjonspoeng (absolutte tall).	50
Tabell 2.5.6	Publikasjonspoeng per fagårsverk og førstestilling	51
Tabell 2.5.7	Prosentvis andel publiseringer på nivå og publikasjonsform, 2007	52
Figur 2.5.2	Forholdet mellom nivåene 2004-2007	52

Tabell 2.6.1	Oppnådde resultater i 2007 med uttelling i 2009.....	54
Tabell 3.2.1	Uttekslingsfaktor per institusjon 2007	60
Figur 3.2.1	Prosent utvekslingsstudenter og studenter under kvoteprogram.....	61
Figur 3.2.2	Prosent utreisende utvekslingsstudenter og studenter under kvoteprogram ..	62
Figur 3.2.3	Antall innreisende utvekslingsstudenter og studenter under kvoteprogram ..	63
Tabell 3.3.1	Utteksling ansatte	64
Tabell 4.2.1	Antall populærvitenskapelige artikler på BIs forskningsportal.....	67
Figur 4.3.1	Tidligfase entreprenøriell aktivitet i de nordiske land	69
Figur 4.3.2	Andel kvinner og menn som er involverte i tidligfase entreprenøriell aktivitet	69
Tabell 5.2.1	Statstilskudd til private vitenskapelige høyskoler og private høyskoler	73
Tabell 5.2.2	Statstilskuddet fordelt på komponentene i finansieringssystemet.....	74
Tabell 5.3.1	Driftsinntekter	75
Tabell V-1.2.1	Nye studietilbud ved de private høyskolene i 2007	82
Tabell V-1.2.2	Årskurs og mindre enheter, aggregerte tall på programmer og studenter	82
Tabell V-1.2.3	Bachelor, aggregerte tall på programmer og studenter	83
Tabell V-1.2.4	Master/høyere grad, aggregerte tall på programmer og studenter	83
Tabell V-1.3.1	Søknader	84
Tabell V-1.3.2	Økning i antall primærsøkere	85
Tabell V-1.3.3	Primærsøkere per studieplass april/mai 2008.....	86
Tabell V-1.3.4	Opptakstall (egenfinansierte)	87
Tabell V-1.3.5	Førstegangsregistrerte studenter (egenfinansiert)	88
Tabell V-1.3.6	Registrerte studenter høstsemesteret (egenfinansiert).....	89
Tabell V-1.3.7	Gjennomføringsgrad i forhold til avtalt utdanningsplan, studiepoeng.....	89
Tabell V-1.3.8	Studiepoeng per registrerte student (egenfinansiert)	90
Tabell V-1.3.9	Studiep. per registrerte student, (egenfinansiert), omregnet i heltidsekvivalenter	90
Tabell V-1.3.10	Ferdige egenfinansierte kandidater etter studiested	91
Tabell V-1.3.11	Karakterfordeling 2007	91
Tabell V-1.3.12	Karaktergjennomsnitt førsteprioritetssøkere gjennom Samordna opptak.....	92
Tabell V-1.3.13	Strykprosent	94
Tabell V-1.4.1	Registrerte egenfinansierte studenter, fordelt på kjønn og institusjon	95
Tabell V-1.6.1	Studenter per undervisnings- forsknings- og formidlingsstilling - forholdstall	95
Tabell V-2.2.1	Stillinger ved de private vitenskapelige høyskolene	96
Tabell V-2.2.2	Stillinger ved de private høyskolene	97
Tabell V-2.5.1	Oversikt over totalpublisering ved de ulike høyere utdanningsinstitusjonene	105
Tabell V-2.5.2	Andel av forfatterandeler i nivå 2 publiseringskanaler ("nivå 2-andel).....	112
Tabell V-2.5.3	Publikasjonspoeng pr. førstestilling/post.doc.....	113
Tabell V-2.5.4	Forfatterandeler – utgivere/forlag, 20 største	114
Tabell V-2.5.5	Forfatterandeler – ISSN-kanaler, 20 største	114
Tabell V-3.2.1	Prosent utvekslingsstud. og stud. under kvoteprogram av reg. studenter	115
Tabell V-3.2.2	Prosent utreisende utvekslingsstud. og stud. under kvoteprog. av reg. stud...	115
Tabell V-3.2.3	Prosent innreisende utvekslingsstud. og stud. under kvoteprog. av reg. stud.	115
Tabell V-3.2.4	Prosent utvekslingsstudenter og studenter under kvoteprogram per institusjon	116
Tabell V-3.2.5	Prosent utreisende utvekslingsstud. og stud. under kvoteprog. per institusjon.	116
Tabell V-3.2.6	Prosent innreisende utvekslingsstud. og stud. under kvoteprog. per inst.....	117
Tabell V-5.3.1	Driftsinntekter	118
Tabell V-5.3.2.	Resultatutvikling	120
Tabell V-5.4.1	Likviditet	121
Tabell V-5.4.2	Soliditet	122

Sammendrag

Studentsiden

Utvikling i studietilbud

Det har vært en klar vekst i antall studier som tilbys de siste årene både ved de statlige og private høyere utdanningsinstitusjonene. For de private gjelder dette både for utviklingen av årskurs, studietilbud på bachelor og master- /høyere grad. I 2007 ser imidlertid tallet på nye studietilbud ut til å ha stabilisert seg.

Selv om et sentralt mål i Kvalitetsreformen var å utvikle bachelorprogrammer preget av forpliktende relasjoner mellom institusjon og student, ble årskursene beholdt som en fleksibel mekanisme overfor studenter med behov for enkeltstående tilbud. De har imidlertid vist seg å få en langt større popularitet enn ventet. Antall årskurs totalt i sektoren har økt med 17 siden 2004. Årskursene ser ut til å være særlig populære ved de private høyskolene. Ved disse skolene har antall årskurs økt med hele 11 fra 2004 til 2007. De private høyskolenes andel av private årskurs har økt fra rundt 5 til 6 pst. Det er imidlertid verdt å merke seg at andelen studenter registrert på årskurs har gått kraftig ned i denne perioden (mer enn 1400 i perioden 2004 til 2007). Det er her særlig Handelshøyskolen BI som trekker snittet ned, med en nedgang på mer enn 700 studenter.

Den største økningen både relativt og absolutt i tidsperioden 2004-2007 har funnet sted på bachelornivå. Det gjelder både i antall tilbud – en økning på 8,1 pst. - og antall studenter – en økning på 4,3 pst.

Antall tilbud på høyere grad ved de private høyere utdanningsinstitusjonene har steget jevnt frem til 2006, men gikk noe ned 2006 til 2007.

Rekruttering, gjennomstrømming og resultater

Antall søknader til høyere utdanning totalt har økt med 2,7 pst. siden 2004 og er tilnærmet uendret fra 2006 til 2007. De private høyskolene har hatt en liten nedgang i andelen av det totale antall søkere, fra 5,9 i 2004 til 5,6 i 2007. Mens antall søkere til statlige høyskoler har økt med 2,1 pst. fra 2006 til 2007, gikk søknadstallet til private høyskoler ned med 1,4 pst.

Blant de private høyskolene har det vært en nedgang både blant de diakonale, teologiske og pedagogiske høyskolene. Derimot har høyskolene som tilbyr økonomisk- administrative fag blitt mer populære i perioden.

Et av siktemålene med Kvalitetsreformen var å bedre studentenes studiegjennomføring. Evalueringen av Kvalitetsreformen og St.meld. nr. 7 (2007-2008) Sluttrapport for Kvalitetsreformen i høgre utdanning viser at insentivene for bedre gjennomføring (finansieringssystem, økt modulisering, sterkere oppfølging av studenten) ser ut til å hatt effekt. Antall studiepoeng per student har økt, og særlig ved universitetene der studentgjennomstrømmingen tidligere var svak. For sektoren sett under ett har det i perioden 2004 -2007 vært en jevn økning i gjennomstrømming.

Generelt har de private høyskolene lavere studentproduksjon per student enn offentlige høyere utdanningsinstitusjoner. Dette er noe overraskende, siden studentene betaler skolepenger.

Karakterutviklingen i sektoren viser at det har vært en ganske stabil fordeling av karakterer de siste tre årene. Det gis langt flere gode karakterer i høyere grad enn i lavere grad både ved statlige og private høyere utdanningsinstitusjoner.

Strykprosenten for de private høyskolene ligger på omtrent samme nivå som for de statlige universitetene og høyskolene (rundt 8 pst.). Det er imidlertid verdt å merke seg at det er store variasjoner mellom de ulike private høyskolene.

Forskning

Stillingsstruktur – institusjonenes kompetanseprofil

Institusjonenes kompetanseprofil sier noe om forutsetningene og mulighetene til å drive forskning og FoU-arbeid. Kompetanseprofilen viser at det er stor variasjon mellom de private vitenskapelige høyskolene på den ene siden og de private høyskolene på den andre siden. De private høyskolene har en langt svakere akademisk kompetanseprofil enn de private vitenskapelige høyskolene.

I gjennomsnitt har de private vitenskapelige høyskolene i 2007 rundt 25 pst. professorater, 34 pst. i førstestillinger, 21 pst. mellomstillinger (primært høyskolelektorer), og rundt 20 pst. forskerrekutteringsstillinger. Kompetanseprofilen til de private vitenskapelige høyskolene er relativt lik den til de statlige vitenskapelige høyskolene. Det er en noe mer topptung kompetanse og en klart høyere andel rekrutteringsstillinger i den sistnevnte institusjonskategorien.

De private høyskolene har i 2007 i gjennomsnitt rundt 5 pst. i professorater, rundt 22 pst. i førstestillinger, rundt 57 pst. mellomstillinger, 14 pst. høyskolelærere og 3 pst. forskerrekutteringsstillinger. Stillingsstrukturen er relativt lik kompetanseprofilen til den statlige høyskolesektoren. Også her er det en langt lavere andel rekrutteringsstillinger i private høyskoler enn i statlige.

Forskerutdanning

Ferske tall fra NIFU STEP første halvår av 2008 viser en sterkere økning i antall disputaser enn noen gang tidligere. Bare i første halvår 2008 er det gjennomført nærmere 750 disputaser. Alt tyder på at måltallet i Regjeringens nåværende opptrappingsplan – 1100 disputaser årlig – vil bli mer enn nådd i 2008.

Av de private UH-institusjonene er det bare de akkrediterte vitenskapelige høyskolene som har rett til å tildele doktorgrad. I 2007 avla i alt 14 personer doktorgraden ved disse tre institusjonene. Tall for første halvår 2008 viser 6 doktorgrader ved disse institusjonene – 5 ved Handelshøyskolen BI og en ved Menighetsfakultetet.

Vitenskapelig publisering

Vitenskapelig publisering er fra og med 2004 inkludert som indikator i finansieringssystemet. Det overordnede målet til resultatbasert omfordeling (RBO) er å

stimulere til økt forskningsaktivitet og fordele ressurser til forskningsmiljø som kan dokumentere gode forskningsresultat.

Internasjonalt publiserer norske forskere et lavere antall artikler per innbygger enn de andre nordiske landene, men de siste årene har vi hatt den sterkeste veksten (sammen med Island).

Fra 2006 til 2007 har veksten i antall publikasjonspoeng vært på 9 pst. dersom en ser hele sektoren (inkludert private høyskoler) under ett. Veksten fra 2006 til 2007 er større enn veksten i antall publikasjoner fra 2005 til 2006.

Det er universitetene som har den overveiende største vitenskapelige produksjonen. Målt etter publikasjonspoeng per fagårsverk følger de private vitenskapelige høyskolene nærmest etter universitetene – omtrent samme nivå og langt over de statlige vitenskapelige høyskolene. De private høyskolene har også hatt en fin positiv utvikling i perioden 2004-2007, og ligger på samme nivå som de statlige høyskolene.

De private vitenskapelige høyskolene har en noe lavere andel publikasjoner på nivå 2 enn både universitetene og de statlige vitenskapelige høyskolene. Private høyskoler har også marginalt lavere andel nivå 2-publikasjoner enn de statlige. De private institusjonene har et publiseringsmønster som minner sterkt om de statlige høyskolenes, med relativt færre periodikaartikler og flere antologiartikler og monografier enn ved universitetene og de statlige vitenskapelige høyskolene. Dette henger åpenbart sammen med fagprofilen i den private sektoren, hvor humaniora, samfunnsfag og helsefag dominerer. Det er forskjell mellom private vitenskapelige høyskoler og private høyskoler med hensyn på publikasjonsform, men det er en tendens til noe høyere periodikapublisering ved de private vitenskapelige.

Deltakelse i forskningsprogram i regi av Norges forskningsråd og EU

Tildeling av ressurser til forskning fra Norges forskningsråd og EU er en indikator på om en høyere utdanningsinstitusjon har nådd opp i konkurransen om deltakelse i forskningsprosjekt(er). Også på dette området skiller universitetene seg klart ut i positiv forstand, og da særlig med hensyn til tildeling av midler til forskning fra Norges forskningsråd.

For de private institusjonene er det få institusjoner som har fått bevilgninger fra NFR. Unntaket er Handelshøyskolen BI som har hatt en betydelig uttelling de senere år. Det har imidlertid vært en markant nedgang i NFR-midler fra 2006 (rundt 27 millioner) til 2007 (rundt 13 millioner).

Når det gjelder EU-midler, er det kun Handelshøyskolen BI som har EU-finansiering. Denne har gått noe ned fra 2006 (639 000 kr) til 2007 (509 000 kr.).

Internasjonalisering

Studentutveksling

De private vitenskapelige høyskolene synes å arbeide aktivt med studentutvekslingen sin, og i 2007 hadde de en utveksling på lik linje med offentlig sektor. Handelshøyskolen BI er den dominerende institusjonen med hensyn til studentutveksling. I 2004 var BIs andel av utvekslingsstudenter i privat sektor 87 pst. I 2007 hadde den økt til 89 pst.

De resterende private høyskolene har en svært lav studentutveksling. Av de 22 høyskolene er det kun 6 som har oppgitt at de har studentutveksling. Flertallet av de 16 som ikke oppgir studentutveksling er svært små.

Det er naturlig å konkludere med at utveksling av studenter ikke er viktig for ikke vitenskapelige private høyskoler, og at tendensen forsterkes dess mindre høyskolen er. Det samme trekket finner man imidlertid ikke ved de offentlige høyere utdanningsinstitusjonene. Kunsthøgskolen i Bergen og Arkitekt- og designhøgskolen i Oslo er begge svært små institusjoner, men de hadde en av de høyeste andelene av innreisende og utreisende studenter.

Utteksling av faglig ansatte

DBH-dataene viser utreisende og innreisende faglig ansatte for de norske UH-institusjonene i årene fra 2004 til 2007. Dette er utenlandske forskere som gjester institusjonen i løpet av rapporteringsåret, samt institusjonens egne forskere som har hatt faglige opphold ved en institusjon i utlandet. Mobiliteten baseres enten på grunnlag av organiserte utvekslingsprogram eller på grunnlag av individbaserte avtaler. De innreisende/utreisende forskerne må ha et opphold på minimum en ukes varighet for å bli tatt med i disse tabellene.

I den private høyskolesektoren er det en svak økning av faglig ansatte med opphold ved en utenlandsk UH-institusjon. Gjennomsnittet for utreisende ansatte for hele den private høyskolesektoren er lav, under 4 utreisende i hele perioden 2004-2007.

Det er imidlertid klare forskjeller mellom de ulike private høyere utdanningsinstitusjonene. I 2007 skiller Handelshøgskolen BI, Menighetsfakultetet og Dronning Mauds Minne seg ut med flest utreisende ansatte.

Det er også relativt få utenlandske gjesteforskere/lærere ved de private høyere utdanningsinstitusjonene i tidsperioden 2004-2007. Gjennomsnittet ligger på mellom 1 og 2 personer i hele denne perioden. Igjen skiller Handelshøgskolen BI seg ut med klart flest utenlandske gjesteforskere/lærere (15 til 18 i perioden 2004-2007).

Institusjonene og omverdenen

Formidling

De fleste institusjonene har omfattende formidlingsaktivitet. Dette varierer selvsagt mye fra institusjon til institusjon, og er vel så mye avhengig av fagprofil som evne og vilje til å formidle. Enkelte institusjoner har blinket ut forskning og formidling som fokusområdet og arbeider bra med å legge til rette for at medarbeidere skal kunne delta i samfunnsdebatten og formidler kunnskap opparbeidet i forskning og faglig utviklingsarbeid. Mange institusjoner rapporterer at institusjonens medarbeidere i betydelig grad har en utfordring med i større grad å delta i samfunnsdebatten

Kommersialisering av forskningsresultater

Her finnes knapt noen tall å forholde seg til. Ved gjennomgang av Rapporter og Planer 2008 for alle institusjonene kan vi konkludere med at aktivitetene i så måte også er begrenset. Et klart unntak er selvsagt handelshøgskolen BI, som riktignok ikke rapporterer på innmeldte forretningsideer, patenter, lisenser og lignende, men på sitt gjennomgående bidrag til

innovasjon og verdiskaping i samfunn og næringsliv gjennom fag- og utdanningsprofil. BI utdanner i stor grad kandidater til næringslivet.

Oppdragsfinansiering

Vi har ingen gode tall på den totale andelen av oppdragsfinansiert virksomhet for de private vitenskapelige høyskolene og de private høyskolene. I kapittel 5 vil vi imidlertid se noe nærmere på forholdet mellom offentlig bidrag og inntekter ellers. Det er heller ikke noen av de private institusjonene som deltar i prosjekter innunder Skattefunn.

Immaterielle rettigheter

Til tross for uklare strategier for kommersialisering av forskningsresultater så vil det allikevel være av betydning at de private institusjonene lager en strategi for hvordan de håndterer institusjonens immaterielle rettigheter som ikke bare omfatter copyright, men også mulige patenteringer. De offentlige institusjonene er godt i gang med dette arbeidet.

Økonomi

Det har vært en vesentlig økning i statstilskuddet til de private høyskolene de siste årene. Sammenlignet med de statlige institusjonene har de private hatt den største budsjettveksten.

I 2007 kom i gjennomsnitt 39,6 pst. av inntektene til de private institusjonene fra statstilskudd, 46,1 pst. fra egenbetaling fra studentene, mens 14,3 pst. kom fra andre kilder, for eksempel gaver eller oppdrag. Sammenlignet med 2006 er andelen statsfinansiert økt med 1,2 pst., mens andre inntekter er redusert. Det er også verdt å merke seg at flere av de private institusjonene har en andel statlig finansiering på linje med (eller høyere) enn flere av de statlige høyere utdanningsinstitusjonene.

16 av 24 institusjoner hadde positivt årsresultat i 2007. Regnskapet for 1. halvår viser at 19 institusjoner har foreløpig positivt resultat. Mange av de private høyskolene rapporterer om en presset økonomisk situasjon.

1 Studentsiden

1.1 Innledning

I dette kapitlet om studentsiden gir vi en oversikt over tilstanden på utdanningssiden ved de private høyere utdanningsinstitusjonene. Hvordan er utviklingen og sammensetningen av studietilbud? Hva med fagprofilen? Hvordan er rekruttering, gjennomstrømming, læringsutbytte, studienes relevans og kandidatproduksjon?

Mer konkret ser vi nærmere på følgende områder:

- Utvikling og sammensetning av studietilbud (årskurs, bachelor og master)
- Rekruttering, gjennomstrømming og resultater
  - o Rekruttering (søknader og opptak)
  - o Gjennomstrømming: Gjennomføringsgrad i forhold til avtalt utdanningsplan; Utvikling i studiepoeng per student; Ferdig uteksaminerte kandidater; Læringsutbytte (karakterfordeling, og strykprosent)
- Kjønnsperspektivet i valg av utdanning
- Utvikling av etter- og videreutdanning

For å belyse det ovennevnte benyttes primært data fra DBH.

1.2 Utvikling i studietilbud

Etter Kvalitetsreformen har det vært en klar økning i antall studietilbud ved de statlige høyskolene. Det har totalt blitt opprettet over 1 000 nye studietilbud, mens om lag 600 har blitt avviklet. Økningen i studietilbud var stor både i 2004, 2005 og 2006, men i 2007 har tallet på nye tilbud stabilisert seg. Vi har ikke oversikt over om det har vært en tilsvarende utvikling ved de private høyskolene. I 2007 rapporterte kun Det teologiske menighetsfakultetet (MF), Misjonshøgskolen og Norsk lærerakademi – bachelor-masterstudier (NLA) om ett nyopprettet tilbud hver, jf. tabell V-1.2.1 i vedlegget. En kan anta at flere av de private høyskolene endrer studietilbudet sitt, og at det er en betydelig underrapportering her.

1.2.1 Endring i forholdet mellom årskurs, bachelor og master

Utviklingen i årskurs

Tabell 1.2.1 viser utviklingen i antall studietilbud på lavere grads nivå som gir 60 studiepoeng eller mindre. Den største andelen av tilbudene er 60-studiepoengsenheter. Tabell 1.2.2 viser utviklingen i antall registrerte studenter på slike tilbud. Se ellers tabell V-1.2.2 i vedlegget for fordeling på institusjoner.

Tabell 1.2.1 Utviklingen i studietilbud 60 st.p. og mindre

	2004		2005		2006		2007	
	Antall årskurs	Andel	Antall årskurs	Andel	Antall årskurs	Andel	Antall årskurs	Andel
Stat. høyskoler	1 005	83,3	1 019	80,7	964	78,2	961	78,6
Universiteter	109	9	160	12,7	179	14,5	179	14,6
Vit. høyskoler	26	2,2	12	1	14	1,1	7	0,6
Kunsthøyskoler	2	0,2	1	0,1	2	0,2	1	0,1
Private høyskoler	64	5,3	71	5,6	74	6	75	6,1
Sum	1 206	100	1 263	100,0	1 233	100,0	1 223	100

Kilde: DBH

Merknad: Fra og med 2005 fikk hhv. Høgskolen i Stavanger og Norges landbrukshøgskole universitetsstatus under navnene universitet i stavanger (UIS) og universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB).

Tabell 1.2.2 Utviklingen i antall studenter på årskurs og mindre

	2004		2005		2006		2007		Endring 2006-2007
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	
Stat. høyskoler	20 325	59,2	19 015	55,4	18 550	54,8	17 790	54,1	- 760
Universiteter	9 800	28,5	11 084	32,3	11 239	33,2	11 594	35,2	355
Vit. høyskoler	356	1	269	0,8	340	1	101	0,3	- 239
Kunsthøyskoler	12	0	4	0	5	0	4	0	- 1
Private høyskoler	3 843	11,2	3 968	11,6	3 730	11	3 409	10,4	-321
Sum	34 336	100	34 340	100	33 864	100,0	32 898	100	- 966

Kilde: DBH

Merknad: Fra og med 2005 fikk hhv. Høgskolen i Stavanger og Norges landbrukshøgskole universitetsstatus under navnene universitet i stavanger (UIS) og universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB).

Selv om et sentralt mål i Kvalitetsreformen var å utvikle bachelorprogrammer preget av forpliktende relasjoner mellom institusjon og student, ble årskursene beholdt som en fleksibel mekanisme overfor studenter med behov for enkeltstående tilbud. De har imidlertid vist seg å få en langt større popularitet enn ventet. Antall årskurs totalt i sektoren har økt med 17 siden 2004. Årskursene ser ut til å være særlig populære ved de private høyskolene. Ved disse skolene har antall årskurs økt med hele 11 fra 2004 til 2007. De private høyskolenes andel har samtidig økt fra 5,3 til 6. Økningen skyldes først og fremst en økning på 7 årskurs ved NLA Lærerhøgskolen.

Antall registrerte studenter på årskurs totalt har gått ned med 1 438 siden 2004 og 966 siden 2006. Utviklingen ved de private høyskolene er i tråd med dette. De har hatt en nedgang på 321 årskursstudenter siden 2006 og 434 siden 2004. Det er Handelshøgskolen BI som trekker snittet ned, med en nedgang på 736 årskursstudenter.

Utvikling i bachelorgrader

Tabell 1.2.3 og 1.2.4 viser utviklingen antall studietilbud på 180 studiepoeng og antall studenter på slike tilbud. Se tabell V-1.2.3 i vedlegget for fordeling på institusjonsnivå.

Tabell 1.2.3 Utvikling i studietilbud 180 st.p.

	2004		2005		2006		2007	
	Antall studietilbud	Andel	Antall studietilbud	Andel	Antall studietilbud	Andel	Antall studietilbud	Andel
Stat. høyskoler	663	72,7	646	68,1	631	66	648	65,7
Universiteter	151	16,6	216	22,8	238	24,9	245	24,8
Vit. høyskoler	17	1,9	2	0,2	2	0,2	4	0,4
Kunsthøyskoler	25	2,7	19	2	18	1,9	18	1,8
Private høyskoler	56	6,1	65	6,9	67	7	71	7,2
Sum	912	100	948	100	956	100	986	100

Kilde: DBH

Tabell 1.2.4 Utvikling i antall studenter på bachelorgrad

	2004		2005		2006		2007		Endring 2006-2007
	Antall studenter	Andel	Antall studenter	Andel	Antall studenter	Andel	Antall studenter	Andel	
Stat. høysk	50 750	57,3	48 753	53,1	49 155	53,4	49 868	54	713
Universiteter	22 991	25,9	28 462	31	27 764	30,2	26 768	29	- 996
Vit. høysk.	2 029	2,3	1 160	1,3	1 341	1,5	1 845	2	504
Kunsthøysk.	590	0,7	618	0,7	586	0,6	561	0,6	- 25
Private høyskoler	12 269	13,8	12 770	13,9	13 144	14,3	13 380	14,5	236
Sum	88 629	100	91 763	100	91 990	100	92 442	100	432

Kilde: DBH

En betydelig del av økningen i antall studietilbud etter Kvalitetsreformen har kommet som en økning i tilbudet av bachelorgrader. Økningen var særlig stor fra 2003 til 2004, men som vi ser av tabell 1.2.3 har antall bachelorgrader fortsatt å stige jevnt de siste årene. På sektornivå har antall studietilbud på 180 studiepoeng økt fra 912 i 2004 til 986 i 2007, dvs. med om lag 8,1 pst. Antall registrerte bachelorstudenter har samtidig økt med om lag 4,3 pst.

De private høyskolene er med å trekke opp dette snittet. Fra 2004 til 2005 økte antall bachelorgrader som blir tilbudt, med 15, dvs. 26,8 pst., mens antall studenter på slike tilbud økte med 3 813 (4,3 pst.).

Utviklingen i mastergrader og høyere grad

Tabell 1.2.5 viser utviklingen i mastergradstilbud i sektoren fra 2004 til 2007. Merk at dette er alle programmene som institusjonene har merket som høyere grad/mastergrad når de har rapportert inn til DBH. Det viser med andre ord ikke det reelle tallet på hvor mange mastergrader institusjonen tilbyr. Også mindre tilbud på mastergradsnivå er inkludert i tabellen og flere høyskoler som ikke har rett til å tildele mastergrad, har rapportert inn tilbud på mastergradsnivå (kan for eksempel komme av fellesgrader med andre institusjoner). Det varierer dessuten veldig fra institusjon til institusjon hvor mange egne programmer de oppretter på mastergradsnivå. Fra neste år kommer det en ny nivåinndeling i DBH, og vi vil da få bedre tall på antall mastergrader institusjonene har rett til å tilby.

Tabell 1.2.6 viser utviklingen i antall studenter på master- og høyere grad. Se tabell V-1.2.4 i vedlegget for fordeling på institusjonsnivå.

Tabell 1.2.5 Utvikling i antall studietilbud master- og høyere grad

	2004		2005		2006		2007	
	Antall studietilbud	Andel	Antall studietilbud	Andel	Antall studietilbud	Andel	Antall studietilbud	Andel
Stat. høyskoler	193	20,6	178	17,5	189	18,3	189	21
Universiteter	633	67,4	754	74,1	759	73,3	639	71,2
Vit. høyskoler	72	7,7	39	3,8	38	3,7	30	3,3
Kunsthøyskoler	14	1,5	13	1,3	13	1,3	8	0,9
Private høyskoler	27	2,9	34	3,3	36	3,5	32	3,6
Sum	939	100	1 018	100	1 035	100,0	841	100

Kilde: DBH

Tabell 1.2.6 Utvikling i antall registrerte studenter på master- og høyere grad

	2004		2005		2006		2007		Endring 2006-2007
	Antall studenter	Andel	Antall studenter	Andel	Antall studenter	Andel	Antall studenter	Andel	
Stat. høysk	5 161	13,6	5 048	12,5	5 532	12,8	5 553	13,1	21
Universiteter	26 334	69,3	30 363	75,2	32 776	75,6	31 608	74,3	- 1 168
Vit. høysk.	3 562	9,4	1 776	4,4	1 646	3,8	1 809	4,3	163
Kunsthøysk.	177	0,5	200	0,5	217	0,5	218	0,5	1
Private høyskoler	2 754	7,2	2 964	7,3	3 170	7,3	3 353	7,9	183
Sum	37 988	100	40 351	100	43 341	100	42 541	100	- 800

Kilde: DBH

Selv om tabell 1.2.5 ikke gir noen indikasjon på hvor mange mastergradstilbud det faktisk finnes, er det interessant å se på utviklingen i antall mastergradsprogrammer de siste årene. Etter Kvalitetsreformen og frem til 2006 steg antall mastergrader og studenter på slike tilbud jevnt, men fra 2006 til 2007 går antall mastergradstilbud ned med 18,7 pst. og antall studenter på slike tilbud går ned med 1,8 pst. Det er universitetene som først og fremst står for denne nedgangen. Også de private høyskolene hadde en økning i antall mastergrader fra 2004 til 2006 mens antallet har gått noe ned det siste året. Antall mastergradsstudenter ved de private høyskolene har derimot steget med 15,1 pst. siden 2004 og 5,7 pst. siden 2006

1.3 Rekruttering, gjennomstrømming og resultater

1.3.1 Rekruttering

For å belyse rekrutteringssituasjonen i sektoren vil vi se på utviklingen i antall søknader, opptakstall, nye studenter og antall registrerte studenter de siste fire årene.

Søknader

Tabell 1.3.1 viser utviklingen i antall søknader de siste fire årene. Med søknader menes antall søknadsalternativer til studieprogrammer på alle studienivåer, og både interne og eksterne søknader er inkludert. Se tabell V-1.3.1 i vedlegget for tabeller på institusjonsnivå.

Tabell 1.3.1

Søknader

	2004		2005		2006		2007		Endring 2006- 2007
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	
Stat. høysk	299 844	50,6	278 575	45,3	274 498	45,2	280 227	46,0	5 729
Universiteter	232 116	39,2	280 944	45,7	280 251	46,1	276 150	45,4	- 4 101
Vit. høysk.	20 304	3,4	15 009	2,4	15 015	2,5	15 313	2,5	298
Kunsthøysk.	5 379	0,9	5 063	0,8	3 315	0,5	2 741	0,5	- 574
Private høyskoler	34 776	5,9	35 137	5,7	34 677	5,7	34 201	5,6	-146
Sum	592 419	100	614 728	100	607 756	100	608 632	100	1 352

Kilde: DBH

Antall søknader til høyere utdanning totalt har økt med 2,7 pst. siden 2004 og er tilnærmet uendret fra 2006 til 2007. De private høyskolene har hatt en liten nedgang i andelen av det totale antall søkere, fra 5,9 i 2004 til 5,6 i 2007. Mens antall søkere til statlige høyskoler har økt med 2,1 pst. fra 2006 til 2007, går søknadstallet til private høyskoler ned med 1,4 pst.

De diakonale høyskolene har totalt sett hatt en nedgang på 369 søknader fra 2006 til 2007. Diakonhjemmet høyskole og Betanien diakonale høyskole har hatt de største prosentvise nedgangene på henholdsvis 12,5 pst. og 12,2 pst., mens Haraldsplass diakonale høyskole og Høyskolen Diakonova trekker opp snittet med økninger på henholdsvis 21,4 pst. og 23,8 pst. Nedgangen er i tråd med utviklingen i hele sektoren, der det er en total nedgang på 1 535 søknader til sykepleierutdanning fra 2006 til 2007.

Antall søkere til høyskoler med teologiske fag har gått ned med 32 fra 2006 til 2007. Blant disse høyskolene har Høyskolen i Staffeldtsgate hatt den største prosentvise økningen, på 28,6 pst., mens Ansgar Teologiske Høyskole har hatt den største nedgangen, på 13,2 pst.

De økonomiske administrative fagene er blant de som ser ut til å bli mer populære. Totalt øker antall søkere til de markedsrettede fagene med 626 fra 2006 til 2007. BI har en økning i søknadstallet på 746 eller 6,1 pst., mens NITH har en nedgang på 25,9 pst. Ved Campus Christiania øker antall søkere til Reiselivshøyskolen med 77,8 pst., mens søknadstallet til Markedshøyskolen går ned med nærmere 50 pst. Totalt i sektoren er det en økning på 3 184 søknader til økonomisk-administrative fag fra 2006 til 2007.

Den største nedgangen i antall søknader finner sted til høyskoler med medieutdanning og pedagogiske fag. Antall søknader til NLA bachelor og master, Rudolf Steinerhøyskolen og Mediehøyskolen går ned med henholdsvis 26,7 pst., 15,9 pst. og 16,1 pst., mens søknadstallet til NLA Lærerhøyskolen og Dronning Mauds Minne øker med henholdsvis 12,1 pst. og 8,1 pst. Nedgangen er i tråd med utviklingen i søknadstallet på slike fag i sektoren totalt sett.

Antall søknader til høyskoler med kunstutdanning er tilnærmet uendret fra 2006 til 2004. Eurytmihøyskolen har ikke rapportert.

Den norske eurytmihøyskole har ikke rapportert antall søknader.

Primærseekere per studieplass

Tabell 1.3.2 viser antall primærseekere per studieplass for 2007.

Tabell 1.3.2 Antall primærseekere per studieplass

	2007
Stat. høyskoler	1,7
Universiteter	2,2
Vit. høyskoler	5,9
Private høyskoler	1,1
I alt	2,0

Kilde: DBH

Primærseekere er personer som på grunnlag av fullført videregående opplæring søker på høyere utdanning via Samordna opptak (NOM-opptaket). Tallet viser disse søkerens førsteprioritet. Antall studieplasser er studieplasser innmeldt til Samordna opptak. Se vedlegg V-1.3.2 for antall primærseekere ved institusjonene i samordna opptak og V-1.3.3 for primærseekere per studieplass.

11 av de private høyskolene er medlem av Samordna opptak, og har dermed tall for primærseekere per studieplass. Disse høyskolene har i snitt færre seekere per studieplass enn de statlige institusjonene.

Det er vanskeligst å komme inn på de statlige vitenskaplige høyskolene, der gjennomsnittlig primærseekere per studieplass er 5,9. Tilsvarende seekertall ser vi ikke på de private vitenskaplige høyskolene. Primærseekere per studieplass er 0,5 på MF og 0,3 på Misjonshøgskolen (BI er ikke med). Blant de private høyskolene har de diakonale høyskolene flest seekere per studieplass. Mest populær er Haraldsplass diakonale høgskole med 2,5 seekere per plass.

Opptakstall

Tabell 1.3.3 viser utviklingen i opptakstallet de siste fire årene, dvs. personer som har søkt og fått bekreftet opptak på studieprogrammer på alle studienivåer. Se tabell V-1.3.4 i vedlegget for oversikt på institusjonsnivå.

Tabell 1.3.3 Opptakstall

	2004		2005		2006		2007		Endring 2006- 2007
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	
Stat. høysk	49 349,4	48,4	45 274,5	45,4	44 372,5	45,8	45 013,1	47,1	640,6
Universiteter	36 227,7	35,5	38 570,5	38,7	37 742,6	39,0	36 180,5	37,8	- 1 562,1
Vit. høysk.	2 523,5	2,5	1 865,8	1,9	1 937,8	2,0	1 903,8	2,0	- 34
Kunsthøysk.	307	0,3	315	0,3	335	0,3	315	0,3	- 20
Private høyskoler	13 499	13,2	13 620	13,7	12 397	12,8	12 213	12,8	-184
Sum	88 407,6	100	86 025,7	100	84 387,9	100,0	83 412,4	100	- 975,5

Kilde: DBH

Sett under et har det vært en liten nedgang på 1,2 pst. i antall opptatte studenter fra 2006 til 2007 og en nedgang på ca. 6,2 pst. siden 2004. Dette er i tråd med utviklingen ved de private høyskolene, der nedgangen siden 2006 har vært på 1,5 pst., mens nedgangen siden 2004 har vært på 9,5 pst. Til tross for at de private høyskolenes andel av søknadene kun var 5,6 i 2007, var andelen av det totale opptaket 12,8. Dette er en nedgang fra 13,2 i 2004.

Opptakstallet inneholder alt opptak, også når studenter bytter studieprogram internt. En mulig årsak til nedgangen kan derfor være mindre intern mobilitet. Tabell 1.3.4 viser antall nye

studenter, og dette kan gi et bedre bilde av rekrutteringssituasjonen. Se tabell V-1.3.5 i vedlegget for oversikt på institusjonsnivå.

Den norske eurytmihøgskole har ikke rapportert opptakstall.

Nye studenter

Tabell 1.3.4 Nye studenter

	2004		2005		2006		2007		Endring 2006- 2007
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	
Stat. høysk	31 698,2	52,6	29 784,6	48,8	30 023,4	50,4	31 779,4	52,4	1 756
Universiteter	21 578,7	35,8	24 656	40,4	23 208,1	39,0	22 622,1	37,3	- 586
Vit. høysk.	2 392,7	4,0	1 515,3	2,5	1 522,8	2,6	1 570,8	2,6	48
Kunsthøysk.	257	0,4	254	0,4	248	0,4	248	0,4	0
Private høyskoler	4 351	7,2	4 818	7,9	4 573	7,7	4 381	7,2	-192
Sum	60 277,6	100	61 027,9	100	59 575,3	100	60 601,3	100	1 026

Kilde: DBH

I tabell 1.3.4 ser vi at antall nye studenter i høyere utdanning har vært relativt stabilt de siste årene. Det har bare vært en liten økning på 0,5 pst. siden 2004 og 1,7 pst. siden 2006. Også ved de private høyskolene har antall nye studenter vært stabilt siden 2004, men det har vært en nedgang på 4,2 pst. siden 2006. De private høyskolenes andel av nye studenter var i 2007 7,2. Dette er på samme nivå som i 2004, men en liten nedgang siden 2006. Andelen er noe høyere enn for antall søknader, men lavere enn antall opptatte studenter.

Til tross for synkende søknadstall, har de diakonale høgskolene hatt en liten økning på 73 antall nye studenter. Mesteparten av denne økningen finner sted ved Haraldsplass diakonale høgskole. Både økonomisk-administrative fag og pedagogikk- og mediefag har hatt små nedganger i antall nye studenter, til tross for ulik utvikling i søknadstallet. Ved teologi- og kunstutdanninger er antall nye studenter tilnærmet uendret.

Den norske eurytmihøgskole og Handelshøgskolen BI har ikke rapportert antall nye studenter.

Antall registrerte studenter

Tabell 1.3.5 viser utviklingen i antall registrerte studenter i sektoren. Se tabell V-1.3.6 i vedlegget for oversikt på institusjonsnivå.

Tabell 1.3.5 Registrerte studenter

	2004		2005		2006		2007		Endring 2006- 2007
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	
Stat. høysk	89 706,2	46,2	83 417,8	42,7	83 002,6	42,9	82 925,7	43,6	- 76,9
Universiteter	71 625,2	36,9	81 656,1	41,8	80 597,2	41,7	76 937,6	40,5	- 3 659,5
Vit. høysk.	7 399,5	3,8	4 771,8	2,4	4 853,5	2,5	5 037,3	2,6	183,8
Kunsthøysk.	842	0,4	852	0,4	824	0,4	796	0,4	- 28
Private høyskoler	24 686	12,7	24 469	12,5	24 191	12,5	24 392	12,8	201
Sum	194 258,9	100	195 166,7	100	193 468,3	100	190 088,6	100	- 3 3379,7

Kilde: DBH

Antall registrerte studenter i høyere utdanning har gått ned med 1,7 pst. i siden 2006 og 2,1 pst. siden 2004. Det er særlig universitetene som har hatt nedgang det siste året. Ved de

private høyskolene er antall registrerte studenter relativt stabilt, med en nedgang på kun 1,2 pst. siden 2004. De private høyskolenes andel av totalt antall registrerte studenter ligger på 12,8. Dette er høyere enn andel søknader, og tyder på at de private høyskolene har færre søknader per plass.

De diakonale høyskolene har hatt den største økningen i antall registrerte studenter, på 150. Teologiutdanningene har hatt en nedgang på 31, pedagogikk- og medieutdanningen en økning på 50 og kunstutdanningene en økning på 12.

1.3.2 Gjennomstrømming

Gjennomføringsgrad i forhold til avtalt utdanningsplan

Tabell 1.3.6 viser gjennomføringsgrad i forhold til avtalt utdanningsplan for 2007. Dette er en god gjennomstrømningsindikator i den grad utdanningsplaner er implementert og følges opp ved institusjonene. Dette gjøres i stadig større grad, og kvaliteten på dataene blir derfor bedre. Se tabell V-1.3.7 i vedlegget for fordeling på institusjonene.

Tabell 1.3.6 Gjennomføringsgrad i forhold til avtalt utdanningsplan 2006 og 2007

	Gjennomføringsgrad studiepoeng 2006			Gjennomføringsgrad studiepoeng 2007		
	Planlagt	Gjennomført	Snitt	Planlagt	Gjennomført	Snitt
Stat. høyskoler	3 571 063	3 067 057	85,9	3 767 126	3 173 995	84,3
Universiteter	3 219 689	2 488 808	77,3	3 103 977	2 508 457	80,8
Vit. høyskoler	201 738	163 640	81,1	237 174,8	200 666	84,6
Kunsthøyskoler	37 106	36 215	97,6	44 270	41 648	94,1
Priv. høyskoler	165 498	157 669	95,3	260 883	220 793	84,6
Sum	7 195 262	5 913 087	82,2	7 351 486	6 089 094	82,8

Kilde: DBH

For sektoren som helhet har gjennomføringsgraden i forhold til avtalt utdanningsplan hatt en svak økning fra 2006 til 2007. Gjennomsnittet for sektoren var 82,2 i 2006 mot 82,8 i 2007. Endringene kan være en følge av økt gjennomstrømming, men også bedre datakvalitet. For universitetene har gjennomføringsgraden gått opp med 3,5 prosentpoeng. Blant universitetene har Universitetet i Tromsø den største gjennomføringsprosenten på 85,9 pst., mens Universitetet i Oslo har den laveste gjennomføringsprosent blant universitetene på 76,9 pst. For Universitetet i Oslo er imidlertid dette en økning på 4,1 prosentpoeng i forhold til i 2006.

De vitenskaplige høyskolene har hatt en økning i gjennomføringsgraden på 3,5 prosentpoeng siden 2006. Norges idrettshøgskole har så og si stått for økningen alene, her har gjennomføringsprosenten økt fra 65,4 til 93,3. Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo har den laveste gjennomføringsprosenten av de vitenskapelige høyskolene på 78,5, noe som er en markant nedgang fra året før.

Ved de statlige høyskolene har gjennomføringen sunket med 1,6 prosentpoeng. Høgskolen i Tromsø står oppført med en gjennomføringsprosent på 90,3, mens Høgskolen i Harstad kun har en gjennomføringsprosent på 70,3 i følge tallene fra DBH.

Også ved kunsthøyskolene har gjennomføringen gått ned noe fra i fjor, da prosenten var på hele 97,6. Gjennomføringsprosenten er imidlertid fremdeles meget høy ved begge kunsthøyskolene.¹

For de private høyskolene er bildet vanskeligere å tolke. Det er kun 11 institusjoner som har rapportert inn tall for 2007 (se vedlegg V-1.3.7). Det er også store variasjoner fra år til annet. For eksempel meldte Dronning Mauds Minne om en gjennomføringsprosent på 108,2 i 2006 og 65,1 i 2007. Kun en av de private vitenskapelige høyskolene (Det teologiske menighetsfakultet) har rapportert inn data for gjennomføring i henhold til avtalt utdanningsplan.

Utvikling i studiepoeng per student

Gjennomstrømming kan også belyses ved å se på utviklingen i avlagte studiepoeng per student. Full progresjon tilsier at en student avlegger 60 studiepoeng i løpet av et studieår. I tabellen nedenfor ser vi at antall studiepoeng per student har vært relativt stabilt de siste årene, men at det har vært en svak positiv utvikling for institusjonene sett under ett. Se tabell V-1.3.8 i vedlegget for fordeling på de enkelte institusjonene.

Tabell 1.3.7   Utvikling i studiepoeng per student

	2004	2005	2006	2007	Endring 2006-07
Stat. høyskoler	45,2	44,9	45,0	44,5	- 0,5
Universiteter	37,0	39,2	39,5	41,2	1,7
Vit. høyskoler	46,1	47,5	46,2	47,9	1,8
Kunsthøyskoler	66,0	56,9	55,4	58,3	2,8
Priv. høyskoler	40,8	40,5	40,2	39,3	-0,9
Sum	41,8	42,1	42,2	42,7	

Kilde: DBH

Merknad: Fra og med 2005 fikk hhv. Høgskolen i Stavanger og Norges Landbrukshøgskole universitetsstatus under navnene Universitetet i Stavanger og Universitetet for Miljø- og biovitenskap.

Universitetene har hatt den sterkeste veksten i studiepoeng per student siden årene før reformen, da det var nede i 33 og 34 studiepoeng. De vitenskapelige høyskolene har hatt gjennomgående høy gjennomstrømming sammenliknet med de andre institusjonskategoriene, og har hatt en økning på 1,7 studiepoeng per student fra 2006 til 2007. Universitetene har også hatt en økning fra 2006 til 2007, mens de statlige høyskolene har hatt en svak reduksjon i perioden. Kunsthøyskolene ligger høyest av institusjonskategoriene når det gjelder gjennomstrømming målt som 60 studiepoeng per student.

Høgskolen i Sør-Trøndelag har den høyeste studiepoengsproduksjonen per student av høyskolene, med 50,6 studiepoeng per student. Høgskolen i Narvik har den største økningen i studiepoeng per student fra 2006 til 2007, fra 39,6 til 45,5 studiepoeng per student.

Blant universitetene har Universitetet for miljø- og biovitenskap hatt sterkest vekst i studiepoeng per student, fra 41,9 til 44,3 studiepoeng per student. UMB har den høyeste studiepoengsproduksjonen per student blant universitetene. Blant de vitenskapelige høyskolene har Arkitektur- og designhøgskolen høyest studiepoengsproduksjon, med 50,8 studiepoeng per student. Dette er imidlertid en nedgang fra 2006 med 4,1 studiepoeng.

¹ Jf. Tilstandsrapport for UH-sektoren 2008, tabell V-1.2.1

Sterkest vekst blant de vitenskapelige høyskolene har Norges idrettshøgskole, med en økning fra 42,9 i 2006 til 58,8 i 2007.

Generelt har de private høyskolene lavere studentproduksjon per student enn offentlige høyere utdanningsinstitusjoner. Dette er noe overraskende, siden studentene betaler skolepenger. De private vitenskapelige høyskolene, Handelshøyskolen BI, Det teologiske menighetsfakultet og Misjonshøgskolen, har henholdsvis 36,0, 33,8 og 35,3 studiepoeng per student i 2007 jf. vedlegg V-1.3.8.

Utviklingen for de private vitenskapelige høyskolene er konsistent. Det er derfor grunn til å stole på tallene for disse. Det er imidlertid heftet stor usikkerhet med tallene for de fleste av de private høyskolene. Det er stor variasjon år for år. Enkelte skoler er også registrert med usannsynlige tall. Oslo Markedshøyskole er eksempelvis registrert med 112,7 studiepoeng per student i 2007. (Enten må studentene være usedvanlig begavede, eller så er tallene gale).

Tabell 1.3.8 viser utviklingen i studiepoeng per student, omregnet i heltidsstudenter. Tendensen er den samme som er beskrevet over. Vedlegg V-1.3.9 viser imidlertid at det spesielt lave tallet over for Det teologiske menighetsfakultet (MF) skyldes mange deltidsstudenter. Omregnet i heltidsekvivalenter har MF høyere studentpoengproduksjon enn Handelshøyskolen BI og Misjonshøgskolen.

Tabell 1.3.8 Utvikling i studiepoeng per student, omregnet i heltidsekvivalenter

	2004	2005	2006	2007
Stat. høyskoler	49,8	49,6	50,0	49,4
Universiteter	37,9	40,5	40,4	42,3
Vit. høyskoler	47,2	48,8	47,5	48,6
Kunsthøyskoler	66,0	56,9	55,5	58,4
Priv. høyskoler	42,8	42,7	42,2	41,5
Sum	44,4	44,8	44,8	45,4

Kilde: DBH

Merknad: Fra og med 2005 fikk hhv. Høgskolen i Stavanger og Norges Landbrukshøgskole universitetsstatus under navnene Universitetet i Stavanger og Universitetet for Miljø- og biovitenskap.

1.3.3 Resultater

Ferdige kandidater

Tabell 1.3.9 viser ferdige egenfinansierte kandidater for ulike institusjonskategorier.

Tabell 1.3.9 Ferdige egenfinansierte kandidater

	2004	2005	2006	2007
Statlige høyskoler	17173	15611	16274	15890
Universiteter	8380	11316	12435	13604
Vitenskapelige høyskoler	1680	1002	1407	1287
Kunsthøyskoler	295	289	288	283
Vit. priv. hsk	3578	2847	2717	2721
Private ÷ vitensk.	1496	1420	1528	1519
Sum offentlige	27528	28218	30404	31064
Sum private	5074	4267	4245	4240
Sum sektoren	32602	32485	34649	35304

Kilde: DBH

Merknad: Det teologiske menighetsfakultet ble akkreditert vitenskapelig høyskole 1. januar 2005. Misjonshøgskolen og Handelshøyskolen BI ble akkreditert 1. juni 2008. I tabellen er alle tre regnet som vitenskapelige høyskoler (Vit. priv. hsk).

Den store nedgangen fra 2004 til 2005 blant de private vitenskapelige høyskolene skyldes omstruktureringen av Handelshøyskolen BI. I samme tidsrom er det også store forskjeller mellom de ulike kategoriene i offentlig sektor. Dette kan forklares med at Høgskolen i Stavanger og Norges landbrukshøgskole 1. januar 2005 ble universiteter (Agder er regnet som høyskole i 2007). Det er derfor mest hensiktsmessig å se på utviklingen fra 2005 til 2007. Tendensen er da at kandidatproduksjonen har vært økende i offentlig sektor. Den har økt med 10 pst. fra 2005 til 2007. Økningen har skjedd ved universitetene og de vitenskapelige høyskolene, med henholdsvis 20 og 28 pst. i perioden.

Samlet sett har privat sektor vært stabil. Det har vært en nedgang blant de private vitenskapelige høyskolene. Dette kan skyldes etterdønninger av omstruktureringen av BI. Vedleggstabell V-1.3.10 viser utviklingen ved de enkelte institusjonene i privat sektor.

Tabell 1.3.10 viser totalt antall uteksaminerte kandidater fra høyere utdanningssektor, fordelt på studieprogram.

Tabell 1.3.10 Ferdig uteksaminerte kandidater

Studium	2004	2005	2006	2007	% Endring 2004-07	% Endring 2006-07
Allmennlærerutdanning	1932	2008	2066	1811	-6,3	-12,3
Annet	1857	1091	921	1175	-36,7	27,6
Arkitektur	87	144	158	178	104,6	12,7
Audiografutdanning	1	36	37	33	3200,0	-10,8
Barnevernpedagogutdanning	632	593	608	591	-6,5	-2,8
Bibliotekarutdanning	100	104	116	116	16,0	0,0
Bioingeniørutdanning	178	198	222	209	17,4	-5,9
Designutdanning	107	88	90	122	14,0	35,6
Dyrepleie	-	12	10	11	-	10,0
Døvetolkutdanning	18	28	20	11	-38,9	-45,0
Ergoterapeututdanning	237	255	219	208	-12,2	-5,0
Ernæring	38	70	62	81	113,2	30,6
Faglærerutdanning	240	277	235	243	1,3	3,4
Farmasi	74	82	83	86	16,2	3,6
Fiskerifag	102	109	160	116	13,7	-27,5
Fysioterapeututdanning	282	255	262	271	-3,9	3,4
Førskolelærerutdanning	1289	1331	1272	1435	11,3	12,8
Helsefag	309	268	451	472	52,8	4,7
Historisk-filosofiske fag	1383	1864	2254	2754	99,1	22,2
Idrettsutdanning	61	163	341	234	283,6	-31,4
Industriedesign	10	22	30	21	110,0	-30,0
Ingeniørutdanning	1940	1932	1837	1577	-18,7	-14,2
Integrerte 4. og 5-årige masterpr. i lærerutd.	2	11	29	25	1150,0	-13,8
Journalist-/fotoutdanning	257	234	220	207	-19,5	-5,9
Juridiske fag	616	709	842	995	61,5	18,2
Kunstfagutdanning	40	18	25	23	-42,5	-8,0
Landbruksutdanning	445	4	-	-	-	-
Maritim utdanning	101	78	105	83	-17,8	-21,0
Matematisk-naturvitenskapelige fag	1845	2002	2084	2036	10,4	-2,3
Medisin	459	481	500	507	10,5	1,4
Odontologi	104	88	107	109	4,8	1,9
Ortopediingeniørutdanning	11	-	-	10	-9,1	-
Pedagogiske fag	286	430	598	744	160,1	24,4
Praktisk-pedagogisk utdanning	1830	1835	1874	1809	-1,1	-3,5
Psykologi	240	292	348	415	72,9	19,3
Radiografutdanning	183	182	172	186	1,6	8,1
Reseptarutdanning	66	71	57	77	16,7	35,1
Samfunnsvitenskap	3259	3422	4269	4352	33,5	1,9
Scenekunst	33	83	102	88	166,7	-13,7
Sivilingeniørutdanning	360	328	296	298	-17,2	0,7
Siviløkonomutdanning	680	528	493	255	-62,5	-48,3
Sosionomutdanning	718	799	794	819	14,1	3,1
Studieprogram videregående nivå	-	-	-	7	-	-
Sykepleierutdanning	3578	3463	3580	3589	0,3	0,3
Tannpleier	20	15	60	47	135,0	-21,7
Tannteknikerutdanning	-	22	19	1	-	-94,7
Teknologi	1200	1252	1226	1284	7,0	4,7
Teologi	179	189	238	251	40,2	5,5
Utvikling og miljø	-	210	185	210	-	13,5
Utøvende musikkutdanning	180	169	246	200	11,1	-18,7
Vernepleierutdanning	731	834	785	825	12,9	5,1
Veterinærutdanning	69	45	52	59	-14,5	13,5
Visuell kunst	156	152	145	149	-4,5	2,8
Yrkesfaglærerutdanning	106	101	95	81	-23,6	-14,7
Økonomisk-administrativ utdanning	3972	3509	3651	3808	-4,1	4,3
Sum	32602	32485	34649	35304	8,3	1,9

Kilde: DBH

Det har vært en viss økning i tallet på uteksaminerte kandidater i perioden 2004 – 2007. Økningen har vært på 8 pst. Fra 2006 til 2007 var økningen på 2 pst. Dette er i tråd med at produktiviteten, målt som studiepoeng per student, har økt i samme periode. Det er imidlertid store variasjoner mellom de ulike utdanningsprogrammene. Variasjon i antall kandidater uteksaminert fra år til år skyldes variasjon i tallet på registrerte studenter, variasjon i gjennomstrømming og/eller fordi studenter ikke tas opp hvert år. Det siste er for eksempel tilfellet for ortopediingeniørutdanningen.

Utdanninger med en reduksjon på 10 pst. eller mer fra 2006 til 2007 i antall uteksaminerte kandidater er følgende (i stigende rekkefølge): audiografutdanning, allmennlærer, ingeniørutdanning (bachelornivå), integrerte 4- og 5-årige masterprogram i lærerutdanning, scenekunstutdanning, yrkesfaglærerutdanning, utøvende musikkutdanning, maritim utdanning, tannpleier, siviløkonomutdanning og tannteknikerutdanning.

Følgende utdanninger har hatt en økning på 10 pst. eller mer i antall uteksaminerte kandidater fra 2006 til 2007 (i stigende rekkefølge): dyrepleie, veterinærutdanning, førskolelærerutdanning, arkitektur, utvikling og miljø, juridiske fag, psykologi, historisk-filosofiske fag, pedagogiske fag ernæringsfagreseptarutdanning og designutdanning.

Tabell 1.3.11 viser utviklingen i de studiene som tilbys av private høyskoler. Hvite felter er høyere utdanningssektor som sådan. Grå felter er tallene for private høyskoler.

Tabell 1.3.11 Ferdige egenfinansierte kandidater

Studium	2004	2005	2006	2007	% Endring 2004-07	% Endring 2006-07
Allmennlærerutdanning	1932 77	2008 96	2066 115	1811 85	-6,3 10,4	-12,3 -26,1
Annet	1857 16	1091 43	921 10	1175 208	-36,7 1200,0	27,6 1980,0
Arkitektur	87 14	144 23	158 19	178 21	104,6 50,0	12,7 10,5
Ergoterapeututdanning	237 29	255 54	219 0	208 25	-12,2 -13,8	-5,0 -
Førskolelærerutdanning	1289 219	1331 207	1272 212	1435 204	11,3 -6,8	12,8 -3,8
Helsefag	309 24	268 0	451 17	472 59	52,8 145,8	4,7 247,1
Historisk-filosofiske fag	1383 18	1864 20	2254 49	2754 38	99,1 111,1	22,2 -22,4
Ingeniørutdanning	1940 28	1932 14	1837 16	1577 7	-18,7 -75,0	-14,2 -56,3
Journalist-/fotoutdanning	257 51	234 63	220 68	207 62	-19,5 21,6	-5,9 -8,8
Matematisk-naturvitenskapelige fag	1845 245	2002 125	2084 98	2036 60	10,4 -75,5	-2,3 -38,8
Pedagogiske fag	286 27	430 26	598 29	744 39	160,1 44,4	24,4 34,5
Psykologi	240 0	292 0	348 0	415 3	72,9 -	19,3 -
Samfunnsvitenskap	3259 131	3422 85	4269 127	4352 5	33,5 -96,2	1,9 -96,1
Scenekunst	33 1	83 42	102 42	88 37	166,7 3600,0	-13,7 -11,9
Sosionomutdanning	718 87	799 86	794 96	819 90	14,1 3,4	3,1 -6,3
Sykepleierutdanning	3578 407	3463 392	3580 462	3589 481	0,3 18,2	0,3 4,1
Teologi	179 150	189 145	238 187	251 212	40,2 41,3	5,5 13,4
Utøvende musikkutdanning	180 15	169 17	246 47	200 19	11,1 26,7	-18,7 -59,6
Vernepleierutdanning	731 100	834 106	785 119	825 57	12,9 -43,0	5,1 -52,1
Økonomisk-administrativ utdanning	3972 3435	3509 2723	3651 2532	3808 2528	-4,1 -26,4	4,3 -0,2
Sum	24312 5074	24319 4267	26093 4245	26944 4240	10,8 -16,4	3,3 -0,1
Sum vit. private høyskoler	3578	2847	2717	2721	-24,0	0,1

Kilde: DBH

Merknader: 1) Tabellen viser oversikt over studier som tilbys av private høyskoler.

2) Tallene i hvite felter er for høyere utdanningssektor som sådan.

3) Tallene i kursiv, i grå felter, er for private høyskoler, inkludert vitenskapelige.

4) Det teologiske menighetsfakultet ble akkreditert vitenskapelig høyskole 1. januar 2005. Misjonshøgskolen og Handelshøgskolen BI ble akkreditert 1. juni 2008. I tabellen er alle tre regnet som vitenskapelige høyskoler (Vit. priv. hsk).

En rekke av studiene i privat sektor er så små at mindre nominelle endringer gjør relativt store utslag. Et eksempel er utviklingen i pedagogiske fag. Den store økningen skyldes alene at Rudolf Steinerhøyskolen fra 2007 har begynt å produsere masterkandidater i steinerpedagogikk.

Enkelte utviklingstrekk er verdt å kommentere. Mens kandidater innen førskolelærerutdanningen har økt de siste årene, har produksjonen gått ned i privat sektor. Det er særlig kandidatproduksjonen ved Dronning Mauds Minne som har gått ned.

Den drastiske nedgangen innen Matematisk-naturvitenskapelige fag står Norges Informasjonsteknologiske Høgskole for. Nedgangen innen samfunnsfag kommer fra Oslo Markedshøyskole, som rapporterte inn 116 kandidater i 2006 og ingen i 2007. Dette skyldes ventelig feilrapportering. Skolen har for eksempel ikke rapportert inn studenter de seneste årene.

Fem private høyskoler tilbyr sykepleierutdanningen. Det meste av økningen i kandidatproduksjonen kommer fra Lovisenberg diakonale høyskole, som har hatt en produksjonsøkning på 39 pst. til 157 kandidater, fra 2004 til 2007. Majoriteten av all økonomisk-administrativ utdanning i privat sektor tilbys av Handelshøyskolen BI. Nedgangen i kandidatproduksjon skyldes primært omstruktureringen av BI.

Samlet sett har kandidatproduksjonen for de private høyskolene gått ned med over 16 pst. fra 2004 til 2007. Nedgangen skyldes i hovedsak nedgangen i produksjonen ved Handelshøyskolen BI.

Læringsutbytte

Hva slags kunnskaper og ferdigheter bidrar universiteter og høyskoler til å utvikle hos studentene, og hvordan står disse kunnskapene i forhold til de kompetansekravene som stilles i arbeidslivet? Dette er på mange måter det mest sentrale spørsmål i høyere utdanning og det får stadig mer oppmerksomhet. Like fullt er læringsutbytte vanskelig å måle. NIFU STEP (Aamodt, Prøitz, Hovdhaugen og Stensaker 2007) har relativt nylig utgitt en rapport som gjennomgår og drøfter ulike indikatorer som brukes til å måle læringsutbytte. Blant indikatorene som drøftes er karakterer, strykprosent, studiepoengsproduksjon, gjennomføring på normert tid, studenters tidsbruk og andel studenter som fortsetter fra et år til et annet. Vi vil her se på hvordan institusjonene gjør det på noen av disse indikatorene, samtidig som svakheter med målene drøftes.

Karakterutvikling

En indikator som gjerne brukes for å måle hva studentene har lært i studiet, er karakterfordeling. Gode karakterer blant studentene har ikke bare blitt betraktet som et mål på den faglige dyktigheten til den enkelte student, men også som et mål på kvalitet i det aktuelle studiet. Dette målet ble blant annet brukt i evalueringen av Kvalitetsreformen (Aamodt, Hovedhaugen og Opheim 2006:97).

Tabell 1.3.12 viser karakterfordelingen for sektoren for årene 2005, 2006 og 2007. På sektornivå har det ikke vært store endringer i fordelingen av karakterer de siste tre årene.

Tabell 1.3.12   Karakterfordeling

	A			B			C			D			E		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Statlige høyskoler	9,9	9,9	10,1	25,6	25,0	25,1	29,3	29,9	30,8	16,6	16,9	16,9	8,6	8,4	8,1
Universiteter	12,2	11,9	11,8	25,9	26,0	26,0	28,0	29,3	31,2	16,0	15,6	15,2	8,7	8,3	7,5
Vitensk. høysk.	13,3	12,2	13,7	34,8	35,4	34,3	31,2	31,9	32,3	12,9	12,5	12,3	4,9	4,7	4,1
Kunsthøyskoler	8,2	9,4	6,1	26,3	35,7	32,1	38,8	31,6	39,4	11,6	12,7	15,9	5,2	5,3	4,5
Private høyskoler	10,1	9,6	9,8	26,0	24,7	24,9	29,0	29,0	28,9	11,5	11,3	11,7	13,8	14,1	14,6
Gjennomsnitt	10,9	10,7	10,8	26,1	25,7	25,8	28,8	29,6	30,7	15,4	15,3	15,1	9,4	9,2	8,9

Kilde: DBH

Studenter ved de statlige vitenskaplige høyskolene oppnår de beste karakterene. Ved disse institusjonene oppnådde 48 pst. av studentene karakteren A eller B i 2007. Ved universitetene var tilsvarende tall 37,8 pst., ved de statlige høyskolene 35,2 pst., og ved de private høyskolene 34,7 pst. Andelen som får C ved de private høyskolene er også noe lavere enn for de statlige. 16,4 pst. av studentene ved de vitenskaplige høyskolene fikk en av de laveste karakterene i 2007, mot 22,7 ved universitetene, 25 ved de statlige høyskolene og 26,3 pst. ved de private høyskolene.

Studentene ved de private høyskolene får dermed noe lavere karakterer enn studentene ved de statlige institusjonene. Karaktergivningen varierer imidlertid mellom institusjonene, jf. tabell V-1.3.11. Blant de private høyskolene er det Den norske Balletthøgskole som gir de suverent beste karakterene, etterfulgt av Fjellhaug misjonshøgskole, Mediehøgskolen og Norsk reiselivshøgskole. Karaktergivningen varierer også en del mellom høyskoler med samme fagområde. Blant de diakonale høyskolene varierer andel studenter med A og B fra 29,9 pst. ved Lovisenberg diakonale høgskole til 39,6 pst. ved Betanien diakonale høgskole, og blant høyskolene med økonomisk-administrative fag varierer de høyeste karakterene fra 33,5 pst. ved BI til 44 pst. ved Norsk reiselivshøgskole.

Hva skyldes forskjellen i karakterer mellom institusjonene? Kan dette gi en indikasjon på ulikt læringsutbytte? Læringsutbytte blir ofte definert som "value added", det vil si det institusjonen tilfører studenten sammenliknet med det den hadde med seg da den begynte studiet. Tabell V-1.3.12 i vedlegget viser gjennomsnittlig inntakskvalitet for førsteprioritetssøkere gjennom Samordna opptak for 2007 og 2008. Aggregerte tall for 2008 er usikre på grunn av mangelfull rapportering. Gjennomsnittlig karakterpoeng ved de statlige vitenskaplige høyskolene i 2007 var 45,3 mot 39,5 ved de statlige høyskolene, 43,2 ved universitetene og 39,4 ved de private høyere utdanningsinstitusjonene som har rapportert², se tabell 1.3.13. I lys av dette er det ikke så underlig at det gis flest gode karakterer ved vitenskaplige høyskoler. Sammenlikning på institusjonsnivå viser imidlertid ingen klar sammenheng mellom god inntakskvalitet på studentene og andel gode karakterer som gis ved institusjonen. Og som vi har sett, oppnår studentene ved høyskolene de beste karakterene på mastergradsnivå, til tross for at disse studentene har de dårligste karakterene fra videregående.

Tabell 1.3.13 Karaktermiddelsnitt førsteprioritetssøkere gjennom Samordna opptak

	2007					2008				
	Karak- ter- poeng	Fordyp- nings- poeng	Realfag- poeng	Andre poeng	Poeng totalt	Karak- ter- poeng	Fordyp- nings- poeng	Realfag- poeng	Andre poeng	Poeng totalt
Statlige høyskoler	39,5	0,9	1,6	9,5	52,0	39,9	0,9	1,6	9,5	51,9
Universiteter	43,2	1,5	2,3	14,3	60,6	43,2	1,6	2,2	11,9	58,1
Statlige vit. høyskoler	45,3	2,5	3,0	8,7	57,3	46,0	2,5	3,0	10,2	57,9
Privat sektor	39,4	1,4	2,5	5,9	50,2	40,1	1,4	2,4	5,8	50,9
Gjennomsnitt UH-sektor	41,4	1,3	2,0	11,4	56,5	42,1	1,4	2,1	10,8	55,9

Kilde: DBH

En mulig tolkning kunne være at studentene som får gode karakterer i studiene til tross for lave karakterer i videregående, har hatt et høyt læringsutbytte. En slik tolkning blir imidlertid problematisk på institusjonsnivå. Aamodt et al. (2007) understreker at sensuren studenten får er basert på lærestedets/studiets faglige krav og standarder. Karakterer måler et individs prestasjon sammenliknet med andre studenter som tar samme eksamen på samme tidspunkt. Evalueringen

² 10 private høyere utdanningsinstitusjoner har rapportert. Av de store mangler Handelshøgskolen BI.

av Kvalitetsreformen viste at det er klare forskjeller i karakterfordeling mellom ulike institusjoner og fagområder. Selv om karakterer kanskje kan si noe om et individs læringsutbytte, er det derfor ikke noe godt mål på kvaliteten på faget. En glidning i karakterene over tid medfører dessuten at det er vanskelig å måle endring i læringsutbytte for alle studenter med utgangspunkt i karakterskalaen. Karakterer er følgelig ikke noe godt mål på læringsutbytte.

Det har vært et uttrykt ønske om mer samordning og klarere retningslinjer for bruken av bokstav-karakterskalaen. Departementet i samarbeid med sektoren sendte ut et brev med retningslinjer for bruk av systemet i mai 2004. Samtidig ble det i regi av Universitets- og høyskolerådet (UHR) etablert nasjonale referansepanel for de ulike fagene, som blant annet skal sikre at kravene til en bestått prestasjon er de samme ved alle læresteder og samordne bruk av beste karakter (A) og forventet gjennomsnittskarakter (C). I St.meld. nr. 7 (2007–2008) Statusrapport for Kvalitetsreformen i høgre utdanning slås det fast at institusjonene må fortsette arbeidet med nasjonal koordinering av et nytt karaktersystem og utvikle en felles forståelse for hvordan den nye karakterskalaen skal brukes på tvers av fag og institusjoner og på forskjellige fagnivåer.

Strykprosent

En annen indikator som har blitt brukt som mål på læringsutbytte, er strykprosent. Tabell 1.3.14 viser utviklingen i strykprosenten fra 2004 til 2007. Se tabell V-1.3.13 i vedlegget for fordeling på institusjonene.

Tabell 1.3.14   Strykprosent

	2004	2005	2006	2007	Endring 2006 2007
Stat. høyskoler	8,1	8,4	8,6	8,3	- 0,3
Universiteter	8,7	8,5	8,4	8,0	- 0,5
Vit. høyskoler	4,8	4,3	4,9	3,7	- 1,2
Kunsthøyskoler	1,6	1,6	0,7	0,6	- 0,1
Priv. høyskoler	8,3	7,4	8,4	8,5	0,1
Sum	8,1	8,1	8,4	8,0	- 0,4

Kilde: DBH

Strykprosenten for hele sektoren har sunket fra 8,4 i 2006 til 8 i 2007. Ved de private høyskolene har imidlertid strykprosenten økt svakt, med 0,2 siden 2004 og 0,1 siden 2006. Høyskolen for teologi og ledelse hadde den høyeste strykprosenten i 2007, på 12,8, etterfulgt av BI med en strykprosent på 10,8. Noen av de private høyskolene rapporterer svært lav strykprosent. De laveste er 0,8 ved Barratt Due musikk institutt, 0,7 ved Den norske balletthøyskolen og 1,1 ved Dronning Mauds Minne. Bergen Arkitekt Skole, Den norske eurytmihøyskole og Høgskolen landbruk og bygdenæringer rapporterer strykprosent på 0.

Hvordan kan utviklingen i strykprosenten tolkes? Kan en nedgang være en indikasjon på at læringsutbytte har økt? Aamodt et al. (2007) understreker at nedgang i strykprosent kan tolkes både positivt og negativt. Det kan bety høyere kvalitet – at færre studenter stryker og at vi på grunnlag av det antar at de også har oppnådd mer læringsutbytte. Men det kan også tyde på lavere kvalitet – at man slipper igjennom studenter som egentlig ikke har fått noe særlig læringsutbytte. Samtidig pekes det på at ingen institusjoner på sikt tjener på å ha mange studenter som er på det laveste karakternivået. Grunnen til dette er at et lavt karakternivå vil kunne skade lærestedets renommé på sikt, og ingen institusjoner ønsker å være assosiert med det å utdanne kandidater med lavt karakternivå. En sammenlikning på institusjonsnivå viser at

det ikke er en sammenheng mellom stor andel lave karakterer og høy strykporsent. Heller ikke for strykporsenten ser det ut til å være en sammenheng mellom inntakskvalitet.

Andre mulige mål på læringsutbytte

Læringsutbytte har ved flere anledninger vært koblet opp mot progresjon i studiene. I rapporten fra NIFU STEP diskuteres det om økningen i studiepoengsproduksjon de siste årene kan tas til inntekt for at studentenes læringsutbytte har økt. Det pekes på at studiepoengsproduksjonen vil kunne bli påvirket av blant annet emnene og eksamensformen, og at det derfor er usikkert om det kan indikere at studiene faktisk har blitt bedre. Et annen mål på progresjon er andel som er ferdig på normert tid. Dette er imidlertid snarere et mål på effektivitet.

Studenters tidsbruk er en innsatsfaktor mer enn et mål på utbytte. Det kan likevel være interessant i denne sammenhengen, siden en kan forvente samsvar mellom hvor mye tid eller innsats studenten legger i studiet og hvor mye studenten lærer. Denne sammenhengen er imidlertid mindre klar enn man ville anta. Undersøkelser viser at det kan være store variasjoner i tidsbruk mellom studenter innen samme fag som har oppnådd samme karakter.

Et siste mål som drøftes i rapporten, er andel som fortsetter i utdanning fra et år til et annet. Dette målet brukes i land som USA, Australia og Storbritannia som en indikator på utdanningskvalitet. Tanken bak målet er at institusjoner som holder på en større andel av studentene sine har høyere kvalitet eller presterer bedre enn andre institusjoner. Imidlertid viser forskning at dette i stor grad er avhengig av hvilken type institusjon det er og hvilke typer studier institusjonen tilbyr.

Fremtidige mål på læringsutbytte

I internasjonal sammenheng blir det også stadig større oppmerksomhet rundt læringsutbytte og hvordan dette skal måles. OECD har tatt konsekvensen av dette og er nå i gang med et prosjekt kalt "Assessing Higher Education Learning Outcomes" (AHELO). Målet med prosjektet er å a) å sammenligne læringsutbytte på tvers av institusjoner; b) å gi studentene og vitenskapelige ansatte et bredt grunnlag for å velge; c) å informere dem som driver med nasjonal politikkutforming; d) å være et redskap for de høyere utdanningsinstitusjonenes strategiske arbeid. Planen er å utvikle en tverrnasjonal undersøkelse som måler to hovedformer av kompetanse: For det første ønsker man å måle kompetanser på tvers av fagområder. Det er her særlig snakk om evne til kritisk tenkning og evne til problemløsning. For det andre ønsker man å måle mer fagspesifikke kompetanser.

Tyngdepunktet i AHELO-prosjektet vil ligge på sammenlikninger av institusjoner, fakulteter og institutter – ikke på sammenlikninger på landsnivå. Det er også et ønske om å måle institusjonenes bidrag til elevenes læring ("value added"). Dette kan gjøres ved å se resultatene fra undersøkelsen i sammenheng med inntakskvaliteten ved institusjonene. En utfordring kan bli å motivere institusjoner og studenter til å delta i undersøkelsen og få studentene som faktisk deltar, til å gjøre sitt beste. OECD har lagt opp til å gjennomføre et mulighetsstudium i noen relativt få utvalgte land høsten 2008. Denne vil fortsette i 2009 og 2010. Hovedformålet her er å teste ut metodikken. To norske institusjoner er med her: NTNU og UMB. Dersom mulighetstudiumet blir vellykket, vil det startes opp en hovedundersøkelse.

Alle landene i Bologna-prosessen har bundet seg til å utarbeide nasjonale kvalifikasjonsrammeverk for høyere utdanning som er i samsvar med det overordnede

kvalifikasjonsrammeverket i Det europeiske området for høyere utdanning. Målet er å gjøre kvalifikasjonene fra de tre nivåene i høyere utdanning tydeligere, og vise mulige veier gjennom utdanningssystemet. Rapporten fra NIFU STEP understreker at utviklingen av slike standardiserte operasjonaliserbare læringsmål vil kunne legge et grunnlag for enklere måling av læringsresultater. Det er mulig å utvikle målinger av læringsresultater som et instrument for å gi studenter en tilbakemelding i studiene underveis, eller som ledd i en avsluttende vurdering. Læringsresultater kan også anvendes som en tilbakemelding til fagmiljøer og institusjoner om deres kvalitet og effektivitet, som et instrument for sammenlikninger og rangeringer, eller som et signal utad til søkere og overfor arbeidslivet. Endelig kan læringsresultater brukes som instrument for sammenlikninger internasjonalt.

1.4 Kjønnsperspektivet i valg av utdanning

Tabell 1.4.1 lister opp kvinneandelen blant registrerte studenter i de studiene som tilbys av private høyskoler. Tabellen tar ikke hensyn til nivået studenter studerer på. I tabellen er alle institusjonskategorier tatt med i hvite felter. I grå felter er alle private høyskoler tatt med. I svarte felter er det oppført tall fra de vitenskapelige høyskolene.

Tabell 1.4.1 Registrerte egenfinansierte studenter, fordelt på studie og kjønn

	2004			2005			2006			2007			Endring 04-07
	♀	Totalt	% ♀	♀	Totalt	% ♀	♀	Totalt	% ♀	♀	Totalt	% ♀	
Allmennlærer- utdanning	7014	9825	71,4	7050	9943	70,9	6363	8984	70,8	5770	8118	71,1	-0,3
	359	489	73,4	319	429	74,4	259	359	72,1	261	363	71,9	-1,5
Annet	3562	6156	57,9	4223	7095	59,5	4320	7415	58,3	4123	7031	58,6	0,7
	204	244	83,6	204	250	81,6	185	225	82,2	201	241	83,4	-0,2
	0	1	0,0	0	0	-	0	0	-	0	0	-	-
Arkitektur	427	790	54,1	590	986	59,8	601	1039	57,8	560	950	58,9	4,8
	70	135	51,9	71	133	53,4	65	131	49,6	0	0	-	-
Ergoterapeut- utdanning	581	680	85,4	621	723	85,9	599	720	83,2	540	655	82,4	-3
	0	0	-	61	64	95,3	57	64	89,1	77	89	86,5	-
Examen philosophicum	1003	2105	47,6	670	1475	45,4	552	1064	51,9	368	735	50,1	2,5
	3	6	50,0	62	207	30,0	36	124	29,0	31	86	36,0	-14,0
Førskolelærer- utdanning	4490	4887	91,9	4522	5002	90,4	4573	5166	88,5	4872	5565	87,5	-4,4
	659	739	89,2	668	768	87,0	660	793	83,2	718	866	82,9	-6,3
Helsefag	4667	5470	85,3	4944	5861	84,4	5053	6063	83,3	5789	6862	84,4	-0,9
	937	1069	87,7	1047	1244	84,2	1061	1252	84,7	1082	1275	84,9	-2,8
Historisk- filosofiske fag	12499	19836	63,0	12848	20327	63,2	13226	20964	63,1	12755	19941	64,0	1,0
	197	369	53,4	199	340	58,5	342	561	61,0	257	429	59,9	6,5
	51	108	47,2	58	88	65,9	168	253	66,4	130	182	71,4	24,2
Ingeniør- utdanning	1377	8332	16,5	1209	7747	15,6	1074	7304	14,7	1127	7404	15,2	-1,3
	9	107	8,4	3	73	4,1	4	56	7,1	4	34	11,8	3,4
Journalist-/ fotoutdanning	252	423	59,6	391	667	58,6	369	656	56,3	371	677	54,8	-4,8
	0	0	-	106	200	53,0	93	190	48,9	93	198	47,0	-
Landbruks- utdanning	911	1609	56,6	38	57	66,7	53	81	65,4	32	57	56,1	-0,5
	40	52	76,9	34	52	65,4	53	81	65,4	32	57	56,1	-20,8
Matematisk- naturvitensk. fag	5332	13948	38,2	5365	13809	38,9	5076	13071	38,8	5104	12786	39,9	1,7
	199	938	21,2	139	644	21,6	161	617	26,1	160	613	26,1	4,9
Pedagogiske fag	4710	5642	83,5	4967	6085	81,6	4864	6050	80,4	5101	6281	81,2	-2,3
	380	457	83,2	413	522	79,1	460	598	76,9	486	606	80,2	-3,0
Psykologi	3318	4597	72,2	3016	4213	71,6	2786	3928	70,9	2589	3536	73,2	1,0
	0	0	-	0	0	-	9	13	69,2	17	23	73,9	-
Samfunns- vitenskap	14648	25191	58,1	15266	26234	58,2	15668	26688	58,7	15912	26671	59,7	1,6
	44	54	81,5	67	75	89,3	120	158	75,9	117	143	81,8	0,3
Scenekunst	116	157	73,9	173	228	75,9	209	258	81,0	92	141	65,2	-8,7
	43	45	95,6	74	82	90,2	109	111	98,2	0	0	-	-
Sosionom- utdanning	2191	2622	83,6	2245	2694	83,3	2241	2685	83,5	2164	2631	82,3	-1,3
	268	317	84,5	270	319	84,6	291	353	82,4	283	361	78,4	-6,1
Studieprogram videregående nivå	0	0	-	0	0	-	0	0	-	70	341	20,5	-
	0	0	-	0	0	-	0	0	-	12	57	21,1	-
Sykepleier- utdanning	11308	12647	89,4	11110	12522	88,7	11026	12522	88,1	10644	12113	87,9	-1,5
	1435	1591	90,2	1568	1735	90,4	1565	1723	90,8	1529	1686	90,7	0,5
Teologi	836	1533	54,5	793	1462	54,2	852	1612	52,9	789	1530	51,6	-2,9
	611	1163	52,5	572	1087	52,6	619	1199	51,6	546	1103	49,5	-3,0
	538	967	55,6	497	939	52,9	525	977	53,7	453	882	51,4	-4,2
Utvøende musikkutdanning	538	1024	52,5	638	1221	52,3	629	1197	52,5	597	1141	52,3	-0,2
	0	0	-	105	187	56,1	69	132	52,3	65	125	52,0	-
Vernepleier- utdanning	2041	2621	77,9	2333	2997	77,8	2311	2956	78,2	2272	2938	77,3	-0,6
	0	0	-	263	322	81,7	264	325	81,2	275	326	84,4	-
Økonomisk-adm. utdanning	8438	17493	48,2	8406	17350	48,4	8668	18187	47,7	8843	18379	48,1	-0,1
	7196	14795	48,6	6664	13747	48,5	6478	13520	47,9	6473	13269	48,8	0,2
	7196	14795	48,6	6664	13747	48,5	6478	13520	47,9	6473	13269	48,8	0,2
Sum	108730	182088	59,7	110200	183751	60,0	110223	183950	59,9	109716	181801	60,3	0,6
	12654	22570	56,1	12909	22480	57,4	12960	22585	57,4	12719	21950	57,9	1,8
	7785	15871	49,1	7219	14774	48,9	7171	14750	48,6	7056	14333	49,2	0,1

Kilde: DBH

Merknader: 1) Tabellen viser oversikt over studier som tilbys av private høyskoler. 2) Det teologiske menighetsfakultet ble akkreditert vitenskapelig høyskole 1. januar 2005.

Misjonshøgskolen og Handelshøgskolen BI ble akkreditert 1. juni 2008. I tabellen er alle tre regnet som vitenskapelige høyskoler. 3) Tallene i hvite felter er for høyere utdanningssektor som sådan. 4) Tallene i kursiv, i grå felter, er for private høyskoler (inkludert vitenskapelige). 5)

Tallene i sorte felter med hvit kursivskrift er private vitenskapelige høyskoler. 6)

Handelshøgskolen har all økonomisk-administrativ utdanning i privat sektor. Misjonshøgskolen er den eneste som tilbyr historisk-filosofiske fag blant de private vitenskapelige, mens både Misjonshøgskolen og Det teologiske menighetsfakultet tilbyr studier i teologi.

Et interessant trekk som man kan lese ut av tabell 1.4.1, er at mens vi kan definere typiske kvinneutdanninger, så er det ikke like enkelt å finne typiske mannsdominerte utdanninger.

Det har blant annet sammenheng med at det er flere kvinner enn menn som studerer. I overkant av 60 pst. av studentene er kvinner. En kvinneandel i et studium på 60 pst. vil, sett ut ifra andel kvinnelige studenter som sådan, være balansert, selv om det kanskje ikke kan sies å være balansert ut fra et samfunnsperspektiv.

Det er syv aktuelle studier som har en kvinneandel på over 75 pst. i 2007, hvis man ser på utdanningssektoren samlet. Det er studier i sykepleierutdanning, førskolelærerutdanning, helsefag, ergoterapeututdanning, sosionomutdanning, pedagogiske fag og vernepleierutdanning. Disse fagene har en kvinneandel mellom 87,9 pst. og 77,3 pst.

Ser man bare på de private høyskolene, er det 8 studier med en kvinneandel på over 75 pst. Sykepleierutdanningen er som for sektoren som sådan sterkest kjønnsdelt, med 90,7 pst. kvinner. Fagene er de samme som for de statlige institusjonene. I tillegg kommer samfunnsvitenskap, som i privat sektor har en kvinneandel på 81,8 pst. mot 59,7 pst. i sektoren samlet. Kategorien "Annet" har en kvinneandel på 83,4 pst. i privat sektor. Dette dreier seg i hovedsak om veilederutdanning ved Diakonissehjemmets høgskole i Bergen. Utdanningen er en administrativ videreutdanning for sykepleiere.

I den andre enden av skalaen befinner kun to utdanninger seg. Den ene, "studieprogram videregående nivå" er egentlig ikke høyere utdanning, men tilbys av de høyere utdanningsinstitusjonene. Den andre er ingeniørutdanningen, som har en mannsandel på 84,8 pst. i høyere utdanning totalt, og 88,2 pst. menn blant private høyskoler.

Studentmassen i høyere utdanningssektor er nokså kjønnsdelt. Det finnes en rekke typiske kvinnefag. Det er en svak tendens til at dette forsterkes, hvis man ser på private institusjoner isolert.

Et annet interessant trekk er stabiliteten. Små nominelle endringer i kjønnsbalansen i små fag gjør store utslag relativt sett, og bør derfor ikke vektlegges. Det er kun førskolelærerutdanningen som har en endring i kjønns sammensetningen på 4 pst. eller mer fra 2004 til 2007, blant fag med flere enn 1 000 studenter. Andelen mannlige førskolelærerstudenter har steget med 4,4 pst. i tilsvarende tidsrom. De private høyskolene har bidratt mye til denne utjevningen med en økning på mannlige studenter på 6,3 pst.

Tabell 1.4.2 viser kjønnsfordelingen etter institusjonskategori i offentlig og privat sektor.

Tabell 1.4.2 Registrerte egenfinansierte studenter, fordelt på institusjonskategori og kjønn

	2004			2005			2006			2007		
	♀	Totalt	% ♀	♀	Totalt	% ♀	♀	Totalt	% ♀	♀	Totalt	% ♀
Statlige høyskoler	54629	84084	65,0	51333	79066	64,9	51453	79568	64,7	51548	79142	65,1
Universiteter	37560	67905	55,3	43386	77092	56,3	43300	76617	56,5	42985	75590	56,9
Vit. høyskoler	3352	6725	49,8	2069	4343	47,6	1999	4394	45,5	1934	4313	44,8
Kunsthøyskoler	535	804	66,5	503	770	65,3	511	787	64,9	530	806	65,8
Vit. priv. hsk	7785	15871	49,1	7219	14774	48,9	7171	14750	48,6	7056	14333	49,2
Private ÷ vitensk.	4869	6699	72,7	5690	7706	73,8	5789	7835	73,8	5663	7617	74,3
Sum offentlige	96076	159518	60,2	97291	161271	60,3	97263	161366	60,3	96997	159851	60,7
Sum private	12654	22570	56,1	12909	22480	57,4	12960	22585	57,4	12719	21950	57,9
Sum sektor	108730	182088	59,7	110200	183751	60,0	110223	183950	59,9	109716	181801	60,3

Kilde: DBH

Årsaken til at privat sektor samlet sett er mindre kjønnsdelt enn offentlig sektor er at Handelshøyskolen BI har jevn kjønnsballanse. Vedleggstabell V-1.4.1 viser at de andre private vitenskapelige høyskolene også har nokså jevn kjønnsballanse. Dette er ikke tilfellet blant mange av de resterende skolene i privat sektor. Dette henger sammen med fagprofil.

Betanien diakonale høgskole hadde i 2007 95,2 pst. kvinnelige studenter. Diakonhjemmet Høgskole, med sine nesten 2 000 studenter, hadde 82,3 pst.

1.5 Utviklingen av etter- og videreutdanning

Med etterutdanning menes kortere kurs som sikter mot fornyelse og ajourføring av en grunnutdanning, uten å gi formell kompetanse. Etterutdanningskurs er ikke eksamensrettet og gir ikke formell kompetanse i form av studiepoenguttelling - eksempelvis timebasert kurs- eller seminarvirksomhet³. Videreutdanning er studiepoenggivende tilbud.

Med hensyn til etter- og videreutdanningen ved UH-institusjonene er det særlig interessant å se om Kvalitetsreformen har hatt en negativ effekt på utviklingen. De høyere utdanningsinstitusjonene har etter Stortingets behandling av St.meld. nr. 42 (1997-1998) *Kompetansereformen* påtatt seg et stadig større ansvar for å tilby etter- og videreutdanning for arbeids- og næringsliv, og til å legge til rette for at voksne arbeidstakere skal kunne vende tilbake til høyere utdanning for kortere og lengre perioder. Dette forutsetter at tilbudene gjøres fleksible både med hensyn til tidsbruk (deltid) og geografisk tilgjengelighet (fjernundervisning eller tilbud som er desentralisert). Det har vært påpekt at Kvalitetsreformen, med sitt fokus på heltidsstudenten, gjennomstrømming og hele studieprogrammer kan tenkes å virke mot målene i Kompetansereformen.

1.5.1 Om kildene

Det er en del usikkerhet når det gjelder kvaliteten på innrapporterte data om etterutdanning. Siden dette stort sett dreier seg om eksternt finansiert virksomhet, som ikke gir utelling i finansieringssystemet, er det grunn til å tro at dette får konsekvenser for nøyaktigheten på rapporteringen. Man skal derfor tolke etterutdanningsdataene fra DBH med forsiktighet.

Siden videreutdanning er studiepoenggivende tilbud, er det her grunn til å anta en mer nøyaktig rapportering enn for etterutdanning. Imidlertid har ikke kategoriseringen av hva som er videreutdanning og hva som er årskurs vært helt klar. Det er derfor ikke helt uten forbehold man bør tolke tall fra DBH.

En annen problematisk side med rapportering og definering av videreutdanningsstudenten er spørsmålet om hvor stor del av den ordinært registrerte studentmassen som "egentlig" er videreutdannere. I NIFU STEPs "*Hvem er de nye studentene?*" (Terje Næss og Liv Anne Støren, Arbeidsnotat 3/2006) avdekkes det at nye studenter (førstegangsstuderende) over 25 år står for 77 pst. av veksten i den totale økningen i tallet på nye studenter i perioden 1991-2003. Blant de eldre studentene er det en høyere andel deltidsstudenter. Tall fra 2003 viser at blant høyskolestudenter over 25 år var 43 pst. deltidsstudenter, mot 20 pst. av høyskolestudentene totalt.

1.5.2 Etterutdanning

Institusjonene rapporterer etterutdanning til DBH i form av antall deltakere og antall timers kurstilbud (varighet). I tillegg er det lagt inn en kobling mellom deltakere og varighet av kurs.

---

³ Kilde: DBH

Det siste gir en mulighet til å vekte aktiviteten i ”studentårsverk”⁴. Utrykket er ikke dekkende siden det ikke dreier seg om studenter. Begrepet benyttes likevel videre uten apostrofer.

Tabell 1.5.1 viser stor variasjon år for år både i antall deltakere og i varighet på kurstilbud. Deltakelsen steg kraftig fra 2004 til 2006, med 66 pst. I 2007 har det vært en nedgang, både med hensyn til deltakelse og varighet. Privat sektor følger samme trend som offentlig sektor.

Tabell 1.5.1 Etterutdanning i regi av UH-institusjonene; deltakere og varighet

	2004		2005		2006		2007	
	Deltakere	Varighet	Deltakere	Varighet	Deltakere	Varighet	Deltakere	Varighet
Statl. høgsk.	39 811	19 365,5	45 398	15 124	62 565	32 969,4	48 384	22 395
Univ.	7 470	3 435	11 257	5 360	5 716	3 351,5	9 325	6 679,5
Vit. høgsk.	2 239	1 482	1 726	514,5	1 344	412	1 757	900
Kunsthøgsk.	20	50	16	366	360	246	391	675
Privat sektor	941	567	7 656	2 183,1	13 804	3 974	10 371	3 269
Total	50 481	24 899,5	66 053	23 547,6	83 789	40 952,9	70 228	33 918,5

Kilde: DBH

Tabell 1.5.2 viser utviklingen vektet i studentårsverk fra 2004 til 2007. Den samme tendensen som ble vist i tabell 1.5.1 viser seg når man vekter tallene.

Tabell 1.5.2 Etterutdanning i regi av UH-institusjonene, vektet i studentårsverk

	2004	2005	2006	2007
Statlige høyskoler	1 073,8	1 104,0	1 851,3	805
Universiteter	117,9	229,1	123,9	128,8
Vitenskapelige høyskoler	45,7	25,1	20,4	32,0
Kunsthøyskoler	0,3	0,4	2,6	4,9
Privat sektor	11,3	163,1	172,4	108,0
Sum	1 249,0	1 521,8	2 170,6	1 078,7

Kilde: DBH

Tendensen er at det var en oppgang i etterutdanning fra 2004 til 2006, og en sterk nedgang fra 2006 til 2007. Det er de statlige høyskolene som er sterkest i etterutdanning, men det er også der nedgangen gjør seg særlig gjeldende fra 2006 til 2007.

Tabell 1.5.3 viser forholdet mellom etterutdanning, vektet i studentårsverk, og registrerte studenter.

Tabell 1.5.3 Prosent studentårsverk i forhold til registrerte studenter

	2004			2004			2006			2007		
	S	R	% S av R	S	R	% S av R	S	R	% S av R	S	R	% S av R
St. hsk.	1073,8	84084	1,28	1104,0	79066	1,40	1851,3	79568	2,33	805	79142	1,02
Univ.	117,9	67905	0,17	229,1	77092	0,30	123,9	76617	0,16	128,8	75590	0,17
Vit. hsk.	45,7	6725	0,68	25,1	4343	0,58	20,4	4394	0,46	32,0	4313	0,74
Kunsths.	0,3	804	0,04	0,4	770	0,05	2,6	787	0,33	4,9	806	0,61
Priv. sektor	11,3	22570	0,05	163,1	22480	0,73	172,4	22585	0,76	108,0	21950	0,49
Sum	1249,0	182088	0,69	1521,8	183751	0,83	2170,6	183950	1,18	1078,7	181801	0,59

Merknad: S = studentårsverk, slik det er definert i tabell 1.5.2.

R = registrerte studenter om våren angjeldende år.

Det er de statlige høyskolene som i særlig grad bidrar til etterutdanningen, også sett i forhold til størrelse. Men privat sektor gir også et vesentlig bidrag. Privat sektor har om lag samme

⁴Antall deltakere X varighet/1500

størrelse på sin etterutdanningsvirksomhet som universitetene samlet, men er under en tredjedel i størrelse.

Det er vanskelig å si om Kvalitetsreformen har hatt en negativ effekt på etterutdanningen. Antall studentårsverk kan tyde på det, men den store variasjonen i tallene fra år til annet, både med hensyn til antall deltakere, varighet og studentårsverk understreker usikkerheten i tallene.

Det er én tendens som likevel synes å tegne seg. Antall deltakere i etterutdanning ser ikke ut til å ha gått ned fra 2004, men de som tar etterutdanning tar kortere kurs enn før.

1.5.3 Videreutdanning

Tabell 1.5.4 viser utviklingen i antall studenter som tar videreutdanning (det vil si studiepoenggivende tilbud), fra 2004 til 2007. Tendensen er at det har vært stor stabilitet på området. Det var en svakt nedadgående kurve fra 2004 til 2005, men fra 2005 til 2007 har studenttallet økt igjen, sli at det var noe større i 2007 enn i 2004. De statlige høyskolene følger langt på vei denne kurven. Universitetene har imidlertid nesten doblet antallet studenter som tar videreutdanning.

Tabell 1.5.4 Videreutdanning; studenter totalt

	2004	2005	2006	2007
Statl. høgsk.	11 915	10 477	12 018	12 500
Univ.	1 197	1 636	1 987	2 313
Vit. høgsk.	558	1 102	617	523
Kunsthøgsk.	3	9	13	13
Privat sektor	1 459	1 341	1 155	1 246
Total	15 132	14 565	15 790	16 595

Kilde: DBH

Merknad: Tallene gjelder både internt- og eksterntfinansierte, høstsemester

Privat sektor viser en svak nedgang over tid. Nedgangen er på nesten 15 pst. fra 2004 til 2007. Nedgangen fra 2004 til 2005 kan forklares med omstruktureringen av Handelshøyskolen BI. Det har imidlertid vært en økning på nesten 8 pst. fra 2006 til 2007.

En annen indikator for aktivitet i videreutdanning er tilbud som er tilrettelagt desentralisert som fjernundervisning. Tabellene 1.5.5 og 1.5.6 viser utviklingen fra 2003 til 2005 og fra 2006 til 2007. I 2006 ble det innført en ny registreringsmetode, så utviklingen mellom 2005 og 2006 er ikke direkte sammenliknbar. Tabellene indikerer likevel at det har vært en viss økning i desentraliserte tilbud og fjernundervisning.

Tabell 1.5.5 Desentralisering og fjernundervisning 2003-2005

	2003		2004		2005	
	Eksternt finansiert	Total	Eksternt finansiert	Total	Eksternt finansiert	Total
Statlige høyskoler	5 312	16 067	5 562	17 996	5 788	16 866
Universiteter	1 300	2 233	804	2 490	2 563	3 400
Vitenskapelige høyskoler	935	1 254	68	111	273	347
Private sektor	-	-	-	-	345	725
Total	7 547	19 554	6 434	20 597	8 969	21 338

Kilde: DBH

Tabell 1.5.6 Desentralisering og fjernundervisning; 2006-2007

	2006		2007	
	Eksternt finansiert	Total	Eksternt finansiert	Total
Statlige høyskoler	4 891,8	10 376	5 011,2	10 567
Universiteter	437,4	1 344	622,3	1 468
Vitenskapelige høyskoler	13,5	15	-	-
Private sektor	-	273	-	398
Total	5 342,7	12 008	5 633,5	12 433

Kilde: DBH

Insentiver

Mangel på insentiver for å tilby etter- og videreutdanning blir ofte løftet frem som et problem av institusjonene. Evalueringen av Kompetanseutviklingsprogrammet (KUP) (SNF rapport nr 32/2006) viser at økonomiske insentiver har en god effekt på utviklingen av tilbud. Offentlige utdanningsinstitusjoner deltok i nær halvparten av de 739 prosjektene som fikk tilskudd i programperioden (2000- 2006).

Samarbeid med arbeidslivet

Evalueringen av KUP viste at sluttbrukerne vurderte opplæringen levert av offentlige utdanningsinstitusjoner som minst relevante for behovene i virksomheten. Generelt bør derfor høyere utdanningsinstitusjoner (og da særlig de offentlige) oppfordres til å styrke samarbeidet med arbeidslivet for å bedre relevansen av opplæringen.

1.6 Oppsummering

Utvikling i studietilbud

Det har vært en klar vekst i antall studier som tilbys de siste årene både ved de statlige og private høyere utdanningsinstitusjonene. For de private gjelder dette både for utviklingen av årskurs, studietilbud på bachelor og master- /høyere grad. I 2007 ser imidlertid tallet på nye studietilbud ut til å ha stabilisert seg.

Selv om et sentralt mål i Kvalitetsreformen var å utvikle bachelorprogrammer preget av forpliktende relasjoner mellom institusjon og student, ble årskursene beholdt som en fleksibel mekanisme overfor studenter med behov for enkeltstående tilbud. De har imidlertid vist seg å få en langt større popularitet enn ventet. Antall årskurs totalt i sektoren har økt med 17 siden 2004. Årskursene ser ut til å være særlig populære ved de private høyskolene. Ved disse skolene har antall årskurs økt med hele 11 fra 2004 til 2007. De private høyskolenes andel av private årskurs har økt fra rundt 5 til 6 pst. Det er imidlertid verdt å merke seg at andelen studenter registrert på årskurs har gått kraftig ned i denne perioden (mer enn 1400 i perioden 2004 til 2007). Det er her særlig Handelshøyskolen BI som trekker snittet ned, med en nedgang på mer enn 700 studenter.

Den største økningen både relativt og absolutt i tidsperioden 2004-2007 har funnet sted på bachelornivå. Det gjelder både i antall tilbud – en økning på 8,1 pst. - og antall studenter – en økning på 4,3 pst.

Antall tilbud på høyere grad ved de private høyere utdanningsinstitusjonene har steget jevnt frem til 2006, men gikk noe ned 2006 til 2007.

Rekruttering, gjennomstrømming og resultater

Antall søknader til høyere utdanning totalt har økt med 2,7 pst. siden 2004 og er tilnærmet uendret fra 2006 til 2007. De private høyskolene har hatt en liten nedgang i andelen av det totale antall søkere, fra 5,9 i 2004 til 5,6 i 2007. Mens antall søkere til statlige høyskoler har økt med 2,1 pst. fra 2006 til 2007, går søknadstallet til private høyskoler ned med 1,4 pst.

Blant de private høyskolene har det vært en nedgang både blant de diakonale, teologiske og pedagogiske høyskolene. Derimot har høyskolene som tilbyr økonomiske administrative fag blitt mer populære i perioden.

Et av siktemålene med Kvalitetsreformen var å bedre studentenes studiegjennomføring. Evalueringen av Kvalitetsreformen og St.meld. nr. 7 (2007-2008) Sluttrapport for Kvalitetsreformen i høgre utdanning viser at insentivene for bedre gjennomføring (finansieringssystem, økt modulisering, sterkere oppfølging av studenten) ser ut til å hatt effekt. Antall studiepoeng per student har økt, og særlig ved universitetene der studentgjennomstrømmingen tidligere var svak. For sektoren sett under ett har det i perioden 2004 -2007 vært en jevn økning i gjennomstrømming.

Generelt har de private høyskolene lavere studentproduksjon per student enn offentlige høyere utdanningsinstitusjoner. Dette er noe overraskende, siden studentene betaler skolepenger.

Karakterutviklingen i sektoren viser at det har vært en ganske stabil fordeling av karakterer de siste tre årene. Det gis langt flere gode karakterer i høyere grad enn i lavere grad både ved statlige og private høyere utdanningsinstitusjoner.

Strykprosenten for de private høyskolene ligger på omtrent samme nivå som for de statlige universitetene og høyskolene (rundt 8 pst.). Det er imidlertid verdt å merke seg at det er store variasjoner mellom de ulike private høyskolene.

2 Forskning

2.1 Innledning

I dette kapitlet om forskning gir vi et bilde av hvordan det står til på forskningssiden ved de private høyere utdanningsinstitusjonene. Hvordan kompetansesituasjonen er, rekrutteringen til forskning og selve forskningsproduksjonen i stort.

Mer konkret ser vi nærmere på følgende områder:

- Stillingsstrukturen – institusjonenes kompetanseprofil
- Doktorgradsutdanning
  - Avlagte doktorgrader
  - Fordeling av stipendiatstillinger
  - Sammenlikning med andre nordiske land
- Vitenskapelig publisering
  - Publisering ved norske institusjoner versus andre land
  - Publisering i de private høyere utdanningsinstitusjonene
  - Kvalitetsreformen og resultatbasert forskningsfinansiering

For å belyse det ovennevnte brukes primært data fra DBH, NIFU STEP og Norges forskningsråd.

2.2 Stillingsstruktur – institusjonenes kompetanseprofil

Med ny felles lov om universiteter og høyskoler i 1995 fikk institusjonene i universitets- og høyskolesektoren en felles stillingsstruktur. Med dette åpnet man formelt sett for en akademisk drift i høyskolesektoren. Fordelingen av ansatte på ulike stillingskategorier viser kompetanseprofilen på de ulike institusjonsgruppene, mens utviklingen over tid vil kunne si om det har vært en akademisk drift i høyskolesektoren eller ikke. Se vedleggstabellene V-2.2.1 og V-2.2.2 for oversikter over stillingskategorier og kompetanseprofil for hver enkelt institusjon.

2.2.1 Private vitenskapelige høyskoler

De private vitenskapelige høyskolene har hatt en nedgang på 18,3 årsverk i undervisnings-, forsknings- og rekrutteringsstillinger fra 2004 til 2007, tilsvarende 4,7 pst. Andelen årsverk i førstestillinger økte med 8,3 prosentpoeng i samme periode, til 57,1 pst. Så å si hele økningen har kommet innenfor professor- og førsteamanuensisstillingene. I absolutte tall har veksten vært på henholdsvis ca. 10 og ca. 12 årsverk i disse to kategoriene, se tabell 2.2.1. Både andelen og antallet førstelektorer er praktisk talt uforandret, rundt 8 pst. og 30 årsverk. Denne utviklingen innebærer en markert kompetanseheving av personalet i de private vitenskapelige høyskolene. Sammenliknet med de statlige vitenskapelige høyskolene er imidlertid professorandelen noe lavere, og førsteamanuensisandelen noe høyere. Da de statlige knapt bruker førstelektorstillinger, har likevel de private en høyere andel førstestillinger og professorer samlet sett.

Tabell 2.2.1 Stillinger ved de private vitenskapelige høyskolene
Undervisnings-, forsknings-, rekrutterings-, og støttestillinger

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Professor	76,2	19,6	85,2	22,1	85,1	23,2	86,3	23,3
Professor II	5,4	1,4	0,8	0,2	2,5	0,7	4,9	1,3
Dosent/høgsk.dosent/underv.dosent	0,0	0,0	1,0	0,3	1,0	0,3	1,0	0,3
Førsteamanuensis	83,2	21,4	87,3	22,7	86,0	23,4	95,5	25,8
Førstelektor	30,1	7,8	18,8	4,9	34,8	9,5	29,2	7,9
Amanuensis	15,6	4,0	10,5	2,7	10,6	2,9	3,0	0,8
Univ.lektor/høgsk.lektor	52,4	13,5	54,9	14,3	56,2	15,3	62,9	17,0
Forsker	30,2	7,8	19,2	5,0	9,2	2,5	12,2	3,3
Postdoktor	3,2	0,8	2,0	0,5	3,2	0,9	2,0	0,5
Stipendiat	82,8	21,3	92,3	24,0	71,2	19,4	61,0	16,5
Vitenskapelig assistent	2,0	0,5	6,1	1,6	3,1	0,8	9,0	2,4
Høgskolelærer/øvingslærer	6,9	1,8	6,9	1,8	4,0	1,1	2,7	0,7
Sum Und., forsk. rekr	388,0	100	385,0	100,0	366,9	100	369,7	100,0
Andre stillinger underv., forskning og formidling	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-
Bibliotekstillinger	6,3	-	6,8	-	6,1	-	6,2	-
Ingeniører	0,0	-	0,0	-	1,0	-	1,0	-
Tekniske stillinger for u/f/f	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-
Sum Støttestillinger	6,3	-	6,8	-	7,1	-	7,2	-
Sum	394,3	-	391,8	-	374,0	-	376,9	-

Kilde: DBH

Merknader: 1) Totalsummen i tabellen er summen av DBH stillingsgruppene Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger, og Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling. Kunnskapsdepartementet har rendyrket undervisnings-, forsknings-, rekrutteringsstillinger, og skilt disse fra støtte- og formidlingsstillinger.

2) Det teologiske menighetsfakultet ble akkreditert vitenskapelig høyskole 1. januar 2005. Misjonshøgskolen og Handelshøgskolen BI ble akkreditert 1. juni 2008. I tabellen er alle tre regnet som vitenskapelige høyskoler.

Den største forskjellen i stillingsstruktur mellom de private og de statlige vitenskapelige høyskolene finner vi for rekrutteringsstillinger. Mens de private har en andel stipendiater og postdoktorer på 17 pst., ligger de statlige på 31 pst. Hovedforklaringen er at de statlige relativt sett har langt flere stipendiatstillinger med bevilgning fra KD enn de private. En annen markert forskjell er bruken av stillingskategoriene universitets- og høgskolelektor, som i private vitenskapelige høyskoler har en andel på 17 pst. av stillingene, mot 8 pst. i statlige. Alt i alt er likevel ikke kompetanseprofilene veldig forskjellige mellom de private og de statlige institusjonene i kategorien vitenskapelige høyskoler, bortsett fra at de statlige har en noe mer topptung kompetanse, og klart høyere andel rekrutteringsstillinger blant sitt faglige personale. Målt i antall årsverk i undervisnings-, forsknings- og rekrutteringsstillinger har de private institusjonene en andel på 35 pst. av personalet ved de vitenskapelige høyskolene i Norge. Innenfor det private segmentet er BI totalt dominerende med 80 pst. av det faglige personalet.

BI har økt andelen førstestillinger/professorer fra 48,5 pst. til 57,5 pst. fra 2004 til 2007. Årsakene er å finne både i økt antall professorer og førsteamanuenser, men viktigst er reduksjonen i antall stipendiatårsverk fra 66 til 38 i den aktuelle fireårsperioden. Det er særlig antallet stipendiater finansiert av Forskningsrådet som har gått ned. MF har omtrent samme andelen førstestillinger/professorer i 2007 som i 2004, rundt 49 pst. Årsverk i professorstilling er på samme nivå, mens årsverk i førsteamanuensisstilling er fordoblet i fireårsperioden. Antall stipendiatårsverk ved MF har økt fra 13,8 i 2004 til 17 sist år. Andelen førstestillinger/professorer ved Misjonshøgskolen var i 2007 nesten 70 pst. mot 52 pst. i 2004.

Det er særlig antallet førsteamanuenser som har steget. Stillingskategorien amanuensis er borte fra skolen som følge av kompetansehevingen i personalet. Antallet årsverk i stipendiatstilling er fordoblet, fra 3 til 6.

2.2.2 Private høyskoler

Ved de private høyskolene har antallet årsverk i undervisnings-, forsknings- og rekrutteringsstillinger sunket med 11,8 eller 2,4 pst. i perioden 2004-07. Andelen førstestillinger/professorater har vokst fra 19,4 til 25,4 pst. i samme fireårsperiode. Selv om veksten har vært noe høyere enn i de statlige høyskolene, er andelen førstestillinger/professorer stadig over 8 prosentpoeng lavere i de private. Det har vært en svak vekst både i antall professor- og førsteamanuensisårsverk, men framfor alt er det veksten i førstelektorårsverk som har bidratt til høyere andel førstestillinger/professorer i private høyskoler, se tabell 2.2.2. Dette bildet likner på utviklingen i statlige høyskoler.

Tabell 2.2.2 Stillinger ved de private høyskolene
Undervisnings-, forsknings-, rekrutterings-, og støttestillinger

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Professor	13,8	2,8	15,7	3,3	15,1	3,4	19,3	4,0
Professor II	2,1	0,4	1,5	0,3	3,6	0,8	4,3	0,9
Dosent/høgsk.dosent/underv.dosent	3,0	0,6	1,0	0,2	1,0	0,2	1,0	0,2
Førsteamanuensis	54,5	10,9	48,6	10,2	53,6	11,9	58,5	12,0
Førstelektor	28,4	5,7	33,6	7,0	39,2	8,7	46,2	9,5
Amanuensis	4,0	0,8	5,3	1,1	3,0	0,7	4,0	0,8
Univ.lektor/høgsk.lektor	284,9	57,1	272,7	57,1	252,2	56,0	268,1	55,0
Forsker	4,0	0,8	6,4	1,3	4,0	0,9	2,3	0,5
Postdoktor	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stipendiat	9,2	0,7	11,2	2,3	3,4	3,4	12,9	2,6
Vitenskapelig assistent	3,5	0,2	3,3	0,7	0,0	0,0	0,8	0,2
Høyskolelærer/øvingslærer	91,7	18,4	78,4	16,4	14,0	14,0	69,9	14,3
Sum Und., forsk. rekr	499,1	100	477,7	100,0	450,1	100	487,3	100,0
Andre stillinger underv., forskning og formidling	2,0	-	0,0	-	1,0	-	2,0	-
Bibliotekstillinger	22,7	-	24,2	-	19,4	-	24,3	-
Ingeniører	0,0	-	0,0	-	1,0	-	1,0	-
Tekniske stillinger for u/f/f	0,0	-	0,5	-	0,0	-	0,7	-
Sum Støttestillinger	24,7	-	24,7	-	21,4	-	28,0	-
Sum	523,8	-	502,4	-	471,5	-	515,3	-

Kilde: DBH

For øvrig er det langt lavere andel rekrutteringsstillinger i private høyskoler enn i statlige. De private har nesten ikke stipendiatstillinger med bevilgning fra KD. Andelen tilsatte med høyskolelektorkompetanse er høyere i de private høyskolene, med 55 pst. mot 46 pst. i de statlige. Utviklingen de siste 4 årene tyder på en svak tendens til akademisk drift i de private høyskolene, da førstestillinger/professorer har økt sine andeler av det faglige personalet. Likevel er kategoriene under førstestillings- og professornivå stadig totalt dominerende også i den private høyskolesektoren. Andelen av faglig personale på høyskolelærer/øvingslærernivå er i likhet med i statlige høyskoler på vei ned.

2.2.3 Kompetanseprofil og fagområder

Hvis vi ser på kompetanseprofil i forhold til fagområdene de private institusjonene dekker, skinner fordelingen av de vitenskapelige høyskolene på fagområder tydelig igjennom. Innen teologi og økonomisk-administrative fag, hvor de private vitenskapelige høyskolene befinner seg, er andelen førstestillinger/professorer og andelen rekrutteringsstillinger langt høyere enn i øvrige kategorier. Motsvarende er andelen høyskolelektorer langt høyere på skoler innen helsefag, kunstfag og pedagogikk, hvor det ikke finnes vitenskapelige høyskoler. Det som først og fremst skiller skolene fra hverandre i forhold til stillingsstruktur er altså ikke deres fagprofil, men hvorvidt de har status som vitenskapelige høyskoler eller ikke.

2.3 Doktorgradsutdanningen – fordeling av stipendiatstillinger

2.3.1 Avlagte doktorgrader

I 2007 ble det i følge Doktorgradsregistret ved NIFU STEP gjennomført 1030 doktordisputaser ved norske universiteter og høyskoler – noe som er rekord. Dette er 125 flere enn i 2006 da antallet var 905. Det var således 14 pst. flere disputaser i 2007 enn i 2006 og 20 pst. flere enn i 2005 (se tabell 2.6). Økningen de siste årene medfører at målene fra forrige rekrutteringsmelding om årlig uteksaminering av 1100 kandidater snart er oppfylt.

Ph.d.-graden står ifølge NIFU STEP for to tredjedeler av det samlede antall doktorgrader i 2007. I henhold til forskrift fra Kunnskapsdepartementet kan de gamle gradene tildeles til og med studieåret 2007/2008. Deretter blir det bare tildelt ph.d.-grader, bortsett fra dr.philos. som vil bli beholdt som en ”fri” grad.

Ferske tall fra NIFU STEP første halvår av 2008 viser en sterkere økning i antall disputaser enn noen gang tidligere. Bare i første halvår 2008 er det gjennomført nærmere 750 disputaser (se tabell 2.3.1). Alt tyder på at måltallet i Regjeringens nåværende opptrappingsplan – 1100 disputaser årlig – vil bli mer enn nådd i 2008.

Tabell 2.3.1 Doktorgrader 2007 – 1. halvår 2008 per lærested.

	Hele 2007	1. halvår 2007	1. halvår 2008
Universitetet i Oslo	344	193	267
Universitetet i Bergen	202	118	134
NTNU	257	138	188
Universitetet i Tromsø	100	51	80
UMB	47	22	34
Universitetet i Stavanger	18	10	6
Universitetet i Agder	2	2	2
Norges Veterinærhøgskole	9	3	9
Norges Handelshøgskole	19	9	8
Norges Idrettshøgskole	5	2	5
Norges Musikkhøgskole	1		2
Arkitekt- og designhøgskolen	5	3	
Høgskolen i Bodø	5	3	4
Høgskolen i Molde	2	1	1
Høgskolen i Oslo			1
Handelshøgskolen BI	6	4	5
Menighetsfakultetet	6	1	1
Misjonshøgskolen	2	1	
Totalt	1030	561	747

Kilde: NIFU STEP

Merknad: Det teologiske menighetsfakultet ble akkreditert vitenskapelig høyskole 1. januar 2005. Misjonshøgskolen og Handelshøyskolen BI ble akkreditert 1. juni 2008. I tabellen er alle tre regnet som vitenskapelige høyskoler.

Av de private UH-institusjonene er det bare de akkrediterte vitenskapelige høyskolene som har rett til å tildele doktorgrad. I 2007 avla i alt 14 personer doktorgraden ved disse tre institusjonene, se tabell 2.3.2. Tall for første halvår 2008 viser 6 doktorgrader ved disse institusjonene – 5 ved Handelshøyskolen BI og en ved Menighetsfakultetet.

Tabell 2.3.2 Doktorgrader per lærested, private institusjoner

	2004	2005	2006	2007
Handelshøyskolen BI	10	6	10	6
Menighetsfakultetet	4	3	4	6
Misjonshøyskolen	-	-	3	2
Sum	14	9	17	14

Kilde: DBH

Merknad: Det teologiske menighetsfakultet ble akkreditert vitenskapelig høyskole 1. januar 2005. Misjonshøgskolen og Handelshøyskolen BI ble akkreditert 1. juni 2008. I tabellen er alle tre regnet som vitenskapelige høyskoler.

Tallet tilsvarende 1,4 pst. av alle doktorgrader ved norske institusjoner dette året. Samlet sett er dermed de private vitenskapelige høyskolene beskjedne aktører i norsk forskerutdanning. Ser vi på fag er imidlertid bildet annerledes: innen teologi er de private institusjonene størst i Norge, med 22 av 35 avlagte doktorgrader i perioden 2004-2007.

Tabell 2.3.3 Doktorgrader per gradstittel.

	2004	2005	2006	2007
Dr.theol	3	2	4	5
Dr.oecon	10	6	10	5
Ph.d.	1	1	3	4
Totalt	14	9	17	14

Kilde: DBH

BI er ved siden av Norges handelshøyskole den betydeligste nasjonale aktøren innen forskerutdanning i økonomisk-administrative fag, med snau 40 pst. av de avlagte doktorgradene fra 2004-2007.

Tabell 2.3.4 Doktorgrader 2007 per fagområde og kjønn

	Kvinner	Menn	Totalt
Humaniora	2	6	8
Samfunnsvitenskap	4	2	6
Totalt	6	8	14

Kilde: DBH

Da det årlige tallet på nye doktorgrader for de private vitenskapelige høyskolene er lavt, svinger kvinneandelen mer fra år til år enn i sektoren som helhet. Kvinneandelen blant de nye doktorandene ligger imidlertid noe lavere over tid blant de private enn i den øvrige sektoren, til tross for at de private høyskolene gir doktorgrader innen humaniora og samfunnsvitenskap, hvor det på nasjonal basis er forholdsvis høye kvinneandeler. Grunnen er primært at det er veldig lav kvinneandel i teologi sammenliknet med de fleste andre humanistiske fag.

Tabell 2.3.5 Avlagte doktorgrader, fordelt på institusjonskategori

	Finansiert over grunnbudsjettet				Finansiert over NFR				Finansiert over andre eksterne kilder				Sum totalt				Sum kvinner			
	04	05	06	07	04	05	06	07	04	05	06	07	04	05	06	07	04	05	06	07
Stat. høysk. Univ.	1	2	8	2	-	-	-	1	2	2	2	6	3	4	10	9	1	-	3	6
Stat. vit. hsk.	144	216	248	299	242	261	271	279	299	332	318	390	685	809	837	968	255	325	325	431
Priv. vit. hsk.	61	11	13	18	13	14	10	7	6	8	18	14	80	33	41	39	44	17	14	16
Sum	4	1	4	4	2	1	3	7	8	7	10	3	14	9	17	14	6	3	5	6
	210	230	273	323	257	276	284	294	315	349	348	413	782	855	905	1030	306	345	347	459

Kilde: DBH

Merknad: Det teologiske menighetsfakultet ble akkreditert vitenskapelig høyskole 1. januar 2005. Misjonshøgskolen og Handelshøgskolen BI ble akkreditert 1. juni 2008. I tabellen er alle tre regnet som vitenskapelige høyskoler.

Private vitenskapelige høyskoler har en noe lavere andel avlagte doktorgrader med finansiering over grunnbudsjettet enn de øvrige institusjonskategoriene. Det henger hovedsakelig sammen med at de private institusjonene har fått en noe lavere andel av de KD-finansierte stipendiatstillingene enn de statlige institusjonene. De private institusjonene har dermed vært noe mer avhengig av eksternt finansierte doktorgradsprosjekter fra Forskningsrådet eller andre kilder for å øke volumet i forskerutdanningen sin. 76 pst. av de avlagte doktorgradene ved de private vitenskapelige høyskolene siste fire år har hatt ekstern finansiering. Tilsvarende tall i statlig sektor er 71 pst.

De private vitenskapelige høyskolene hadde på måletidspunktet i 2007 1,8 færre årsverk i stipendiatstilling enn det de har bevilgning for. Det tilsvarer en oppfylingsgrad på 96 pst. Underutnyttelsen skyldes at verken BI eller MF hadde tilsatt i alle tildelte stillinger på måletidspunktet. Tallet er likevel bedre enn i 2006, særlig fordi BI har økt sin oppfylingsgrad.

Tabell 2.3.6 Stipendiatstillinger finansiert fra KD. De private institusjonenes oppfylingsgrad.

	Stillinger fordelt pr. 2005	Nye stillinger 2006	Stillinger fordelt pr. 2007	Tilsatte stipendia-ter over gr.bev. 2005	Tilsatte stipendia-ter over gr.bev. 2006	Tilsatte stipendia-ter over gr.bev. 2007	Differanse fordelte stilling og tilsatte stipendia-ter 2007
BI	21	4	25	51,8	19,1	24,0	-1,0
MHS	3	2	5	3,5	5,0	5,0	0,0
MF	13	4	17	11,7	16,0	16,2	-0,8
Diakonhjemmet	1		1	0,1	2,7	3,4	2,4
NLA	1		1	2,8	2,0	1,0	0,0
NLA, lærerhøgskolen	1		1	1,8	1,0	1,0	0,0
Sum priv. høyskoler	40	10	50	71,7	45,8	50,6	0,6

Kilde: KD (stillinger), DBH (årsverk)

De private høyskolene har kun tre stipendiatstillinger med bevilgning fra KD, men 5,4 årsverk i denne stillingskategorien i 2007. Grunnen er at Diakonhjemmet høyskole prioriterer å bruke egne midler på stipendiatstillinger. Samlet sett er dermed oppfylingsgraden i private institusjoner over 100 pst.

2.4 Sammenlikning med andre nordiske land

2.4.1 Oversikt over avlagte doktorgrader

Tabell 2.4.1 gir en oversikt over avlagte doktorgrader i de nordiske land i perioden fra og med 2000 til og med 2006.

Tabell 2.4.1	Sammenlikning av antall avlagte doktorgrader med andre nordiske land						
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Danmark	1 008	1 024	1 026	1 073	960	1 103	975
Finland	1 156	1 206	1 223	1 257	1 399	1 422	1 409
Island	5	4	6	9	10	14	15
Norge	647	677	739	723	782	855	905
Sverige	2 177	2 414	2 476	2 701	2 760	2 759	2 759
Norden total	4 993	5 325	5 470	5 763	5 911	6 153	6 063

Kilde: NORBAL

Her fremgår det at Sverige og Finland utdanner klart flest kandidater med doktorgrad, og det er også disse landene som har hatt den største økningen hele perioden sett under ett. Norge har en god vekst, selv om vi har et lavere totaltall enn de andre landene, bortsett fra Island. Også justert for folketallet ligger Norge lavere, med 195 pr mill. capita i 2006, mot 268 i Finland og 304 i Sverige (se tabell 2.4.2).

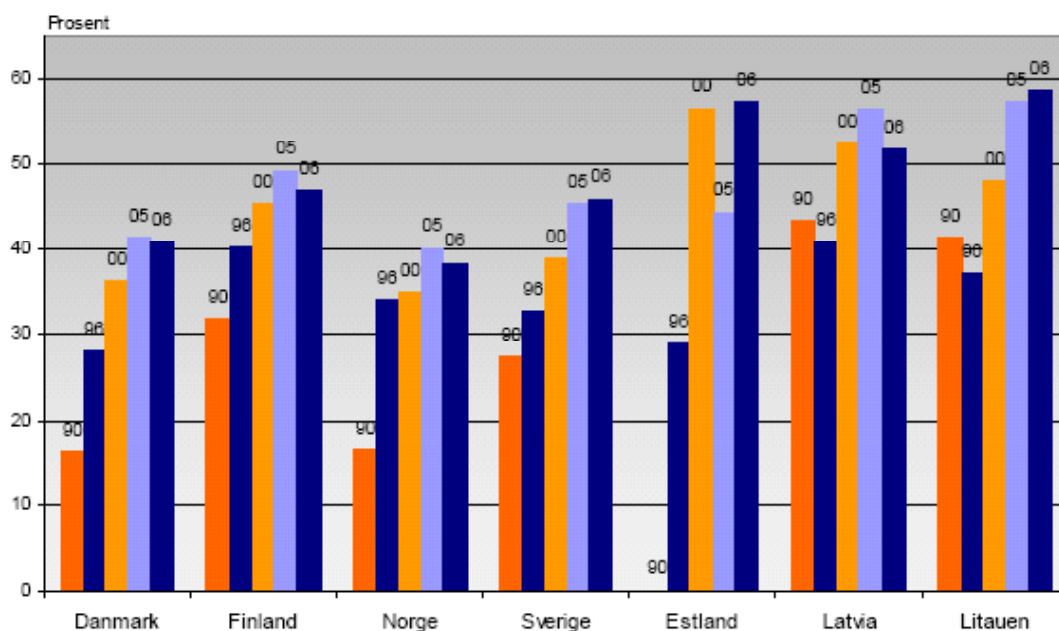
Tabell 2.4.2	Sammenlikning av antall avlagte doktorgrader per mill. capita med andre nordiske land						
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Danmark	189	191	191	199	178	204	179
Finland	223	232	235	241	268	271	268
Island	18	14	21	31	34	47	49
Norge	144	150	163	158	170	185	194
Sverige	245	271	277	302	307	306	304
Norden gj.sn.	207	220	225	236	241	250	245

Kilde: NORBAL

2.4.2 Stadig flere kvinner

I de nordiske land ble 44 pst. av doktorgradene avlagt av kvinner i 2006, og det har vært en sterk økning i de senere år (se figur 2.6). Den høyeste kvinneandelen blant de nordiske land finner vi i Finland og Sverige med henholdsvis 47 og 46 pst., mens Danmark og Norge ligger noe lavere med hhv 41 og 38 pst. Ser man på kjønnsfordelingen på fagområdenivå, er kvinnene i flertall innenfor humaniora, samfunnsvitenskap, medisin og helsefag og landbruksvitenskap/veterinærmedisin, mens mennene er i flertall i naturvitenskapelige og teknologiske fag.

Figur 2.4.1 Doktorgrader i de nordiske og baltiske landene i 1990, 1996, 2000, 2005 og 2006. Kvinneandeler i pst.

Kilde: NIFU STEP/NORBAL

Pga få avlagte doktorgrader er ikke Island inkludert i denne figuren

2.4.3 Høy gjennomsnittsalder ved disputas

Gjennomsnittsalderen ved avlagt doktorgrad er forholdsvis høy og stabil i de nordiske landene i perioden 2000 til 2006 (se tabell 2.4.3). De eldste doktorandene finner vi i Finland, Norge og Sverige. Her er gjennomsnittsalderen i størrelsesorden 37-38 år. Doktorandene er noe yngre i Danmark. Gjennomsnittsalderen avhenger imidlertid av hvilket fagområde doktorgraden er tatt innenfor. I humaniora og samfunnsvitenskap er doktorandene ofte eldre enn i teknologi og naturvitenskap; her er det imidlertid variasjoner fra land til land. Jevnt over, for fagområdene samlet, er kvinnene et par tre år eldre enn sine mannlige kolleger når de disputerer.

Tabell 2.4.3 Sammenligning av gjennomsnittsalder ved disputas med andre nordiske land

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Danmark	34,6	34,4	34,5	34,6	34,6	34,7	34,8
Finland	37,8	38	37,6	38,4	38,2	38,3	38,0
Island	42,4	37,3	37	34,3	37,7	39,9	38,5
Norge	37,4	37,6	37,8	37,6	37,6	37,4	38,2
Sverige	37,7	37,3	37,4	37,1	37,3	37,2	37,2

Kilde: NORBAL

2.5 Vitenskapelig publisering

2.5.1 Innledning

Vitenskapelig publisering er fra og med rapporteringsåret 2004 inkludert i finansieringssystemet. Indikatoren fikk dermed uttelling første gang i statsbudsjettet for 2006.

Det overordnede målet til resultatbasert omfordeling (RBO) er å stimulere til økt forskningsaktivitet og fordele ressurser til forskningsmiljø som kan dokumentere gode forskningsresultat. Innføringen av denne indikatoren har vært gjenstand for en rekke diskusjoner i ulike fagmiljøer, og har også blitt foreløpig evaluert som en følge av evalueringen av Kvalitetsreformen. Indikatoren vil bli grundigere evaluert i den pågående evalueringen av hele finansieringssystemet.

I dette kapittelet vil vi vurdere Norge i forhold til andre land ved bruk av ISI-data. Data fra NSD vil bli brukt til å analysere utviklingen i antall publikasjonspoeng, fordelt på blant annet årsverk og kvalitetsnivå.

Datakvaliteten på DBH-data etter hvert god, og dette gjelder spesielt 2005, 2006 og 2007. Teknisk sett skal sammenlikning av data mellom nevnte år være uproblematisk. Fra 2004 til 2005 økte antall publiseringskanaler vesentlig, og dette kan forklare deler av økningen i antall publikasjoner. Dette gjelder spesielt teknologiske fag. I 2005 ble det i tillegg foretatt korrigering i rapporteringen for medisinske fag, men den samme korrigeringen er ikke foretatt for 2004.

Internasjonalt publiserer norske forskere et lavere antall artikler per innbygger enn de andre nordiske landene, men Norge har hatt en sterkere årlig vekst blant de nordiske land når vi ser på perioden 2002 til 2006. Evalueringen av Kvalitetsreformen viser at frem til 2000 var publiseringen relativt stabil, mens det har vært en positiv utvikling etter tusenårsskiftet (Norges forskningsråd 2006; 2007).

En analyse av DBH-data finner at det er fortsatt vekst i antall publikasjonspoeng fra 2005 til 2007. Det er universitetene som har den overveiende største vitenskapelige produksjonen selv om de statlige og private høyskolene isolert sett har styrket sin relative andel av den totale vitenskapelige produksjonen fra 2005 til 2007. Til tross for dette er de relative andelenes nokså stabile. Når vi derimot ser på antall publiseringspoeng per førstestilling, og på hvilket nivå og i hvilken form de vitenskapelige ansatte publiserer, er det store forskjeller. Universitetene og de statlige og private vitenskapelige høyskolene har flere publiseringspoeng per førstestilling enn de statlige og private høyskolene. I tillegg publiserer universitetene og de statlige og private vitenskapelige høyskolene i større grad på nivå 2 og artikler i periodika.

2.5.2 Publisering ved norske institusjoner vs. andre land

Norges forskningsråd utga nylig indikatorrapporten ”Det norske forsknings- og innovasjonssystemet – Statistikk og indikatorer 2007”⁵. I følge indikatorrapporten utgjorde den norske artikkelproduksjonen 1,46 artikler per tusen innbyggere, og Norge rangerer da som nummer syv av 34 land som er valgt ut for sammenlikning. Norske forskere publiserte et lavere antall artikler per innbygger enn de andre nordiske landene. Men Norge hadde den sterkeste årsveksten av de nordiske landene med 7,9 pst., og Sverige den laveste med 2,7 pst.

Tabell 2.5.1 viser Norges plassering i forhold til utvalgte land. I den siste femårsperioden har utviklingen vært mer positiv for Norge enn for de øvrige nordiske landene. Sees utviklingen lenger tilbake i tid, blir imidlertid bilde et annet: Fra 1981 til 1999 hadde Norge den nest svakeste relative veksten av de nordiske landene.

---

⁵Rapporten er utarbeidet i samarbeid mellom NIFU STEP, SSB og Forskningsrådet. Dette er den sjette utgaven av rapporten, og det er 10 år siden første utgaven forelå.

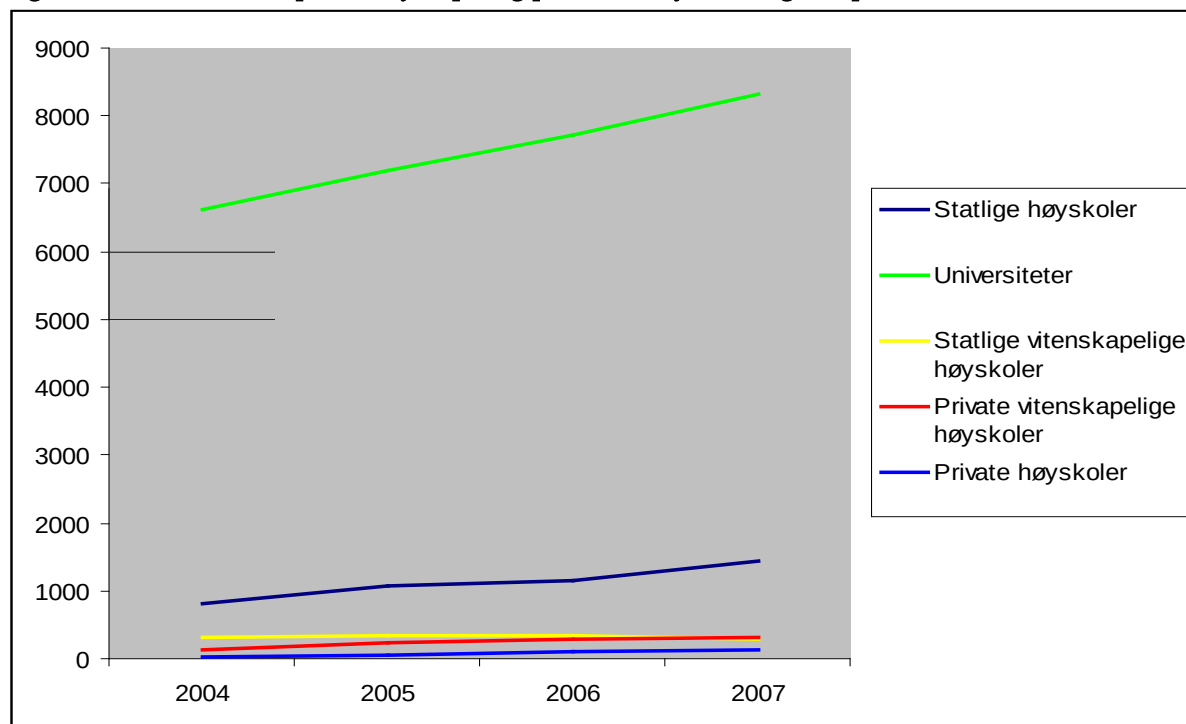
Tabell 2.5.1 Vitenskapelig publisering i 2006 i utvalgte land.

	Artikler per 1000 innbyggere	Gj.sn. årlig endring i artikkeltallet 2002-2006, %
Sveits	2,26 ⁶	6,2
Sverige	1,84	2,7
Danmark	1,64	4,1
Island	1,60	6,7
Finland	1,59	3,4
Norge	1,46	7,9
Nederland	1,44	5,4
Storbritannia	1,28	3,4
USA	0,99	3,8

Kilde: National Science Indicators/Thomson Scientific/NIFU STEP

2.5.3 Publisering i universitets- og høyskolesektoren

Fra 2006 til 2007 har veksten i antall publikasjonspoeng vært på 9 pst. dersom en ser hele sektoren under ett. Veksten i publikasjonspoeng fra 2006 til 2007 er større enn veksten fra 2005 til 2006. Den prosentvise veksten er sterkest for høyskolesektoren, og da særlig for de private høyskolene. Veksten er negativ for de statlige vitenskapelige høyskolene (se figur 2.5.1 og tabell 2.5.2). Universitetene og de private vitenskapelige høyskolene står i en mellomstilling, med moderat vekst. Se også vedleggstabell V-2.5.1 for en oversikt over totalpubliseringen i perioden 2004 – 2007 for både offentlige og private institusjoner.

Figur 2.5.1 Antall publikasjonspoeng per institusjonskategori i perioden 2004-2007.

Kilde: DBH

⁶ Når det gjelder Sveits, bør det imidlertid påpekes at tilstedeværelsen av den internasjonale forskningsstiftelsen CERN er en av forklaringene på de høye publikasjonstallene – selv om Sveits har et høyt publikasjonstall også når CERN-publikasjonene holdes utenfor.

Tabell 2.5.2   Antall publikasjonspoeng per institusjonskategori

	2004	2005	2006	2007	Endring 2006-07	% endring
Statlige høyskoler	807	1 064	1 163	1 432	269	23,1
Universiteter	6 630	7 182	7 724	8 331	608	7,9
Statl. vit. høyskoler	315	336	330	299	- 31	- 9,3
Priv. vit. høyskoler	135	248	283	302	19	6,8
Private høyskoler	34	53	101	133	32	31,5
Sum	7 921	8 883	9 601	10 498	897	9,3

Kilde: DBH

Merknad: Det teologiske menighetsfakultet ble akkreditert vitenskapelig høyskole 1. januar 2005. Misjonshøgskolen og Handelshøgskolen BI ble akkreditert 1. juni 2008. I tabellen er alle tre regnet som vitenskapelige høyskoler.

Dersom vi ser andel publikasjonspoeng som prosentvis andel av den totale produksjonen ser vi at det er små forskyvninger over tid (se tabell 2.5.3). Likevel er det en klar trend i materialet: Både de statlige og de private høyskolene øker gradvis sine andeler på bekostning av universitetene og de statlige vitenskapelige høyskolene. De private vitenskapelige høyskolenes andel ser ut til å ha stabilisert seg i underkant av 3 pst. Imidlertid er det fortsatt slik at 4 av 5 publikasjonspoeng kommer fra universitetene.

Tabell 2.5.3   Antall prosentvis andel publikasjonspoeng per institusjonskategori

	2004	2005	2006	2007	Endring 2006-07	% endring
Statlige høyskoler	10,19	11,98	12,11	13,64	1,53	12,6
Universiteter	83,70	80,86	80,45	79,36	- 1,09	- 1,4
Statl. vit. høyskoler	3,98	3,78	3,44	2,85	- 0,59	- 17,2
Priv. vit. høyskoler	1,70	2,79	2,95	2,88	- 0,07	- 2,4
Private høyskoler	0,43	0,60	1,05	1,27	0,22	21,0
Sum	100	100	100	100	-	-

Kilde: DBH

Merknad: Det teologiske menighetsfakultet ble akkreditert vitenskapelig høyskole 1. januar 2005. Misjonshøgskolen og Handelshøgskolen BI ble akkreditert 1. juni 2008. I tabellen er alle tre regnet som vitenskapelige høyskoler.

2.5.4   Spesielt om de private institusjonene

Av de private vitenskapelige høyskolene har både MF og Misjonshøgskolen en stor økning i antall publikasjonspoeng fra 2007 til 2008, henholdsvis 15 pst. og 30 pst. (se tabell 2.5.4). BI står på stedet hvil. Flere av de private høyskolene har mer enn doblet antallet publikasjonspoeng fra 2006 til 2007, for eksempel Norsk lærerakademi-Bachelor- og masterstudier og Diakonissehjemmets høgskole. Imidlertid har mange av de private høyskolene rapportert ingen eller svært begrenset publiseringsvirksomhet. For eksempel har 8 skoler av totalt 20 skoler ingen publikasjonspoeng i 2007, mens 7 skoler har 0,1 – 5 poeng. Med så små tall vil det naturlig bli store svinginger fra år til år, slik at en liten økning i poeng gir prosentvis stor vekst. Tilsvarende gjør seg gjeldende ved nedgang i publikasjonspoeng, jf. tabell 2.5.5, over institusjoner med størst nedgang fra 2006 til 2007.

Tabell 2.5.4   Institusjoner med størst økning i publikasjonspoeng (absolutte tall).

	2007	Endring	% endring
Menighetsfakultetet	81,0	10,8	15,4
Norsk lærerakademi, BM	20,0	9,0	81,8
Oslo markedshøyskole	16,3	8,4	106,7
Misjonshøgskolen	36,1	8,2	29,6
Diakonissehjemmets høyskole	8,9	6,9	345,8

Kilde: DBH

Tabell 2.5.5   Institusjonene med størst nedgang i publikasjonspoeng (absolutte tall).

	2007	Endring	% endring
Ansgar Teologiske Høgskole	2,7	-4,6	-63,0
Norsk reiselivshøyskole	9,3	-3,7	-28,4
Høyskolen Diakonova	0	-2,8	-100,0
Betanien diakonale høyskole	2,0	-1,0	33,3

Kilde: DBH

Tre av fire publikasjonspoeng ved de private høyskolene i 2007 er samlet på fire skoler: Diakonhjemmet, Norsk lærerakademi – Bachelor- og masterstudier, Dronning Mauds minne og Campus Christiania (tidligere Norges markedshøyskole og Norges reiselivshøyskole). Den generelle trenden er imidlertid klar: De private høyskolene som gruppe øker antall publikasjonspoeng raskere enn noen av de andre fire institusjonskategoriene. Riktignok er deres andel av det samlede antall publikasjonspoeng i UH-sektoren beskjedne 1,3 pst. I 2007 er publiseringen ved de private vitenskapelige høyskolene like stor som ved de statlige vitenskapelige målt i antall publikasjonspoeng.

Når vi sammenlikner publikasjonspoeng per fagårsverk og per førstestilling på tvers av institusjonskategorier (tabell 2.5.6), ser vi at private og statlige høyskoler ligger på samme nivå per fagårsverk. Tallene inkluderer også personalet ved de private høyskolene som ikke har rapportert publisering. Det kan tyde på en større spredning av publiseringsaktiviteten i den private høyskolesektoren enn i den statlige, jf. det at fire institusjoner står for det meste av de private høyskolenes publikasjonspoeng.

Tabell 2.5.6 Publikasjonspoeng per fagårsverk og førstestilling

	Pub.poeng pr fagårsverk*				Pub.poeng pr førstestilling**/postdoc			
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007
Statlige høyskoler	0,16	0,20	0,21	0,25	0,52	0,62	0,63	0,72
Universiteter	0,77	0,77	0,81	0,85	1,50	1,53	1,62	1,71
Statlige vitenskapelige høyskoler***	0,64	0,71	0,69	0,60	1,16	1,40	1,31	1,10
Private vitenskapelige høyskoler	0,35	0,64	0,77	0,82	0,70	1,28	1,35	1,42
Private høyskoler	0,07	0,11	0,22	0,27	0,35	0,54	0,94	1,07
Sum	0,51	0,55	0,59	0,63	1,17	1,28	1,34	1,40

* Fagårsverk er her definert som "Undervisnings-, forsknings- og rekrutteringsstillinger" tilsvarende den første "bolken" i tabellene 2.1 – 2.3. Stipendiater er inkludert i dette.

** Publikasjonspoeng per førstestilling betyr her publikasjonspoeng per førstestilling eller høyere, der også postdoktorstillinger er inkludert.

*** NMH og AHO er ikke inkludert i tallene for statlige vitenskapelige høyskoler, da disse er unntatt fra å rapportere vitenskapelig publisering.

Merknader: 1) UMB og UiS er oppført som universiteter også for 2004. 2) Det teologiske menighetsfakultet ble akkreditert vitenskapelig høyskole 1. januar 2005. Misjonshøgskolen og Handelshøgskolen BI ble akkreditert 1. juni 2008. I tabellen er alle tre regnet som vitenskapelige høyskoler.

De private vitenskapelige høyskolene kommer ut på nivå med universitetene målt per fagårsverk, og ligger de to siste årene klart høyere enn de statlige vitenskapelige. Det faktum at de private institusjonene har lavere andel rekrutteringsstillinger enn de statlige bidrar til å heve snittet for de private målt per fagårsverk. For eksempel ligger de private vitenskapelige høyskolene godt under universitetene målt per førstestilling. Imidlertid har de private høyskolene et høyere snitt for publikasjonspoeng per førstestilling og høyere enn de statlige. Det kan delvis forklares ut fra lavere kompetanseprofil, dvs. lavere andel førstestillinger og høyere i de private enn i de statlige høyskolene.

Hvis vi ser på fordeling av publikasjonspoeng per fagårsverk og per førstestilling etter fagområde innad i den private sektoren, utmerker seg særlig teologi, men også økonomisk-administrative fag målt etter fagårsverk. Her slår det igjen klart gjennom hvor de private vitenskapelige høyskolene befinner seg fagmessig. Imidlertid er det også gode resultater, særlig målt per førstestilling, blant de helsefaglige skolene. Framfor noen er det Diakonhjemmet høyskole som bidrar til det, både med et relativt høyt antall publikasjonspoeng totalt, og en høy andel på nivå 2. Se vedleggstabellene V-2.5.2 og V-2.5.3 for hhv "Andel av forfatterandeler i nivå 2 publiseringskanaler" og "Publikasjonspoeng pr. førstestilling/postdoc" ved alle de høyere utdanningsinstitusjonene.

Publiseringsform og nivå

Tabell 2.5.7 Prosentvis andel publiseringer på nivå og publikasjonsform, 2007

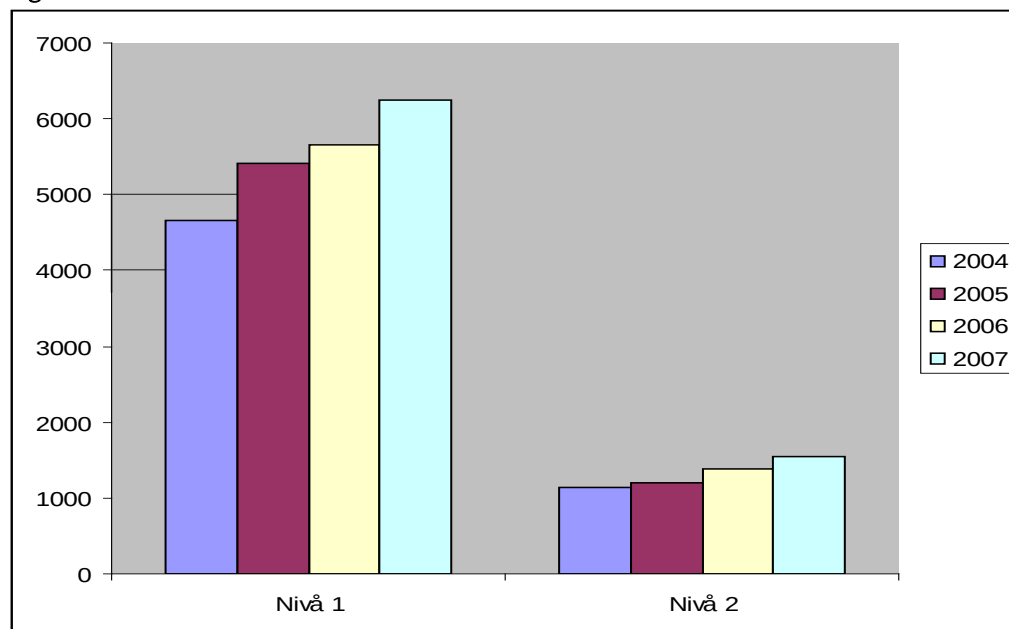
	Publiseringsnivå		Publikasjonsform		
	Nivå 1	Nivå 2	Periodika-artikler	Antologi-artikler	Monografier
Statlige høyskoler	88,8	11,2	56,3	39,5	4,3
Universiteter	78,2	21,8	73,1	24,8	2,1
Statlige vit. høyskoler	80,6	19,4	78,6	20,8	0,8
Private vit. høyskoler	83,9	16,1	58,2	37,3	4,5
Private høyskoler	89,7	10,3	53,4	42,7	4,5
Sum	80,2	19,8	70,1	27,5	2,5

Kilde: DBH

Merknad: Det teologiske menighetsfakultet ble akkreditert vitenskapelig høyskole 1. januar 2005. Misjonshøgskolen og Handelshøgskolen BI ble akkreditert 1. juni 2008. I tabellen er alle tre regnet som vitenskapelige høyskoler.

De private vitenskapelige høyskolene har en noe lavere andel publikasjoner på nivå 2 enn både universitetene og de statlige vitenskapelige høyskolene. Private høyskoler har også marginalt lavere andel nivå 2-publikasjoner enn de statlige. De private institusjonene har et publiseringsmønster som minner sterkt om de statlige høyskolenes, med relativt færre periodikaartikler og flere antologiartikler og monografier enn ved universitetene og de statlige vitenskapelige høyskolene. Dette henger åpenbart sammen med fagprofilen i den private sektoren, hvor humaniora, samfunnsfag og helsefag dominerer. Det er forskjell mellom private vitenskapelige høyskoler og private høyskoler med hensyn til publikasjonsform, men det er en tendens til noe høyere periodikapublisering ved de private vitenskapelige. Se vedleggstabellene V-2.5.4 og V-2.5.5 for "forfatterandeler – utgivere/forlag, 20 største" og "Forfatterandeler – ISSN-kanaler, 20 største".

Figur 2.5.2 Forholdet mellom nivåene 2004-2007

Kilde: DBH

2.6 Resultatbasert forskningsfinansiering

2.6.1 Innledning

Forskningskomponenten er delt i en resultatbasert forskningskomponent (RBO) og en strategisk forskningskomponent. Den strategiske forskningskomponenten inneholder særskilte midler til doktorgradsstillinger, vitenskapelig utstyr, samt andre strategiske tiltak og utgjør om lag 8 pst. av den totale bevilgningen. Den resultatbaserte forskningskomponenten har fire indikatorer (vektingen av indikatorene i parentes): antall doktorgrader (0,3), publikasjonspoeng (0,3) og midler fra EU og NFR (begge 0,2). Flere av disse indikatorene drøftes også andre steder i tilstandsrapporten, men da med et annet formål.

RBO har en lukket ramme slik at potten omfordeles årlig basert på institusjonenes resultater to år i forveien. En lukket ramme fører til relative satser, dvs. satsene endres noe fra år til år, avhengig av den totale produksjonen. Midler gjennom RBO utgjør om lag 6 pst. av den samlede bevilgningen til universitetene. For både de offentlige og private høyskolene er tallet betydelig lavere, mellom en og tre pst.

For å ta hensyn til forskjellene i primæroppgavene mellom henholdsvis universiteter/vitenskapelige høyskoler og høyskoler var det ved innføring av systemet ulike indikatorsett for forskning for de to institusjonstypene. Fra og med 2006 ble det imidlertid innført et enhetlig indikatorsett for alle institusjonene (både statlige og private) og dermed en felles pott å konkurrere om. Tabellen under viser hvilke resultater institusjonene (både private og offentlige) enkeltvis og samlet har oppnådd i 2007 på indikatorene som gir uttelling i RBO i budsjettet for 2009.

Tabell 2.6.1 viser hvilke resultater institusjonene enkeltvis og samlet har oppnådd i 2007 på indikatorene som gir uttelling i RBO i budsjettet for 2009.

Tabell 2.6.1 Oppnådde resultater i 2007 med uttelling i 2009

	Antall doktor- gradskandidater	EU-midler (i kr 1 000)	NFR-midler (i kr 1 000)	Publiserings- poeng
Statlige høyskoler				
Høgskolen i Akershus				16,4
Høgskolen i Bergen		41	5 607	70,8
Høgskolen i Bodø	5	182	11 670	88,5
Høgskolen i Buskerud			7 593	40,6
Høgskolen i Finnmark		131	3 204	22,1
Høgskolen i Gjøvik			6 326	38,9
Høgskolen i Harstad			923	8,9
Høgskolen i Hedmark			4 388	64,1
Høgskolen i Lillehammer			5 957	95,6
Høgskolen i Molde	2		3 867	42,3
Høgskolen i Narvik			1 960	25,7
Høgskolen i Nesna			361	11,6
Høgskolen i Nord-Trøndelag		61	2 203	41,4
Høgskolen i Oslo		289	23 638	204,0
Høgskolen i Sogn og Fjordane			4 803	28,8
Høgskolen Stord/Haugesund		73	1 801	35,5
Høgskolen i Sør-Trøndelag		1 636	4 381	59,3
Høgskolen i Telemark			7 423	73,3
Høgskolen i Vestfold		1 009	9 091	61,3
Høgskolen i Volda			4 432	52,8
Høgskolen i Østfold		229	2 194	39,8
Høgskolen i Ålesund		223	3 191	12,1
Samisk høyskole		90	9 615	33,9
Universiteter				
NTNU	257	31 943	479 498	2 096,5
UMB	47	5 390	99 380	358,3
Universitetet i Agder	2	1 303	16 267	235,9
Universitetet i Bergen	202	22 408	402 136	1 674,3
Universitetet i Oslo	344	53 261	591 192	3 122,4
Universitetet i Stavanger	18	3 008	21 603	325,0
Universitetet i Tromsø	100	9 318	143 626	783,3
Statlige vitenskapelige høyskoler				
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	5			0,0
Norges handelshøyskole	19	335	5 037	146,0
Norges idrettshøgskole	5	89	1 383	59,8
Norges musikkhøgskole	1			
Norges veterinærhøgskole	9	3 847	43 407	93,6
Private vitenskapelige høyskoler				
Det teologiske Menighetsfakultet	6		890	81,0
Handelshøyskolen BI	6	509	13 249	184,7
Misjonskolen	2		458	36,1
Private høyskoler				
Ansgar teologiske høyskole				2,7
Barratt Due musikk institutt				
Bergen Arkitekt Skole				
Betanien diakonale høyskole				2,0
Campus Christiania				25,6
Den Norske Balletthøyskole				
Den norske Eurytmihøyskole				
Diakonhjemmet Høyskole			292	39,7
Dronning Mauds Minne Høyskole			106	17,8
Fjellhaug Misjonskole				2,0
Haraldsplass diakonale høyskole				8,9
Høgskolen landbruk og bygdenæringar				
Høgskolen Diakonova				
Høgskolen for Ledelse og Teologi				
Høgskolen i Staffeldts gate				2,7
Lovisenberg diakonale høyskole				5,0
Mediehøgskolen				1,5
Norges Informasjonsteknologiske Høyskole				4,8
Norsk lærerakademi, Bachelor- og masterstudier			91	20,0
Norsk lærerakademi, Lærerhøgskolen			100	
Rudolf Steinerhøgskolen				
Sum	1 030	135 375	1 943 343	10 498

Kilde: KD

2.6.2 Doktorgrader

Indikatorene doktorgrader vektet med 30 pst. i RBO, og i 2008-budsjettet var satsen per doktorgradskandidat om lag 430 500 kroner.

Tabell 2.1. tidligere i kapittel 2 viser at antall doktorgrader totalt sett har steget fra 905 i 2006 til 1 030 i 2007, en økning på i underkant av 14 pst. I tillegg har vi de private vitenskapelige høyskolene med til sammen 14 doktorgrader i 2007 (BI 6, MF 6, MH 2).

2.6.3 EU-midler

EU-midler vektet med 20 pst. i RBO og i budsjettet for 2008 var satsene slik at 1 000 kroner fra EU utløste 2 130 kroner i RBO.

Blant de private institusjonene er det kun BI som har EU-finansiering. Denne har gått noe ned fra 639 000 i 2006 til 509 000 i 2007. Dette er en nedgang på ca 20 pst. For de statlige institusjonene under ett økte inntekter fra EU med 15 pst. fra 2006 til 2007. Universitetene økte med 26 pst., mens de vitenskapelige høyskolene og statlige høyskolene hadde en nedgang på hhv. 40 pst. og 19 pst.

Blant universitetene er det NTNU som har den største veksten med 41 pst., fulgt av UiO og UiT med hhv. 29 pst. og 27 pst. vekst i EU-midler. UiB har en vekst på 19 pst. UMB er tilnærmet uendret, mens UiS har en nedgang på hele 31 pst. fra 2006 til 2007.

2.6.4 NFR-midler

Midler fra NFR vektet med 20 pst. i RBO og i budsjettet for 2008 var satsene slik at 1 000 kroner fra NFR utløste 150 kroner i RBO.

For de private institusjonene ser for det første ut til at det kun er få institusjoner som har mottatt NFR-bevilgninger i 2007, igjen med BI i en egen klasse. Sammenliknet med 2006 ser vi imidlertid en markert nedgang. For eksempel så har BI i 2006 noe over 27 mill. fra NFR, mens tallet for 2007 er ca 13 mill. Dette tilsvarer en nedgang totalt for de private institusjonene på nærmere 45 pst. Til sammenlikning ser av at de statlige institusjonene under ett økte inntekter fra NFR med 17 pst. fra 2006 til 2007. Universitetene og de vitenskapelige høyskolene hadde en økning 16 pst. mens de statlige høyskolene hadde en økning på 31 pst.

2.6.5 Vitenskapelig publisering

Publikasjonspoeng er vitenskapelig publisering korrigert for publiseringsform, nivå og forfatterandeler. Institusjonen skal rapportere data om vitenskapelige monografier, vitenskapelige artikler i antologier, samt vitenskapelige artikler i tidsskrifter og serier. Det er kun publikasjoner i publiseringskanaler i autoritetsregistre for vitenskapelige publiseringskanaler og som tilfredsstiller Universitets- og høgskolerådets definisjon av vitenskapelig publisering, som kan rapporteres som vitenskapelig publisering. De ulike publikasjonsformene vektet på to nivåer der nivå II er det høyeste og det som gir flest publikasjonspoeng (og derav mest budsjettmessig uttelling).

Indikatoren vitenskapelig publisering vektet med 30 pst. i RBO og i budsjettet for 2008 fikk institusjonene i overkant av 40 000 kroner per publiseringspoeng.

Indikatoren skal, som alle indikatorene i finansieringssystemet, fordele midler på nasjonalt nivå, ikke mellom fagmiljøer eller enkeltforskere.

Ser vi på de private vitenskapelige høyskolene og de private høyskolene under ett, ser vi antall publiseringspoeng forholder seg noenlunde likt som i 2006. Dette gjelder også fordelingen mellom institusjonene. For sektoren totalt har antall publikasjoner økt med i overkant av 1 300, en økning på 13 pst. fra 2006 til 2007. Målt i antall publikasjonspoeng ser vi at en har økt fra 9 600 i 2006 til 10 468 i 2007, en økning på over 9 pst. Da er også tall fra de private høyskolene medregnet (de private høyskolene stod for 4,1 pst. av alle publikasjonspoengene i sektoren i 2007). Over tid kan en forvente at tallet på publikasjoner endres i samsvar med endringer i forskningsmidler.

I 2007 utgjorde publikasjoner på nivå I 80,1 pst. av alle publiseringer, mot 80,4 pst. i 2006. Det har altså skjedd en liten dreining ved at en større del av publikasjonene som publiseres er på nivå II.

2.6.6 Oppsummering/vurdering

Både de private og de offentlige høyere utdanningsinstitusjonene har hatt en økning i vitenskapelig publisering fra 2006 til 2007. For de vitenskapelige høyskolene er det en liten nedgang. Det er verdt å merke seg andelen publikasjoner i nivå II har en svak økning.

Når det gjelder de andre indikatorene i forskningskomponenten, har også antall doktorgrader og midler fra EU og NFR økt fra 2006 til 2007. Når det gjelder de to sistnevnte indikatorene er imidlertid bildet, spesielt blant høyskolene, svært fragmentert. Noen har hatt en stor prosentvis vekst, andre har hatt forholdsvis stor prosentvis nedgang.

Siden RBO er en lukket komponent med en fast ramme vil økt aktivitetsnivå på alle indikatorene innebære at de relative satsene synker. En fast ramme kan også føre til at institusjoner som har fremgang fra 2006 til 2007 taper budsjettmidler fordi noen andre institusjoner har gjort det relativt bedre.

2.7 Oppsummering

Stillingsstruktur – institusjonenes kompetanseprofil

Institusjonenes kompetanseprofil sier noe om forutsetningene og mulighetene til å drive forskning og FoU-arbeid. Kompetanseprofilen viser at det er stor variasjon mellom de private vitenskapelige høyskolene på den ene siden og de private høyskolene på den andre siden. De private høyskolene har en langt svakere akademisk kompetanseprofil enn de private vitenskapelige høyskolene.

I gjennomsnitt har de private vitenskapelige høyskolene i 2007 rundt 25 pst. professorater, 34 pst. i førstestillinger, 21 pst. mellomstillinger (primært høyskolelektorer), og rundt 20 pst. forskerrekutteringsstillinger. Kompetanseprofilen til de private vitenskapelige høyskolene er relativt lik den til de statlige vitenskapelige høyskolene. Det er en noe mer topptung kompetanse og en klart høyere andel rekrutteringsstillinger i den sistnevnte institusjonskategorien.

De private høyskolene har i 2007 i gjennomsnitt rundt 5 pst. i professorater, rundt 22 pst. i førstestillinger, rundt 57 pst. mellomstillinger, 14 pst. høyskolelærere og 3 pst. forskerrekutteringsstillinger. Stillingsstrukturen er relativt lik kompetanseprofilen til den statlige høyskolesektoren. Også her er det en langt lavere andel rekrutteringsstillinger i private høyskoler enn i statlige.

Forskerutdanning

Ferske tall fra NIFU STEP første halvår av 2008 viser en sterkere økning i antall disputaser enn noen gang tidligere. Bare i første halvår 2008 er det gjennomført nærmere 750 disputaser. Alt tyder på at måltallet i Regjeringens nåværende opptrappingsplan – 1100 disputaser årlig – vil bli mer enn nådd i 2008.

Av de private UH-institusjonene er det bare de akkrediterte vitenskapelige høyskolene som har rett til å tildele doktorgrad. I 2007 avla i alt 14 personer doktorgraden ved disse tre institusjonene, se tabell 2.3.2. Tall for første halvår 2008 viser 6 doktorgrader ved disse institusjonene – 5 ved Handelshøyskolen BI og en ved Menighetsfakultetet.

Vitenskapelig publisering

Vitenskapelig publisering er fra og med 2004 inkludert som indikator i finansieringssystemet. Det overordnede målet til resultatbasert omfordeling (RBO) er å stimulere til økt forskningsaktivitet og fordele ressurser til forskningsmiljø som kan dokumentere gode forskningsresultat.

Internasjonalt publiserer norske forskere et lavere antall artikler per innbygger enn de andre nordiske landene, men de siste årene har vi hatt den sterkeste veksten (sammen med Island).

Fra 2006 til 2007 har veksten i antall publikasjonspoeng vært på 9 pst. dersom en ser hele sektoren (inkludert private høyskoler) under ett. Veksten fra 2006 til 2007 er større enn veksten i antall publikasjoner fra 2005 til 2006.

Det er universitetene som har den overveiende største vitenskapelige produksjonen. Målt etter publikasjonspoeng per fagårsverk følger de private vitenskapelige høyskolene nærmest etter universitetene – omtrent samme nivå og langt over de statlige vitenskapelige høyskolene. De private høyskolene har også hatt en fin positiv utvikling i perioden 2004-2007, og ligger på samme nivå som de statlige høyskolene.

De private vitenskapelige høyskolene har en noe lavere andel publikasjoner på nivå 2 enn både universitetene og de statlige vitenskapelige høyskolene. Private høyskoler har også marginalt lavere andel nivå 2-publikasjoner enn de statlige. De private institusjonene har et publiseringsmønster som minner sterkt om de statlige høyskolenes, med relativt færre periodikaartikler og flere antologiartikler og monografier enn ved universitetene og de statlige vitenskapelige høyskolene. Dette henger åpenbart sammen med fagprofilen i den private sektoren, hvor humaniora, samfunnsfag og helsefag dominerer. Det er forskjellen mellom private vitenskapelige høyskoler og private høyskoler med hensyn på publikasjonsform, men det er en tendens til noe høyere periodikapublisering ved de private vitenskapelige.

Deltakelse i forskningsprogram i regi av Norges forskningsråd og EU

Tildeling av ressurser til forskning fra Norges forskningsråd og EU er en indikator på om en høyere utdanningsinstitusjon har nådd opp i konkurransen om deltagelse i forskningsprosjekt(er). Også på dette området skiller universitetene seg klart ut i positiv forstand, og da særlig med hensyn til tildeling av midler til forskning fra Norges forskningsråd.

For de private institusjonene er det få institusjoner som har fått bevilgninger fra NFR. Unntaket er Handelshøyskolen BI som har hatt en betydelig uttelling de senere år. Det har imidlertid vært en markant nedgang i NFR-midler fra 2006 (rundt 27 millioner) til 2007 (rundt 13 millioner).

Når det gjelder EU-midler, er det kun Handelshøyskolen BI som har EU-finansiering. Denne har gått noe ned fra 2006 (639 000 kr) til 2007 (509 000 kr.).

3 Internasjonalisering

3.1 Innledning

Det er et mål i Kvalitetsreformen at alle studenter som ønsker det skal ha mulighet for å ta deler av utdanningen sin ved en utenlandsk institusjon. Utveksling av både lærere og studenter skal bidra til høyere kvalitet på undervisningen og på forskningen. Utveksling gis et økonomisk insentiv i finansieringssystemet, der hver institusjon får uttelling for totalt antall inn- og utreisende studenter. Dette gjenspeiles i målene for institusjonene i 2007. Institusjonene skal ha internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som både bidrar til økt utdanningskvalitet og sikrer kvalifiserte kandidater til samfunns- og næringsliv. Det er vektlagt at institusjonene skal legge til rette for at rekrutteringspersonale får et opphold av minst tre måneders varighet ved en utenlandsk forskningsinstitusjon

Dette avsnittet tar for seg utviklingen i utvekslingen. Det er kun de utvekslingsopphold på grunnlag av utvekslingsavtaler/kvoteprogram, med en varighet på minst 3 måneder, som er inkludert i den statistikken som institusjonene leverer til DBH. Videre bør dataene sees i sammenheng med utviklingen i antall gradsstudenter, det vil si de som tar hele utdanningen sin i utlandet.

Det er tatt utgangspunkt i tall for utreisende og innreisende studenter, samt tilsvarende for ansatte. Kapitlet tar også for seg hvor studentene drar og noen andre relevante variabler. Når det gjelder kvaliteten på data for ansattes mobilitet, er denne utilfredsstillende. Studentdata er derimot gode.

3.2 Studentutveksling

3.2.1 Utveksling samlet

Det mest markante fenomenet når man ser på utveksling av studenter i privat sektor er at Handelshøyskolen BI (BI) er totalt dominerende. BI har økt sin andel utvekslingsstudenter over tid, på tross av at de har redusert sin andel av studenter i privat sektor. Våren 2004 gikk 66 pst. av alle registrerte studenter i privat sektor på BI. Våren 2007 var andelen 60 pst. I samme tidsrom økte BIs andel av utvekslingsstudenter i privat sektor fra 87 til 89 pst. (jf. vedlegg V-3.3.4).

Tabell 3.2.1 viser den prosentvise andelen utvekslingsstudenter og studenter under kvoteprogram, av antall registrerte studenter (utvekslingsfaktor) for 2007 ved hver private høyere utdanningsinstitusjon som hadde meldt inn utvekslingsstudenter til DBH.

Ser man på de private vitenskapelige høyskolene samlet, hadde de i 2007 en utvekslingsfaktor som er på linje med offentlig sektor som sådan (4,7 mot 4,8, jf. vedlegg V-3.2.1). De resterende private høyskolene hadde svært lav utvekslingsfaktor, på 0,7. Samlet hadde de private høyskolene en utvekslingsfaktor på 3,3. BI hadde en utvekslingsfaktor på 4,9.

Tabell 3.2.1   Utvekslingsfaktor per institusjon 2007

	Utv.stud.	Reg.stud	% Utv. av R
Det teologiske menighetsfakultet	17	777	2,2
Handelshøyskolen BI	649	13269	4,9
Misjonshøgskolen, Stavanger	6	287	2,1
Diakonhjemmet Høgskole	16	1986	0,8
Dronning Mauds Minne	13	841	1,5
Høyskolen Diakonova	3	485	0,6
Lovisenberg diakonale høgskole	9	733	1,2
NLA Høgskolen	13	684	1,9
NLA Lærerhøgskolen	1	667	0,1
Priv. høyskoler	727	21950	3,3
Vit. priv. hsk	672	14333	4,7
Private ÷ vit	55	7617	0,7

Kilde: DBH

Merknader: 1) Utvekslingsfaktor er prosent utvekslingsstudenter og studenter under kvoteprogram (unntatt individbaserte) per registrerte egenfinansierte student om våren. 2) Det teologiske menighetsfakultet ble akkreditert vitenskapelig høyskole 1. januar 2005. Misjonshøgskolen og Handelshøyskolen BI ble akkreditert 1. juni 2008. I tabellen er alle tre regnet som vitenskapelige høyskoler (Vit. priv. hsk).

Det er kun de private vitenskapelige høyskolene som har en utvekslingsfaktor høyere enn 2.

Hvis man ser på oversikter fra DBH over private høyskoler som enten har tatt opp studenter eller har registrerte studenter i 2007⁷, så finner man 22 private høyskoler, i tillegg til de private vitenskapelige høyskolene. 16 av disse har ikke utvekslingsstudenter. Det er nesten tre fjerdedeler av gruppen. De aller fleste av disse 16 er svært små. Kun Norges Informasjonsteknologiske Høgskole hadde flere registrerte studenter våren 2007 (519) enn noen av de ikke vitenskapelige private høyskolene med utvekslingsstudenter.

Det er naturlig å konkludere med at utveksling av studenter ikke er viktig for ikke vitenskapelige private høyskoler, og at tendensen forsterkes dess mindre høyskolen er.

Det samme trekket finner man ikke ved de offentlige høyere utdanningsinstitusjonene. Kunsthøgskolen i Bergen hadde høsten 2007 286 studenter og en utvekslingsfaktor på 20,3. Arkitekt- og designhøgskolen i Oslo hadde 475 studenter og en utvekslingsfaktor på 12,4⁸. De to institusjonene hadde høyest og tredje høyest utvekslingsfaktor, mens de i målt etter antall studenter var henholdsvis nest minst og tredje minst blant de offentlige.

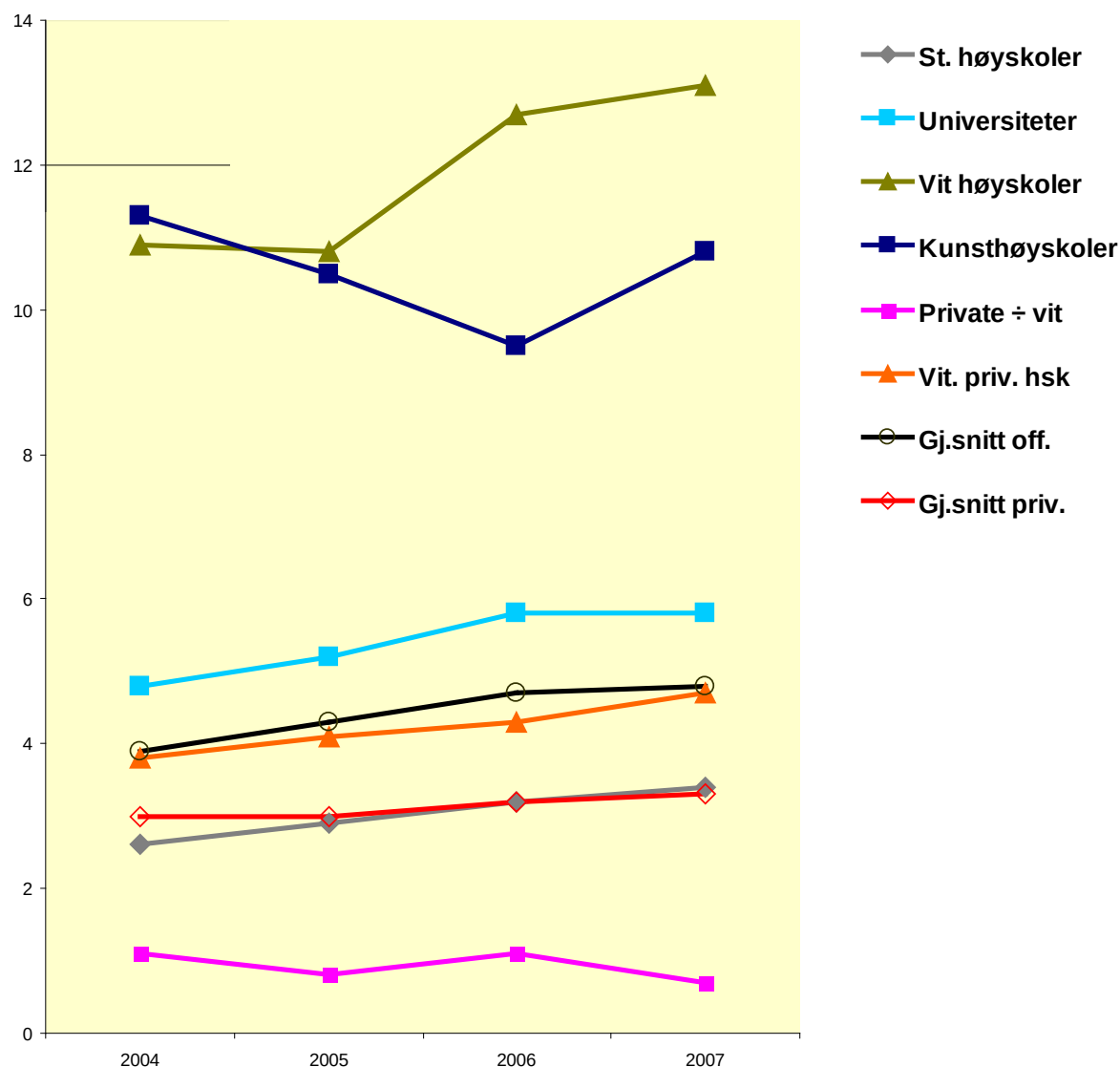
Det råder noe usikkerhet rundt utvekslingstallene for privat sektor. Ikke alle høyskolene har til enhver tid vært like flinke til å registrere data til DBH. Dette får imidlertid ikke store utslag, da dette generelt gjelder små skoler. Se for øvrig vedleggstabellene V-3.2.1 til V-3.2.6.

Figur 3.2.1 viser den prosentvise andelen utvekslingsstudenter og studenter under kvoteprogram, av antall registrerte studenter (utvekslingsfaktor). Figuren viser at de vitenskapelige høyskolene og kunsthøyskolene har langt høyere utvekslingsfaktor enn resten av sektoren. De private høyskolene skiller seg ut fra de offentlige, med en langt lavere utvekslingsfaktor.

⁷ http://dbh.nsd.uib.no/dbhvev/student/studenter_meny.cfm

⁸ Jf. Tilstandsrapport for UH-sektoren 2008, tabell V-3.7.

Figur 3.2.1 Prosent utvekslingsstudenter og studenter under kvoteprogram i fht. registrerte studenter.

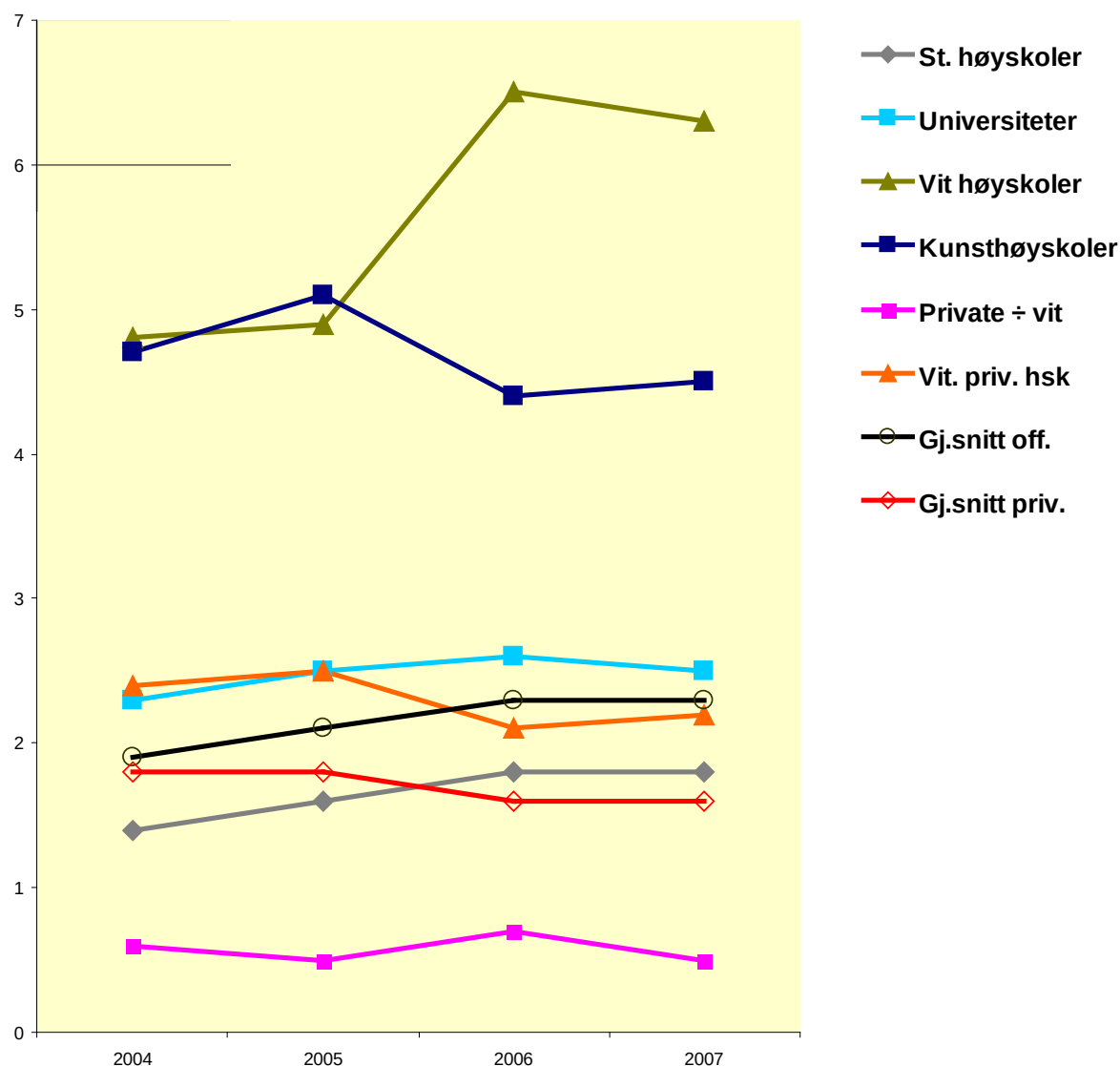
Kilde: DBH

Merknad: 1) Registreringstidspunkt er vårsemester. 2) Det teologiske menighetsfakultet ble akkreditert vitenskapelig høyskole 1. januar 2005. Misjonshøgskolen og Handelshøyskolen BI ble akkreditert 1. juni 2008. I tabellen er alle tre regnet som vitenskapelige høyskoler (Vit. priv. hsk).

3.2.2 Ut- og innreisende studenter

Figurene 3.2.2 og 3.2.3 viser utreisende og innreisende utvekslingsfaktor for ulike institusjonstyper, samt for offentlig og private institusjoner samlet.

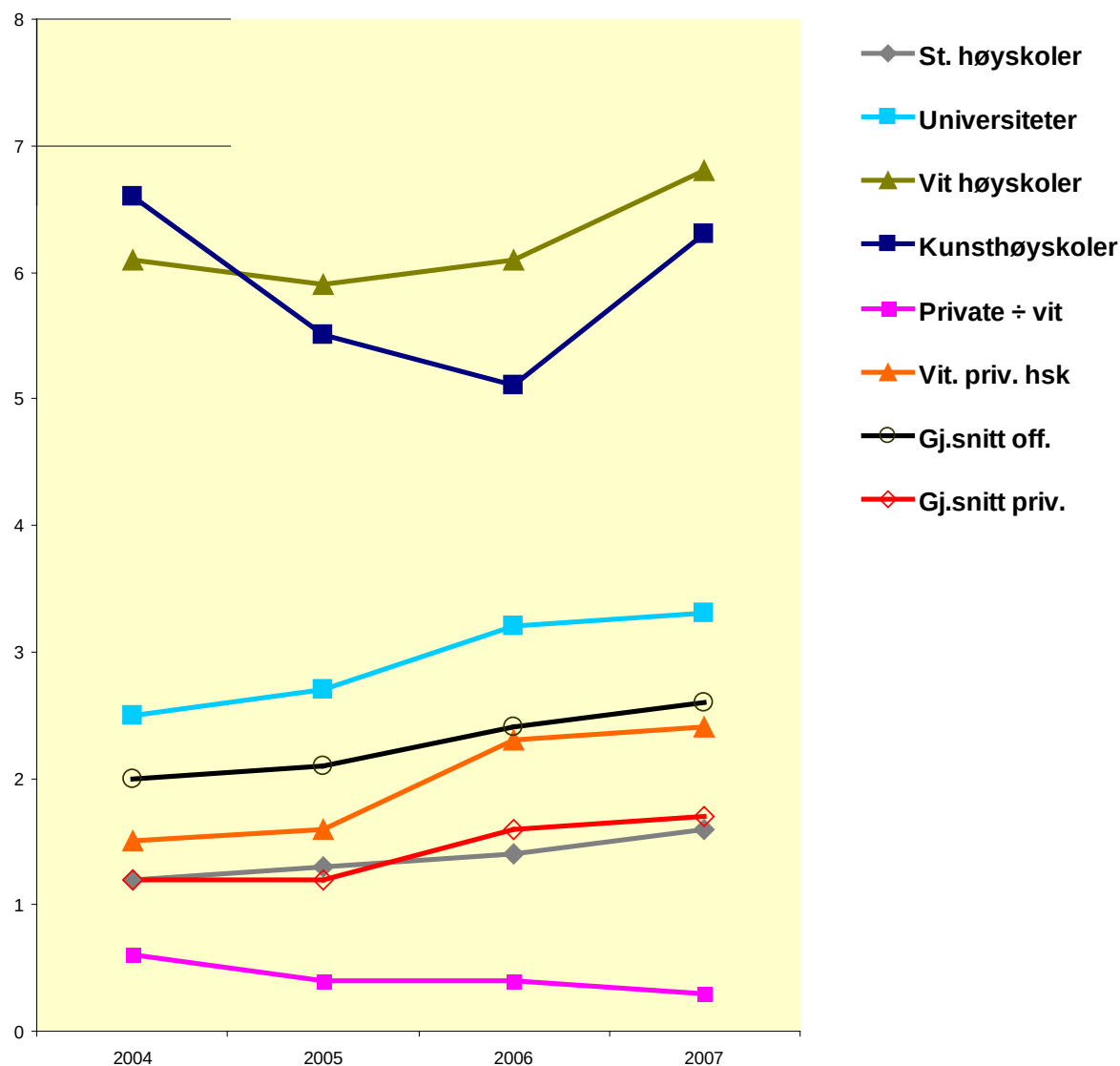
Figur 3.2.2 Prosent utreisende utvekslingsstudenter og studenter under kvoteprogram i fht. registrerte studenter.

Kilde: DBH

Merknad: 1) Registreringstidspunkt er vårsemester. 2) Det teologiske menighetsfakultet ble akkreditert vitenskapelig høyskole 1. januar 2005. Misjonshøgskolen og Handelshøyskolen BI ble akkreditert 1. juni 2008. I tabellen er alle tre regnet som vitenskapelige høyskoler (Vit. priv. hsk).

Figur 3.2.3 Antall innreisende utvekslingsstudenter og studenter under kvoteprogram

Kilde: DBH

Merknad: 1) Registreringstidspunkt er vårsemester. 2) Det teologiske menighetsfakultet ble akkreditert vitenskapelig høyskole 1. januar 2005. Misjonshøgskolen og Handelshøyskolen BI ble akkreditert 1. juni 2008. I tabellen er alle tre regnet som vitenskapelige høyskoler (Vit. priv. hsk).

Det er ikke store variasjoner i utviklingstrekkene hvis man sammenlikner utviklingen for utreisende og innreisende studenter. Det mest interessante utviklingstrekket for privat sektor er at det mellom 2005 og 2006 var en markant nedgang i antall utreisende utvekslingsstudenter, fra 398 til 360 (- 10 pst.), og en tilsvarende markant oppgang i innreisende utvekslingsstudenter, fra 269 til 370 (+ 38 pst.). Endringene skyldes ene og alene endringer ved BI (jf. vedleggstabellene V-3.24 – V.3.2.6).

3.3 Utveksling av tilsatte

Tabell 3.3.1 viser utreisende og innreisende faglig ansatte for de private høyere utdanningsinstitusjonene i årene fra 2004 til 2007. Dette er utenlandske forskere som gjester institusjonen i løpet av rapporteringsåret, samt institusjonens egne forskere som har hatt

faglige opphold ved en institusjon i utlandet. Mobiliteten baseres enten på grunnlag av organiserte utvekslingsprogram eller på grunnlag av individbaserte avtaler. De innreisende/utreisende forskerne må ha et opphold på minimum en ukes varighet for å bli tatt med i disse tabellene.

Tabell 3.3.1 Utveksling ansatte

	Innreisende				Utreisende				Sum institusjon				Inn ut ratio			
	04	05	06	07	04	05	06	07	04	05	06	07	04	05	06	07
Ansgar Teologiske	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Bergen Arkitekt Skole	-	1	1	-	1	2	-	-	1	3	1	-	-	0,5	-	-
Betanien	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
BI	15	3	18	12	34	31	32	22	49	34	50	34	0,4	0,1	0,6	0,5
Diakonhjemmet	5	3	5	12	3	11	11	7	8	14	16	19	1,7	0,3	0,5	1,7
Diakonova	-	-	7	7	-	-	5	8	-	-	12	15	-	-	1,4	0,9
Dronning Mauds Minne	10	9	6	10	12	21	23	16	22	30	29	26	0,8	0,4	0,3	0,6
Menighetsfakultetet	-	-	1	-	-	-	1	21	-	-	2	21	-	-	1	-
Misjonshøyskolen	1	4	4	6	4	8	10	7	5	12	14	13	0,3	0,5	0,4	0,9
NITH	-	2	-	1	-	2	-	-	-	4	-	1	-	1	-	-
NLA, Bachelor- og master	-	1	-	-	3	5	-	8	3	6	-	8	-	0,2	-	-
Rudolf Steinerskolen	1	-	2	3	8	13	13	5	9	13	15	8	0,1	-	0,2	0,6
Sum priv. høyskoler	32	23	44	52	65	95	95	94	97	118	139	146	3,3	3,0	4,2	5,2
Gj.snitt Pri. høyskoler	1,3	0,9	1,7	2,1	2,6	3,7	3,7	3,8	3,9	4,5	5,3	5,8	0,1	0,1	0,2	0,2

Kilde: DBH

Tabell 3.3.1 viser at det er en svak økning av faglig ansatte med opphold ved en utenlandsk UH-institusjon, men det er klare variasjoner mellom de ulike institusjonene.

Handelshøyskolen BI, Menighetsfakultetet og Dronning Mauds Minne hadde flest utreisende i 2007, og skiller seg klart fra de øvrige private institusjonene (som må sies å ha en beskjeden andel av sine ansatte som reiser ut). Det er imidlertid verdt å merke seg at den dominerende institusjonen på området – BI, har hatt en nedadgående trend (fra 32 utreisende personer i 2006 til 22 i 2007).

Gjennomsnittet for utreisende ansatte for hele den private sektoren er lav, under 4 utreisende i hele perioden 2004 til 2007.

Tabell 3.3.1 viser at det generelt sett er svært få utenlandske gjesteforskere/lærere ved de private høyere utdanningsinstitusjonene i tidsperioden 2004 – 2007. Gjennomsnittet ligger mellom 1 og 2 gjesteforskere/lærere i denne perioden. Ser man på de ulike institusjonene, skiller Handelshøyskolen BI seg ut med flest gjesteforskere/lærere i perioden 2004 til 2007 – med mellom 15 og 18 personer. I 2007 hadde Diakonhjemmet og Dronning Mauds Minne henholdsvis 12 og 10 gjesteforskere/lærere.

3.3.1 Internasjonal forskermobilitet

Kunnskapsdepartementet har ingen fullstendig oversikt over internasjonal mobilitet. Det er særlig vanskelig å skaffe oversikt over nordmenn som er tilsatt ved utenlandske forskningsinstitusjoner. Når det gjelder inngående mobilitet til Norge er det noen flere undersøkelser. Ekeland (2003) fant at det samlet var 2.475 personer med utdanning på Ph.D-nivå med utenlandsk opprinnelse i 1999 i Norge, og dette utgjorde 23 prosent av denne utdanningsgruppen totalt. Nerdrum et al. (2003) fant at 12,5 prosent av forskerpersonalet ved norske universiteter, høyskoler og forskningsinstitutter i 2001 hadde utenlandsk opprinnelse (etter første registrerte statsborgerskap). En gjennomgang av NIFUs forskerpersonalregister i 2001 viste at i overkant av 14 pst. i faste stillinger ved universitetene og rundt 11 prosent i instituttsektoren hadde et utenlandsk første statsborgerskap. For rekrutteringsstillinger var andelen oppe i rundt 20 pst. ved universitetene og 13 pst. i instituttsektoren. NIFU STEP

rapport 5/2007 viste at i tidsrommet 1990-2005 disputerte 1394 personer med utenlandsk statsborgerskap for doktorgraden ved norske universiteter og høyskoler. Utlendinger stod således for hver syvende doktorgrad som ble avlagt. Utenlandsandelen har økte betydelig, fra 9 prosent ved begynnelsen av 1990-tallet til rundt 20 prosent i årene 2003-2005.

Men det er ikke bare ved å ta en heltidsstilling eller hele forskerutdanningen i et annet land, en kan få nytte av effektene ved mobilitet. Også utvekslinger for kortere perioder kan være nyttig i så henseende. Norges forskningsråd administrerer et program med internasjonale stipend for utveksling av studenter og forskere mellom Norge og andre land. Programmet Internasjonale stipend hadde rundt 1000 søkere og ga 550 tildelinger i 2006. I den siste forskningsmeldingen ble Forskningsrådet oppfordret til å iverksette en egen ordning for toppfinansiering av norske stipendiater som reiser til utlandet gjennom EUs stipendordninger, herunder Marie Curie fellows. Forskningsrådet har nylig vedtatt å iverksette en slik toppfinansiering.

Dette viser at det for norsk forskning er blitt stadig viktigere å rekruttere internasjonalt. Det er derfor viktig at utlendingsmyndighetene tilrettelegger for enkle og effektive søknadsprosedyrer ved rekruttering av utenlandsk høykompetent arbeidskraft. Regjeringen vil legge frem en stortingsmelding om arbeidsinnvandring for å legge til rette for at bedrifter og virksomheter på en effektiv og ryddig måte kan rekruttere utenlandsk arbeidskraft der det er behov for det.

3.4 Oppsummering

Studentutveksling

De private vitenskapelige høyskolene synes å arbeide aktivt med studentutvekslingen sin, og i 2007 hadde de en utveksling på lik linje med offentlig sektor. Handelshøyskolen BI er den dominerende institusjonen med hensyn til studentutveksling. I 2004 var BIs andel av utvekslingsstudenter i privat sektor 87 pst. I 2007 hadde den økt til 89 pst.

De resterende private høyskolene har en svært lav studentutveksling. Av de 22 høyskolene er det kun 6 som har oppgitt at de har studentutveksling. Flertallet av de 16 som ikke oppgir studentutveksling er svært små.

Det er naturlig å konkludere med at utveksling av studenter ikke er viktig for ikke vitenskapelige private høyskoler, og at tendensen forsterkes dess mindre høyskolen er. Det samme trekket finner man imidlertid ikke ved de offentlige høyere utdanningsinstitusjonene. Kunsthøgskolen i Bergen og Arkitekt- og designhøgskolen i Oslo er begge svært små institusjoner, men de hadde en av de høyeste andelene av innreisende og utreisende studenter.

Utteksling av faglig ansatte

DBH-dataene viser utreisende og innreisende faglig ansatte for de norske UH-institusjonene i årene fra 2004 til 2007. Dette er utenlandske forskere som gjester institusjonen i løpet av rapporteringsåret, samt institusjonens egne forskere som har hatt faglige opphold ved en institusjon i utlandet. Mobiliteten baseres enten på grunnlag av organiserte utvekslingsprogram eller på grunnlag av individbaserte avtaler. De innreisende/utreisende forskerne må ha et opphold på minimum en ukes varighet for å bli tatt med i disse tabellene.

I den private høyskolesektoren er det en svak økning av faglig ansatte med opphold ved en utenlandsk UH-institusjon. Gjennomsnittet for utreisende ansatte for hele den private høyskolesektoren er lav, under 4 utreisende i hele perioden 2004-2007.

Det er imidlertid klare forskjeller mellom de ulike private høyere utdanningsinstitusjonene. I 2007 skiller Handelshøyskolen BI, Menighetsfakultetet og Dronning Mauds Minne seg ut med flest utreisende ansatte.

Det er også relativt få utenlandske gjesteforskere/lærere ved de private høyere utdanningsinstitusjonene i tidsperioden 2004-2007. Gjennomsnittet ligger på mellom 1 og 2 personer i hele denne perioden. Igjen skiller Handelshøyskolen BI seg ut med klart flest utenlandske gjesteforskere/lærere (15 til 18 i perioden 2004-2007).

4 Institusjonene og omverdenen

4.1 Innledning

Institusjonenes samarbeid med samfunns- og næringsliv er en viktig del av de høyere utdanningsinstitusjonenes virksomhet. I universitets- og høyskoleloven § 1-3 om Institusjonenes virksomhet, heter det bl.a.:

Universiteter og høyskoler skal arbeide for å fremme lovens formål ved å:

- a) forvalte tilførte ressurser effektivt og aktivt søke tilføring av eksterne ressurser
- b) bidra til å spre og formidle resultater fra forskning og utviklingsarbeid
- c) bidra til innovasjon og verdiskapning basert på resultater fra forskning og faglig utviklingsarbeid
- d) samarbeide med andre tilsvarende institusjoner i andre land, lokalt og regionalt samfunns- og arbeidsliv, offentlig forvaltning og internasjonale organisasjoner

De høyere utdanningsinstitusjonenes relevans for samfunns- og næringsliv har også fått en økt oppmerksomhet de siste årene. Bl.a. var ett av flere formål med Kvalitetsreformen å øke samspillet mellom UH-institusjonene og samfunnet. I St.meld. nr. 27 (2000–2001) heter det ”Det er også viktig at institusjonene (...) ansføres til å utføre FoU i samsvar med behovene i arbeids- og samfunnsliv, at det blir mer effektive kunnskapsoverføringer fra universiteter og høyskoler til arbeids- og samfunnsliv.”

I dette kapitlet vil vi bl.a. gi et bilde av hvordan de private (vitenskapelige) høyskolene arbeider med formidling, innovasjon og kommersialisering av forskningsresultater. I den grad det er relevant forsøker vi også å si noe om hvordan de arbeider med immaterielle rettigheter (IPR) og hvilken utstrekning de er involvert i Skattefunn-relaterte prosjekter.

Når det gjelder formidling i form av populærvitenskapelige bidrag, kronikkskriving, medieopptredener og lignende, så vil framstillingen i stor grad baseres på den egenrapporteringen de foretar i Rapport og planer 2008. Mange av institusjonene har utviklet systemer som dokumenterer omfang og type av slike formidlingsaktiviteter.

4.2 Formidling og deltakelse

De private (vitenskapelige) høyskolene driver formidlingsvirksomhet av ulikt omfang og av ulik kvalitet. Etter gjennomgangen av Rapport og Planer 2008 ser vi at særlig de vitenskapelige private høyskolene også kan framvise de mest omfattende aktiviteter på dette området. Handelshøyskolen BI har for eksempel blinket ut forskning og formidling som et fokusområde for 2007 og har gjort mye for å legge til rette for at institusjonens ansatte skal kunne delta i samfunnsdebatten og spre kunnskap om resultater fra forskning og faglig utviklingsarbeid. BI rapporterer også en betydelig økning i antall populærvitenskapelige artikler, slik tabell 4.2.1 viser.

Tabell 4.2.1 Antall populærvitenskapelige artikler på BIs forskningsportal

2004	2005	2006	2007
52	80	167	175

Kilde: www.bi.no/forskning

Mange institusjoner rapporterer at institusjonens medarbeidere i betydelig grad har en utfordring med i større grad å delta i samfunnsdebatten.

4.3 Innovasjon og verdiskapning

4.3.1 Kommersialisering

Forskningsresultater har også et potensial for verdiskaping som må realiseres utenfor rammen av tradisjonell akademisk virksomhet. For at investeringer i FoU ved offentlig finansierte forskningsinstitusjoner skal føre til økt verdiskaping på sikt, må resultatene og den nye kunnskapen inngå i verdiskapende virksomhet. Forskningsresultater må kommersialiseres. Hovedbegrunnelsen for satsingen på kommersialisering av forskningsresultater er at kunnskapen som frembringes i forskningsinstitusjonene, skal komme samfunnet til nytte, enten det er i form av nye og bedre produkter eller produksjonsmåter. Forskning kan også bidra til bedre offentlige tjenester.

Kommersialisering av forskningsresultat innbefatter bla. bedriftsetableringer, forskningsbasert utdanning av kandidater relevante for næringslivet, lisensiering og salg av teknologi. Sett fra et samfunnsperspektiv bidrar dette til at forskningen kommer til nytte og anvendelse i samfunnet, og dermed til å legitimere bevilgninger til forskning ved institusjonene. Det er ikke alle forskningsresultater som kan eller bør kommersialiseres, men det er viktig å ha et system hvor mulighetene for dette blir vurdert.

De private vitenskapelige høyskolene og de private høyskolene har svært ulik profil, og det er kun i forhold til noen få av disse det gir mening å snakke om kommersialisering av forskningsresultater. Handelshøyskolen BI vil for eksempel definere sitt bidrag til innovasjon og kommersialisering som en gjennomgående aktivitet fordi fagprofilen på høyskolen er rettet inn mot produksjonen av kandidater som er ettertraktete i næringslivet. For høyskolene på teologiområdet, er det derimot vanskeligere å se denne type effekter. Det gir heller ingen mening å snakke om TTOer (Teknologioverføringsenheter) i denne forbindelse. I den grad dette skulle være relevant vil TTOene ved de offentlige universitetene kunne bistå.

Det foreligger svært lite statistikk omkring kommersialisering av forskningsresultater fra de private høyskolene og de private vitenskapelige høyskolene. Senere kan det være aktuelt for KD å be også noen av disse institusjonene om å rapportere på antall forretningsideer, lisensieringer, patenter og etablerte foretak. Dette henger sammen med at kommersialisering som satsingsområde er forholdsvis nytt, og det har vært få krav til rapportering knyttet til området.

4.3.2 Entreprenørskap

Det er vanskelig å definere, operasjonalisere og derigjennom måle det direkte og eksplisitte omfanget av entreprenørskap i Norge. Tilsvarende er det ikke rett frem å måle vilkårene for og virkningene av entreprenørskap. Det kan være vanskelig å skille årsaker og virkninger, og en kan tenke seg at det finnes vekselvirkninger. Det kan for eksempel tenkes at entreprenørskap bidrar til økt verdiskaping, men også at økt verdiskaping legger til rette for, og fører til, økt entreprenørskap.

Kultur for entreprenørskap

Internasjonale studier, som studien til GEM Norge 2006⁹, indikerer at vi har en kultur for entreprenørskap i Norge. Studien indikerer, som illustrert i figur 4.5, at om lag 1 av 10 personer (9,1 pst.) i den voksne befolkningen var involvert i tidligfase entreprenørskap i 2006, og kun Island hadde en høyere andel i Europa.

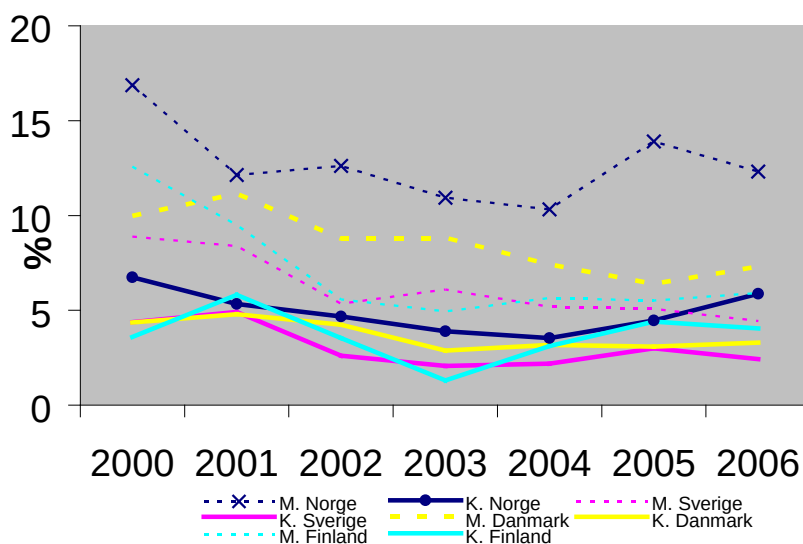
Figur 4.3.1 Tidligfase entreprenøriell aktivitet i de nordiske land

Kilde: GEM

Studien indikerer imidlertid, som illustrert i figur 4.6, at det er store forskjeller i Norge mellom kvinner (6 pst.) og menn (12 pst.), og at andelen kvinner kun var 32 pst.

Figur 4.3.2 Andel kvinner og menn som er involverte i tidligfase entreprenøriell aktivitet i Norden

Kilde: GEM

⁹ GEM står for Global Entrepreneurship Monitor, og er et internasjonalt forskningsprosjekt rettet mot entreprenørskap. Norge er med for tredje år på rad. Se også <http://www.gemconsortium.org/>

At denne generelle bedringen i entreprenøriell kompetanse og kultur også påvirker flere av de private høyskolene, er økningen i antall undervisningstiltak på området et vitnesbyrd om. Spesielt Handelshøyskolen BI utmerker seg på dette feltet. Alle BIs utdanningsprogrammer er utviklet med henblikk på å bidra til nyskaping og innovasjon i både næringsliv og offentlig sektor. I denne sammenheng finner vi også spesialiserte programmer i entreprenørskap og innovasjon, Bachelor i entreprenørskap og Master i innovasjon og entreprenørskap. I tillegg utvikles skreddersydde program i samarbeid med oppdragsgivere i privat og offentlig sektor. Regjeringen lanserte i 2004 en Strategi for entreprenørskap i utdanningen (2004 – 2008) ”Se mulighetene og gjør noe med dem”.

De andre private institusjonenes rolle på dette området generelt og i forhold til tiltak i denne strategien spesielt, er imidlertid vanskeligere å vurdere. Utover aktivitetene ved BI er det først og fremst etter- og videreutdanningstilbudene ved de ulike institusjonene som har entreprenørskap og innovasjon som eksplisitte tema.

4.3.3 Immaterielle rettigheter – IPR

Utviklingen av – og tilpasningen til – kunnskapsøkonomien, har ført til sterkere fokusering på immaterielle rettigheter (IPR) i den vestlige verden. En vesentlig utfordring for et kunnskapssamfunn er evnen til å utvikle og ta i bruk ny kunnskap. I et slikt samfunn vil utdannings- og forskningsinstitusjonene i større grad bidra til verdiskaping. Institusjonenes engasjement i kommersialiseringsarbeid og dermed også deres policy når det gjelder håndtering av immaterielle rettigheter blir dermed viktigere. Hvis institusjonene skal engasjere seg sterkere i kommersialiseringsarbeid, dvs. arbeide for å sikre den økonomiske utnyttelsen av oppfinnelser, må de gis anledning til å sikre samfunnets investeringer i forskning og utdanning, og kunnskapsoverføringen mellom universitetene og næringslivet må styrkes.

Under diskusjon om beskyttelse gjennom for eksempel opphavsrett, patenter, lisenser, merkevare etc., ligger en betraktning om at utbyttet av kunnskap blir større jo flere som bruker den og at beskyttelse av kunnskap gjennom hemmelighold, patenter og eksklusive lisensieringsavtaler, kan sette uheldige begrensninger på åpen spredning og bruk. En for sterk regulering kan svekke kunnskapsdeling, vitenskapelige fremskritt, innovasjonstakt og økonomisk vekst. Det ligger dermed en hovedutfordring i å finne en balanse mellom åpen kunnskapsspredning og beskyttelse av bruken.

Dette forutsetter at innovatørene i samfunns- og næringsliv kan finne og forstå det som utvikles i forskningsmiljøene. Videre forutsettes det at forskningsmiljøene er villige til å bruke sin kunnskap til å løse ulike teoretiske og teknologiske problemer som hindrer videre utvikling av et bestemt produkt eller tjeneste. Endringer i lovverket innebærer behov for en langt mer profesjonell håndtering av UH-institusjonene forvaltning av IPR, til beste for norsk næringsliv, og dette endrer også i vesentlig grad på samarbeidsflaten mellom næringslivet og forskningsmiljøene. Manglende ivaretagelse av IPR/immateriell rett vil på en avgjørende rolle kunne hindre norske aktører i å utnytte forskningsresultater på en kommersiell måte og dermed svekke den nasjonale konkurranseevnen. Nasjonal, offentlig finansiert forskning vil dermed risikere ikke å realiseres i den verdiskapingen som lå til grunn for støtte.

Disse problemstillingene er selvsagt også aktuelle for de private høyskolene, om enn på ulike måter og i ulik grad. Det er imidlertid ikke rapportert noe nevneverdig om hvorvidt, og eventuelt på hvilken måte, de private institusjonene arbeider med håndteringen av

immaterielle verdier ved de respektive institusjonene. I og med at de er private ligger det i kortene at institusjonene har en klar egeninteresse i å håndtere dette på en optimal måte.

4.4 Skattefunn

Skattefradrag for næringslivets kostnader til forskning og utvikling (Skattefunn) ble innført for små og mellomstore foretak fra 1. januar 2002, og for alle foretak fra 1. januar 2003. Skattefunn er et regelstyrt virkemiddel, hvor foretakene selv velger ut støtteberettigede prosjekter. Norges forskningsråd godkjenner prosjektene i forhold til FoU-innhold. Ordningen er geografi-, teknologi- og bransjenøytral. Skattefunn fungerer som en tilskuddsordning ved at eventuell fradragsverdi ut over skyldig skatt betales ut til foretaket ved skatteoppgjøret. Det har vist seg at utbetaling ut over utlignet skatt utgjør tre firedeler av samlet støtte.

Skattefunn og de private institusjonene

Hvor relevant er de private institusjonene i skattefunnsammenheng? Budsjett- og resultatstall fra Norges forskningsråd i 2007 viser at de statlige universitets- og høyskolemiljøene spiller en sentral rolle i denne ordningen, og synes å være en attraktiv partner for næringslivet. De private institusjonene derimot, er ikke representert i Skattefunnordningen for 2007.

4.5 Oppsummering

Formidling

De fleste institusjonene har omfattende formidlingsaktivitet. Dette variere selvsagt mye fra institusjon til institusjon, og er vel så mye avhengig av fagprofil som evne og vilje til å formidle. Enkelte institusjoner har blinket ut forskning og formidling som fokusområdet og arbeider bra med å legge til rette for at medarbeidere skal kunne delta i samfunnsdebatten og formidler kunnskap opparbeidet i forskning og faglig utviklingsarbeid. Mange institusjoner rapporterer at institusjonens medarbeidere i betydelig grad har en utfordring med i større grad å delta i samfunnsdebatten

Kommersialisering av forskningsresultater

Her finnes knapt noen tall å forholde seg til. Ved gjennomgang av Rapporter og Planer 2008 for alle institusjonene kan vi konkludere med at aktivitetene i så måte også er begrenset. Et klart unntak er selvsagt handelshøyskolen BI, som riktignok ikke rapporterer på innmeldte forretningsideer, patenter, lisenser og lignende, men på sitt gjennomgående bidrag til innovasjon og verdiskaping i samfunn og næringsliv gjennom fag- og utdanningsprofil. BI utdanner i stor grad kandidater til næringslivet.

Oppdragsfinansiering

Vi har ingen gode tall på den totale andelen av oppdragsfinansiert virksomhet for de private vitenskapelige høyskolene og de private høyskolene. I kapittel 5 vil vi imidlertid se noe nærmere på forholdet mellom offentlig bidrag og inntekter ellers. Det er heller ikke noen av de private institusjonene som deltar i prosjekter innunder Skattefunn.

Immaterielle rettigheter

Til tross for uklare strategier for kommersialisering av forskningsresultater så vil det allikevel være av betydning at de private institusjonene lager en strategi for hvordan de håndterer institusjonens immaterielle rettigheter som ikke bare omfatter copyright, men også mulige patenteringer. De offentlige institusjonene er godt i gang med dette arbeidet.

5 Økonomi

5.1 Innledning

Departementet har ikke et eierforhold til de private høyskolene og vitenskapelige høyskolene. Departementet har derfor en mer begrenset styringsrolle her enn overfor de statlige institusjonene som er underlagt departementets eierskap. Private institusjoner som mottar statstilskudd omfattes imidlertid av departementets tilsynsrolle med hensyn til at driften skjer innenfor de rammer som UH-loven setter og at midlene benyttes etter forutsetningene. I denne forbindelse ser departementet både på institusjonenes økonomiske situasjon og evt. mangler i rapporteringen.

Analysen baserer seg på St.prp. nr. 1, tilskuddsbrev til institusjonene og institusjonenes rapportering til DBH og departementet.

5.2 Statlig finansiering

De private institusjonene med statstilskudd ble innlemmet i finansieringssystemet i 2003 (de statlige i 2002). De private institusjonene har dermed samme muligheter som de statlige, til å øke produksjonen av studiepoeng og forskning, for å få økt uttelling i henholdsvis undervisningskomponenten og forskningskomponenten.

Det har vært en vesentlig økning i statstilskuddet til de private høyskolene de siste årene. Tilskuddet til private vitenskapelige høyskoler og private høyskoler utgjorde totalt 7,8 pst. av statens totale utgifter til vitenskapelige høyskoler og høyskoler i 2007. Dette er en økning på 1 pst. siden 2005. De private institusjonene hatt den største budsjettveksten.

Tabell 5.2.1 Statstilskudd til private vitenskapelige høyskoler og private høyskoler (i 1000 kr)

	2005	2006	2007
Private vitenskapelige høyskoler og private høyskoler	619 508	648 684	712 805
Kap 272 og 275	9 060 279	8 774 504	9 154 060
Andel til private institusjoner	6,8 %	7,4 %	7,8 %

Kilde: St.prp. nr. 1

I St.prp. nr. 1 (2005–2006) valgte departementet å gå fra en institusjonsbasert organisering av budsjettkapitlene til en mer formålsbasert organisering. Dette innebar at institusjoner tilhørende samme institusjonskategori ble samlet under samme kapittel (kap. 271 Universiteter, kap. 272 Vitenskaplige høyskoler og kap 275. Høyskoler). I statsbudsjettet blir de private institusjonene dermed omhandlet sammen med de statlige institusjonene som tilhører samme institusjonskategori. De blir dermed i større grad enn tidligere også sammenliknet med andre statlige institusjoner og ikke med hverandre i forhold til resultater og utvikling.

Statstilskuddet til private vitenskapelige høyskoler og private høyskoler har økt med ca 141,4 mill. kroner eller 22,8 pst. fra 2005 til 2008. Den største økningen var fra 2006 til 2007 da tilskuddet økte med 9,9 pst.

Tabell 5.2.2 Statstilskuddet fordelt på komponentene i finansieringssystemet (i 1000 kr)

	2005	2006	2007	2008
Basis	281 854	322 061	351 616	369 319
Undervisning	301 313	283 517	311 255	330 497
Forskning	36 341	43 106	49 934	61 119
Sum	619 508	648 684	712 805	760 935

Kilde: St.prp. nr. 1

Det er forskningskomponenten som har økt mest med hele 68 pst. fra 2005 til 2008. Den største økningen skjedde fra 2007 til 2008, dvs. på grunnlag av resultatene i 2006. Det er imidlertid meget store forskjeller mellom institusjonene når det gjelder denne komponenten. Kun 15 av 25 institusjoner har en forskningskomponent. Handelshøyskolen BI står for den største økningen¹⁰.

Basiskomponenten har økt med ca 31 pst. og undervisningskomponenten med ca 10 pst. siden 2005. Endringen i basiskomponenten skyldes bla. at fire nye institusjoner med teologiske utdanninger fikk statstilskudd fra annet halvår 2005, utvidelse av siviløkonomutdanningen og for øvrig nye studieplasser og særskilte styrkingstiltak. Undervisningskomponenten har økt på bakgrunn av studiepoengproduksjon og utvekslingsstudenter.

De fleste private institusjonene har 100 pst. uttelling i undervisningskomponenten. Unntakene er BI (30 pst.), NITH (redusert i 2006 budsjettet med virkning fra 2007 budsjettet fra 70 til 50 pst. for å være mindre sårbare for endringer i studiepoengproduksjon), Bergen Arkitektskole (70 pst.) og Markedshøyskolen CK (70 pst.). Da finansieringssystemet ble innført for de private institusjonene i 2003 hadde samtlige institusjoner 100 pst. uttelling i undervisningskomponenten i finansieringssystemet, men det ble kun gitt statstilskudd for et utvalg av studier. Dette utvalget av studier skapte problemer både av teknisk og faglig art, og departementet foreslo derfor å endre finansieringssystemet for private institusjoner ved at alle studier ble innlemmet i undervisningskomponenten (med unntak for noen videreutdanningstilbud ved BI), jf. St.prp. nr. 1 (2004–2005). Dette medførte en justering av tilskuddprosenten i undervisningskomponenten for enkelte institusjoner for å tilpasse verdien av alle studiepoengene til den gjeldende budsjetttrammen i forslaget til statsbudsjett for 2005. Denne fjerningen av skillet mellom studium som får, og studium som ikke får støtte gjennom undervisningskomponenten, bidro til en større likebehandling av private og statlige utdanningsinstitusjoner.

5.3 Driftssituasjon

De private institusjonenes driftssituasjon kan analyseres ut fra hvordan driften finansieres (finansieringskilder) og om kostnadene ved driften står i forhold til inntektene.

De private institusjonene som mottar statstilskudd finansierer også driften med studieavgifter og andre eksterne inntekter. Sum driftsinntekter for alle de private institusjonene var i 2007 på 1 822 mill. kroner, en økning på ca 5,8 prosent fra 2006.

¹⁰ Orientering om forslag til statsbudsjettet 2008 for universiteter og høyskoler

Tabell 5.3.1 Driftsinntekter

Data	2006	2007	1. halvår 2008	Økning 2006-07
Sum av statstilskudd	662 053 526	721 360 612	389 357 940	9,0 %
Sum av studieavgifter	797 340 981	840 570 764	439 230 227	5,4 %
Sum av øvrige driftsinntekter	263 383 596	260 268 144	109 743 630	-1,2 %
Sum av driftsinntekter	1 722 778 103	1 822 199 520	938 331 797	5,8 %

Andel i gjennomsnitt	2006	2007	1. halvår 2008	Økning 2006-07
Statstilskudd	38,4 %	39,6 %	41,5 %	1,2 %
Studieavgifter	46,3 %	46,1 %	46,8 %	-0,2 %
Øvrige driftsinntekter	15,3 %	14,3 %	11,7 %	-1,0 %
Sum driftsinntekter	100,0 %	100,0 %	100,0 %	0,0 %

Kilde: Institusjonenes rapportering om årsregnskap og halvårsregnskap

I 2007 kom 39,6 pst. av inntektene fra statstilskudd, 46,1 pst. fra egenbetaling fra studentene, mens 14,3 pst. finansieres fra andre kilder, for eksempel gaver eller oppdrag. Sammenlignet med 2006 er andelen statsfinansiert økt med 1,2 pst., andelen studentbetaling er så godt som uendret¹¹, mens andre inntekter er redusert med over 1 pst. Regnskapene for første halvår 2008 tyder på en ytterligere økning av andel statstilskudd av totale driftsinntekter. Disse tallene er imidlertid usikre da øvrige inntekter ikke kommer jevnt gjennom året. Det er også store variasjoner mellom institusjonene, se tabell V-5.3.1 i vedlegg.

Institusjonene med høyest andel statstilskudd av totale driftsinntekter i 2007 er Betanien diakonale høyskole, Den norske Eurytmihøyskole, Høgskolen Diakonova og Lovisenberg diakonale høyskole med 85 til 90 pst. Dette er en andel statlig finansiering på linje med flere av de statlige institusjonene. Ved Handelshøyskolen BI, Mediehøgskolen Gimlekollen og Markedshøyskolen Campus Kristiania utgjør statstilskudd lavest andel av totale driftsinntekter med 17-27 pst. BI og Markedshøyskolen har egenbetaling fra studentene som sin største finansieringskilde, mens ved Mediehøgskolen er den største finansieringskilden øvrige inntekter.

Øvrige inntekter utgjør i gjennomsnitt 14,3 pst. av totale driftsinntektene til de private institusjonene. Til sammenligning utgjør eksterne inntekter 6,6 pst. av driftsinntektene ved de statlige høyskolene og 14,7 pst. ved de statlige vitenskapelige høyskolene¹².

5.3.1 Årets resultat

De private vitenskapelige høyskolene og private høyskolene som mottar statstilskudd har ikke anledning til å ta ut overskudd. Overskudd fra driften det enkelte år kan overføres til neste år. Statstilskudd og egenbetaling skal komme studentene til gode.

16 av 24 institusjoner hadde positivt årsresultat i 2007. Det vil si at åtte institusjoner hadde negativt årsresultat. Ser vi på driftsresultatene er det imidlertid 13 institusjoner som har underskudd av driften i 2007. Regnskapet for 1. halvår viser at 19 institusjoner har foreløpig positivt resultat, dvs. at fem har negativt resultat. Se vedlagte tabell V-5.3.2.

¹¹ Inntekter fra studieavgifter ved Dronning Mauds Minne Høyskole er med under øvrige inntekter.

¹² Tilstandsrapporten for de statlige institusjonene, tabell V-5.9 i vedlegg

Ser vi på utviklingen i resultatgrad, dvs. driftsresultat i forhold til driftsinntekter, har 12 institusjoner en positiv utvikling fra 2006 til 2007. 19 institusjoner har en positiv utvikling i resultatgrad i første halvår 2008.

Av institusjonene med negative årsresultater er det noen institusjoner som har hatt dette flere år på rad som har ført til en svak eller negativ egenkapitalsituasjon.

5.4 Likviditet og soliditet

De private høyskolene har ulike selskapsformer. De fleste er stiftelser men det er også noen aksjeselskaper og ett andelslag. Noen er selvstendige rettssubjekter mens andre er en heleid del av andre virksomheter, og inngår regnskapsmessig som en avdeling i denne virksomhetens regnskap, eller som et datterselskap i et konsern. I en vurdering av høyskolens soliditet og likviditet må man ta hensyn til slike forhold.

For å vurdere institusjonenes likviditetssituasjon og soliditet har vi sett på følgende nøkkeltall:

- Balanselikviditet; forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, viser hvor stor relativ andel av omløpsmidler som er bundet i det kortsiktige kredittomløpet
- Arbeidskapital; differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld
- Egenkapitalprosent; viser egenkapital i prosent av totalkapitalen (gjeld + egenkapital)
- "Gearing"; viser forholdet mellom kortsiktig gjeld og egenkapital, er et uttrykk for institusjonens reserver

Se vedlagte tabell V-5.4.1 og V-5.4.2.

Ni av institusjonene har negativ arbeidskapital i 2007 som uttrykker en presset likviditetssituasjon. Dette er to færre enn i 2006. Av disse institusjonene har ca halvparten forbedret sin likviditetssituasjon fra 2006 til 2007, mens for den andre halvparten er situasjonen blitt mer presset.

Egenkapitalprosenten til institusjonene varierer fra 71 pst.¹³ til negativ. 6 institusjoner har negativ egenkapital pr 31.12.2007. Gearingen viser at ytterligere 4 institusjoner har en høy kortsiktig gjeld i forhold til egenkapitalen. Departementet har fått opplyst fra tre av institusjonene med negativ egenkapital at det er utstedt eiergaranti.

Nøkkeltallene viser at mange av de private høyskolene har en presset økonomisk situasjon. I tillegg til statstilskudd og egenbetaling fra studentene finansieres mange av høyskolene ved tilskudd fra eier og gaver fra andre.

Årsaken til den økonomiske situasjonen ligger i flere faktorer. Mange har startet opp nye studier uten basisfinansiering. Noen arbeider for å øke forskningsinnsatsen. Flere arbeider for å få institusjonsakkreditering av NOKUT. Innføring av studieadministrative systemer og rutiner for kvalitetssikring krever også ressurser. Andre har opplevd midlertidig rekrutteringssvikt.

---

¹³ Stiftelsen Menighetssøsterhjemmet, der Høgskolen Diakonova inngår som en avdeling i regnskapet, har mer enn dette, 85 pst.

5.5 Departementets tilsynsrolle

Private høyere utdanningsinstitusjoner som går inn under lov om universiteter og høyskoler (UH-loven), er underlagt statlig kontroll av at driften skjer innenfor de rammer som loven setter. Loven danner utgangspunkt for departementets oppfølging av de private institusjonene.

Departementet har en særlig tilsynsrolle overfor de private høyskolene som mottar statstilskudd, jf. UH-loven § 8-3 (3). Tilsynsrollen omfatter kontroll med at driften skjer innenfor de rammer som loven setter og at midlene benyttes etter forutsetningene, jf. bevilgningsreglementets § 10. Forutsetningene for statstilskuddet og rapporteringskrav fremgår av statsbudsjettet og det årlige tilskuddsbrevet til institusjonene. En grunnleggende premiss for utbetaling av statstilskudd er at virksomheten institusjonene driver, er innenfor gjeldende lover og regler.

Departementets tilsynsrolle er normalt tilbaketrukket, men vil bli mer fremtredende når det identifiseres vesenlige avvik eller risiko ved den enkelte institusjon. Departementet avholder i slike tilfeller kontrollbesøk eller informasjonsmøter med institusjoner dette gjelder.

Det har i 2008 blitt sendt eget brev til høyskoler der det foreløpige regnskapet for 2007 har vist en svak eller svekket økonomisk situasjon, dvs. negative driftsresultater og/eller lav/negativ egenkapital) eller det av andre grunner ble ansett for nødvendig. Noen høyskoler har på bakgrunn av dette blitt bedt om kvartalsvis rapportering av regnskap og budsjett.

5.6 Rapporteringen til departementet

Styret ved private vitenskapelige høyskoler og private høyskoler skal hvert år skal avlegge årsregnskap med redegjørelse for resultatene av virksomheten og budsjett for kommende år, jf. UH-loven § 8-3 (2). Private institusjoner som mottar statstilskudd skal rapportere dette til departementet. Rapporteringskravene står i tilskuddsbrevet til institusjonene og omfatter foreløpig årsregnskap og endelig årsregnskap med styrets årsberetning og revisjonsberetning. Departementet krever også særattestasjon fra revisor som bekrefter at de har utført bestemte kontrollhandlinger som vedrører grunnlaget for beregning av statstilskudd. I tillegg til kravet om budsjett, må institusjonene som mottar statstilskudd gjøre rede for institusjonens planer i sin rapportering til departementet. Rapporteringen omfatter også egenbetaling for studentene, styresammensetning og -godtgjørelse.

Institusjonene må også rapportere regnskap pr 1. halvår og en kort redegjørelse for gjennomføring av budsjett, vesentlige avvik og nøkkeltall.

Det er fortsatt mangler i rapporteringen fra flere av institusjonene. Dette gjelder spesielt rapportering om budsjett der over halvparten av institusjonene ikke har rapportert dette. Departementet forventer bedre rapportering på dette og vil vurdere tiltak for å følge opp at rapporteringen blir bedre.

Departementet ser at en mulig årsak til mangelfull rapportering fra institusjonene på ulike områder, kan være at rapporteringskravene i tilskuddsbrevet kan oppfattes uklare med hensyn til hvilke data som skal rapporteres til Database for statistikk for høgre utdanning (DBH) og hva som skal til departementet. Departementet vil gjennomgå rapporteringskravene for å gjøre dette tydeligere.

Det har også vært spørsmål om enkelte institusjoners økonomiske situasjon pga mangler i rapporteringen om forholdet til eierinstitusjonen. Institusjoner som regnskapsmessig er avdelinger i eierselskapet må også rapportere om eierselskapets økonomi. Det arbeides med å forbedre rutiner og klargjøre kravene til økonomirapportering.

Flere institusjoner har stilt spørsmål om hva departementet mener med rapportering om intern kontroll. Institusjonene bør kunne vise til at de har god intern kontroll i sin økonomiforvaltning. Institusjonene har i varierende grad rapportert på dette.

De institusjonene som har vesentlige mangler i rapporteringen har blitt purret på dette.

5.7 Oppsummering

Det har vært en vesentlig økning i statstilskuddet til de private høyskolene de siste årene. Sammenlignet med de statlige institusjonene har de private hatt den største budsjettveksten.

I 2007 kom i gjennomsnitt 39,6 pst. av inntektene til de private institusjonene fra statstilskudd, 46,1 pst. fra egenbetaling fra studentene, mens 14,3 pst. kom fra andre kilder, for eksempel gaver eller oppdrag. Sammenlignet med 2006 er andelen statsfinansiert økt med 1,2 pst., mens andre inntekter er redusert. Det er også verdt å merke seg at flere av de private institusjonene har en andel statlig finansiering på linje med (eller høyere) enn flere av de statlige høyere utdanningsinstitusjonene.

16 av 24 institusjoner hadde positivt årsresultat i 2007. Regnskapet for 1. halvår viser at 19 institusjoner har foreløpig positivt resultat. Mange av de private høyskolene rapporterer om en presset økonomisk situasjon.

6 Litteratur, kilder og internettsider

Aamodt P.O., Prøitz, T. S., Hovdhaugen, E. og Stensaker, B. (2007): Læringsutbytte i høyere utdanning. En drøfting av definisjoner, utviklingstrekk og måleproblemer. NIFU STEP rapport 40/2007.

GEM - Global Entrepreneurship Monitor, <http://www.gemconsortium.org/>

Gulbrandsen, Røste og Kristiansen (2006): ”Universitetenes og forskningsinstituttene rolle i kommersialisering” Arbeidsnotat 40, NIFU STEP.

Hovdhaugen, E., Frølich, N., og Aamodt, P. O. (2008): *Finnes det en “universalmedisin” mot frafall?* En analyse av universitetenes holdning til og tiltak mot frafall blant studenter. NIFU STEP rapport 9/2008

Norges forskningsråd (2008): Det norske forsknings- og innovasjonssystemet – statistikk og indikatorer – 2007. Oslo

NOU 2001:11 (2001-2002) *Fra innsikt til industri - Kommersialisering av forskningsresultater ved universiteter og høyskoler*

NOU 2008:3 (2008): Sett under ett. Ny struktur i høyere utdanning. Oslo.

Næss, T. og L. Støren, A. (2006): ”Hvem er de nye studentene?”, NIFU STEP, Arbeidsnotat 3/2006

Rambøll Management, ”Utredningsprosjekt om samarbeid mellom høyere utdanning og arbeidsliv”, mai 2007.

St.meld. nr 7 (2007-2008) *Statusrapport for Kvalitetsreformen i høgre utdanning*

St.prp. nr. 1 (2004-2005) for budsjettåret 2005

St.prp. nr. 1 (2005-2006) for budsjettåret 2006

St.prp. nr. 1 (2006-2007) for budsjettåret 2007

St.prp. nr. 1 (2007-2008) for budsjettåret 2008

St.prp. nr. 1 (2008-2009) for budsjettåret 2009

Orientering om forslag til statsbudsjettet 2008 for universiteter og høyskoler

Tilstandsrapport for UH-sektoren 2008, Kunnskapsdepartementet,

http://www.regjeringen.no/upload/KD/Vedlegg/UH/Rapporter_og_planer/Tilstandsrapport_UH-sektoren-2008_versjon-1-1.pdf

<http://dimp.nsd.uib.no/selskap>

<http://dbh.nsd.uib.no/dbhvev>

www.nokut.no

Evalueringer av Kvalitetsreformen

Frølich, N. og Klitkou, A. (2006): *"Resultatbasert forskningsfinansiering – vitenskapelig publisering"*, Delrapport nr. 4, Norges forskningsråd (2006), Oslo

Aamodt, P. O., Hovdhaugen, E., og Opheim, V. (2006): *"Den nye studiehverdagen"*, Delrapport 6. Michelsen og Aamodt (red). Norges forskningsråd, NIFU STEP, Rokkansenteret. Oslo – Bergen.

Halvorsen, T. og Faye, R. (2006): *"Internasjonalisering"*, Delrapport 8, Norges forskningsråd (2006), NIFU STEP, Rokkansenteret. Oslo - Bergen.

Michelsen, S., Høst, H. og Gitlesen, J. P. (2006): *"Kvalitetsreformen mellom undervisning og forskning"*, Delrapport 10. Michelsen og Aamodt (red). Norges forskningsråd, NIFU STEP, Rokkansenteret. Oslo – Bergen.

Michelsen, S. og Aamodt, P. O. (2007): *"Evaluering av Kvalitetsreformen – Sluttrapport"*, Norges forskningsråd, Oslo (2007)

7 Vedlegg

Vedlegg 0 Hovedmål, delmål og vektlagte områder for private høyskoler

Hovedmål 1 Studienes kvalitet

Hovedmål 1	Høyskolene skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innen forskning, faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.
Delmål 1.1	Høyskolene skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.
Delmål 1.2	Høyskolene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømming.
Delmål 1.3	Høyskolene skal ha internasjonalt utdanningsamarbeid av høy kvalitet, som både bidrar til økt utdanningskvalitet og sikrer kvalifiserte kandidater til samfunns- og næringsliv.

Hovedmål 2 Forskningens kvalitet

Hovedmål 2	Høyskolene skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid. Høyskolene har ansvar for utvikling av praktisk rettet forskning og utviklingsarbeid på sine fagområder. Høyskoler som kan tildele doktorgrad, har et særskilt ansvar for grunnforskning og forskerutdanning innen de fagområder de tildeler doktorgrad.
Delmål 2.1	Høyskolene skal medvirke til profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene.
Delmål 2.2	Høyskoler med forskerutdanning skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet, som er innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og i samfunnet for øvrig. Høyskoler som tildeles stipendiatstillinger skal sørge for god gjennomføring av forskerutdanningen.

Hovedmål 3 Omverdenen

Hovedmål 3	Høyskolene skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Høyskolene skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.
Delmål 3.1	Høyskolene skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU-virksomheten.
Delmål 3.2	Høyskolene skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning.

Vedlegg 1 Studenter i tall

Tabell V-1.2.1 Nye studietilbud ved de private høyskolene i 2007

Det teologiske menighetsfakultet

	Nivå	Studie-poeng	Opp-start	Navn	Godkjent	Godkjent dato	Juster-ing
Master i klinisk sjelesorg	HG	120	Høst	Omdisponering	Institusjonen	140507	-

Kilde: DBH

Misjonshøgskolen, Stavanger

	Nivå	Studie-poeng	Opp-start	Navn	Godkjent	Godkjent dato	Juster-ing
Master i globale studier	MG	120	Høst	Omdisponering	Departementet	220507	-

Kilde: DBH

NLA Høgskolen

	Nivå	Studie-poeng	Opp-start	Navn	Godkjent	Godkjent dato	Juster-ing
Bachelor i menighetspedagogikk	LG	180	Høst	Blandet finansiering	Institusjonen	060607	-

Kilde: DBH

Tabell V-1.2.2 Årskurs og mindre enheter, aggregerte tall på programmer og studenter

	2004		2005		2006		2007	
	Prog	Stud	Prog	Stud	Prog	Stud	Prog	Stud
BI	11	2 517	11	2 267	8	2 068	9	1 781
Menighetsfakultetet	2	4	4	178	4	349	4	371
Misjonshøgskolen	1	6	3	81	2	90	2	79
Ansgar Teologiske	7	117	8	108	8	97	7	106
Diakonhjemmet	1	24	-	-	-	-	2	27
Diakonova	-	-	-	-	1	28	1	52
Dronning Mauds Minne	2	48	2	53	4	71	2	46
Fjellhaug misjon	6	100	9	123	9	111	6	89
Høgskolen i Staffeldtsgate	1	4	1	8	-	-	2	21
Landbruk og bygdenæringar	3	52	3	80	3	61	3	44
Mediehøgskolen	9	103	12	83	8	61	11	78
NITH	1	3	-	-	1	1	-	-
NLA, Bachelor- og master	10	622	9	769	12	674	11	560
NLA, Lærerhøgskolen	6	71	7	87	12	80	13	135
Norsk reiselivshøyskole	1	51	-	-	-	-	-	-
Oslo Markedshøyskole	2	97	-	-	-	-	-	-
Rudolf Steinerskolen	1	24	2	131	2	39	2	20
Sum private høyskoler	64	3 843	71	3 968	74	3 730	75	3 409

Kilde: DBH

Tabell V-1.2.3 Bachelor, aggregerte tall på programmer og studenter

	2004		2005		2006		2007	
	Prog	Stud	Prog	Stud	Prog	Stud	Prog	Stud
BI	16	7 299	16	7 333	17	7 603	17	7 948
Menighetsfakultetet	3	597	2	302	3	256	3	109
Misjonshøgskolen	2	243	2	229	2	156	2	147
Ansgar Teologiske	3	23	3	34	5	36	5	37
Baptistenes Teologiske Seminar	-	-	2	27	2	42	2	45
Barratt Due musikk institutt	1	5	-	-	-	-	-	-
Betanien	1	208	1	206	1	210	1	204
Den norske balletthøyskole	1	39	1	113	1	106	1	100
Den norske eurytmihøyskole	1	23	-	-	-	-	-	-
Diakonhjemmet	4	704	4	747	8	1 211	8	1 259
Diakonissehjemmet	2	220	2	232	2	224	2	232
Diakonova	2	310	2	334	2	315	2	318
Dronning Mauds Minne	4	628	6	644	6	695	7	690
Fjellhaug misjon	-	-	-	-	-	-	1	3
Høgskolen i Staffeldtsgate	1	12	1	21	1	38	1	41
Lovisenberg	3	593	3	590	2	557	2	519
NITH	2	578	2	501	2	520	2	434
NLA, Bachelor- og master	-	-	-	-	1	10	4	27
NLA, Lærerhøgskolen	1	122	1	130	1	152	1	186
Norsk reiselivshøyskole	-	-	2	331	5	616	4	712
Oslo Markedshøyskole	1	137	7	454	3	267	3	245
Rogaland Høgskole	5	396	5	402	-	-	-	-
Rudolf Steinerskolen	3	132	3	140	3	130	3	124
Sum private høyskoler	56	12 269	65	12 770	67	13 144	71	13 380

Kilde: DBH

Tabell V-1.2.4 Master/høyere grad, aggregerte tall på programmer og studenter

	2004		2005		2006		2007	
	Prog	Stud	Prog	Stud	Prog	Stud	Prog	Stud
BI	4	2 170	4	2 113	4	2 143	4	2 406
Menighetsfakultetet	4	159	5	217	9	313	9	214
Misjonshøgskolen	3	43	3	60	4	70	3	63
Ansgar Teologiske	-	-	-	-	1	4	1	14
Barratt Due musikk institutt	1	4	1	9	1	10	1	13
Diakonhjemmet	5	203	8	343	4	389	4	423
Fjellhaug misjon	-	-	-	-	1	10	1	12
NITH	2	47	2	63	1	41	1	55
NLA, Bachelor- og master	8	128	10	145	10	158	7	125
Rudolf Steinerskolen	-	-	1	14	1	32	1	28
Sum private høyskoler	27	2 754	34	2 964	36	3 170	32	3 353

Kilde: DBH

Tabell V-1.3.1 Søknader

	2004	2005	2006	2007	Endring 2005-2006
Det teologiske Menighetsfakultet	2 082	1 626	1 722	1738	16
Handelshøyskolen BI	12 331	12 463	12 152	12898	746
Misjonshøgskolen	197	431	443	424	-19
Sum private vitenskaplige høyskoler	14610	14520	14317	15060	743
Ansgar Teologiske Høgskole	111	403	598	519	-79
Barratt Due musikk institutt	85	95	158	146	-12
Bergen Arkitekt Skole	150	163	144	149	5
Betanien diakonale høgskole	1 068	1 135	1 042	915	-127
Den norske Balletthøgskole	155	113	108	111	3
Den norske Eurytmihøgskole	13	11	33		-33
Diakonhjemmet høgskole	4 406	4 581	5 133	4489	-644
Dronning Mauds Minne Høgskole	2 043	1 766	2 186	2364	178
Fjellhaug Misjonshøgskole	153	193	152	146	-6
Haraldsplass diakonale høgskole	1 313	1 468	999	1213	214
Høgskolen i Staffeldtsgate	167	212	210	270	60
Høgskolen landbruk og bygdenæringar	111	148	31	33	2
Høgskolen Diakonova	830	865	786	973	187
Høgskolen for Ledelse og Teologi		30	38	34	-4
Lovisenberg diakonale høgskole	1 336	1 643	1 466	1467	1
Mediehøgskolen Gimlekollen	1 883	1 592	1 058	888	-170
Norges Informasjonsteknologiske Høgskole	655	724	729	540	-189
Norsk Lærerakademi Bachelor- og masterstudier	3 144	2 964	3 001	2200	-801
Norsk Lærerakademi Lærerhøgskolen	1 041	1 237	1 235	1385	150
Norsk Reiselivshøgskole	451	471	487	866	379
Oslo Markedshøgskole	933	544	621	311	-310
Rudolf Steinerhøgskolen	118	259	145	122	-23
Sum private høyskoler	20166	20617	20360	19141	-1219
Sum alle	34776	35137	34677	34201	-476

Kilde: DBH

Merknad: Det teologiske menighetsfakultet ble akkreditert vitenskapelig høyskole 1. januar 2005. Misjonshøgskolen og Handelshøyskolen BI ble akkreditert 1. juni 2008. I tabellen er alle tre regnet som vitenskapelige høyskoler.

Tabell V-1.3.2 Økning i antall primærsøkere

	Førstvalgsøkere per april/mai			Økning 2007 - 2008	Nye studier
	2006	2007	2008		
H. i Nesna	267	230	327	42,2 %	6
Dronning Mauds Minne Høgskolen	422	397	522	31,5 %	1
H. i Akershus	1096	944	1217	28,9 %	2
Ansgar Teologiske Høgskole	88	78	97	24,4 %	
Det teologiske Menighetsfakultet	163	148	181	22,3 %	1
Lovisenberg diakonale høgskole	222	212	254	19,8 %	
Høgskolen Diakonova	70	91	106	16,5 %	
H. i Ålesund	804	732	842	15,0 %	
H. i Narvik	227	223	250	12,1 %	2
H. i Hedmark	1768	1853	2076	12,0 %	7
H. i Volda	1302	1161	1270	9,4 %	
H. i Finnmark	756	581	635	9,3 %	
Norges Handelshøyskole	1712	2033	2186	7,5 %	
H. i Molde	641	558	592	6,1 %	2
Arkitektur- og designhsk. i Oslo	805	910	961	5,6 %	
Universitetet i Tromsø	1824	1835	1935	5,4 %	1
H. i Lillehammer	1819	1744	1818	4,2 %	1
Norges teknisk-naturvitenskapelige univ.	9585	9745	10153	4,2 %	-1
H. i Bodø	1164	1252	1292	3,2 %	-3
H. i Vestfold	1420	1403	1433	2,1 %	
Norges veterinærhøgskole	941	994	1015	2,1 %	
Norsk Lærerakademi	332	301	307	2,0 %	3
H. i Gjøvik	632	760	775	2,0 %	-3
Betanien diakonale høgskole	190	165	168	1,8 %	
Universitetet for miljø- og biovitenskap	1056	1107	1127	1,8 %	
Høgskolen Stord/Haugesund	843	837	850	1,6 %	4
H. i Buskerud	1383	1473	1490	1,2 %	2
Universitetet i Agder	3940	3570	3608	1,1 %	-4
Diakonhjemmet Høgskole	690	707	708	0,1 %	3
Misjonshøgskolen	83	75	75	0,0 %	
H. i Oslo	10316	9907	9822	-0,9 %	2
H. i Sør-Trøndelag	4690	4587	4531	-1,2 %	1
H. i Østfold	1854	1832	1798	-1,9 %	-4
Universitetet i Bergen	7639	7436	7270	-2,2 %	-1
H. i Sogn og Fjordane	718	708	689	-2,7 %	-2
Mediehøgskolen Gimlekollen	106	109	105	-3,7 %	-1
H. i Nord-Trøndelag	1417	1315	1266	-3,7 %	-3
Universitetet i Oslo	16470	16104	15474	-3,9 %	
H. i Bergen	4478	4678	4474	-4,4 %	
Norges idrettshøgskole	589	733	686	-6,4 %	
H. i Tromsø	1256	1235	1153	-6,6 %	
Universitetet i Stavanger	4747	4621	4245	-8,1 %	-3
H. i Telemark	2094	2461	2234	-9,2 %	
H. i Harstad	446	365	325	-11,0 %	
Haraldsplass diakonale høgskole	206	220	161	-26,8 %	-1
Samisk høgskole	1	11	3	-72,7 %	-2
I alt	93522	92441	92506	0,1 %	

Kilde: http://www.samordnaopptak.no/arkiv/statistikk/08/mai_08_larested_okning_07_08.xls

Merknad: April/mai 2008: Rapporten viser alle læresteder i Samordna opptak, rangert etter økning i antall førstvalgsøkere (primærsøkere) fra mai 2007 til mai 2008 (kolonne E)

Tabell V-1.3.3 Primørsøkere per studieplass april/mai 2008

	Antall studier	Planlagte studieplasser	Søknader	Søkere	Søknader førstevalg	Førstevalg pr plasser
AHO	2	75	2288	1824	961	12,813
NVH	2	99	2474	2169	1015	10,253
NHH	1	430	4612	4612	2186	5,084
NIH	3	152	3035	2420	686	4,513
HIO	45	3029	49323	25641	9822	3,243
HIB	40	1626	25833	13962	4474	2,752
UIO	82	5750	84500	31070	15474	2,691
H. i Sør-Trøndelag	31	1733	20513	11592	4531	2,615
Haraldsplass diakonale hsk.	1	65	849	849	161	2,477
Betanien diakonale hsk.	1	70	786	786	168	2,400
NTNU	93	4522	60495	22856	10153	2,245
Diakonhjemmet Høgskole	8	318	2858	2476	708	2,226
Universitetet i Stavanger	53	1952	25014	11801	4245	2,175
H. i Akershus	18	572	5052	3946	1217	2,128
Høgskolen Diakonova	1	50	764	764	106	2,120
Universitetet i Bergen	78	3671	47040	21208	7270	1,980
UMB	30	583	7545	4482	1127	1,933
H. i Tromsø	19	616	5673	3827	1153	1,872
H. i Buskerud	31	863	7363	5408	1490	1,727
Lovisenberg diakonale hsk.	1	160	1241	1241	254	1,587
H. i Ålesund	22	535	3972	2637	842	1,574
Dronning Mauds Minne Hsk.	6	335	2256	1513	522	1,558
H. i Hedmark	68	1333	9322	6085	2076	1,557
Universitetet i Agder	70	2343	20571	10457	3608	1,540
H. i Telemark	58	1456	10358	6461	2234	1,534
H. i Lillehammer	28	1215	11453	6894	1818	1,496
H. i Østfold	36	1212	8516	5072	1798	1,483
Universitetet i Tromsø	45	1583	12997	8387	1935	1,222
H. i Bodø	40	1061	6689	4210	1292	1,218
H. i Nord-Trøndelag	26	1064	5680	3750	1266	1,190
H. i Vestfold	40	1215	7208	4545	1433	1,179
H. i Gjøvik	22	660	4654	3334	775	1,174
H. i Volda	33	1139	6109	4047	1270	1,115
H. i Molde	19	545	3477	2421	592	1,086
Mediehøgskolen Gimlekollen	4	99	896	712	105	1,061
H. i Sogn og Fjordane	25	672	4892	3424	689	1,025
H. Stord/Haugesund	23	860	3776	2500	850	0,988
H. i Harstad	9	364	1486	1128	325	0,893
H. i Finnmark	28	739	2475	1715	635	0,859
Norsk Lærerakademi	12	550	2096	1542	307	0,558
Menighetsfakultetet	8	325	890	672	181	0,557
H. i Narvik	16	465	1055	824	250	0,538
Ansgar Teologiske Hsk.	9	185	457	345	97	0,524
H. i Nesna	28	755	979	759	327	0,433
Misjonshøgskolen	5	200	311	258	75	0,375
Samisk høgskole	1	0	31	31	3	
I alt	1221	47246	489864	92506	92506	1,958

Kilde: http://www.samordnaopptak.no/arkiv/statistikk/08/mai_08_flest_forstevalg_per_plass.xls

Merknad: Rapporten viser alle lærestedene i Samordna opptak, organisert etter antall førstevalg (primørsøkere) per studieplass april/mai 2008:

Tabell V-1.3.4 Opptakstall (egenfinansierte)

	2004	2005	2006	2007	Endring 2005-2006
Det teologiske Menighetsfakultet	666	658	613	583	-30
Handelshøyskolen BI	6960	6633	5879	6195	
Misjonshøgskolen	85	294	272	170	-102
Sum private vitenskaplige høyskoler	7711	7585	6764	6948	-132
Ansgar Teologiske Høgskole	304	250	290	351	61
Barratt Due musikk institutt	21	29	31	40	9
Bergen Arkitekt Skole	29	29	27	28	1
Betanien diakonale høgskole	107	125	135	134	-1
Den norske Balletthøgskole	39	31	39	30	-9
Den norske Eurytmihøgskole	13	8	30		-30
Diakonhjemmet høgskole	973	1053	858	828	-30
Dronning Mauds Minne Høgskole	445	411	589	361	-228
Fjellhaug Misjonshøgskole	129	124	104	91	-13
Haraldsplass diakonale høgskole	213	115	94	90	-4
Høgskolen i Staffeldtsgate	123	156	159	189	30
Høgskolen landbruk og bygdenæringar	110	138	61	32	-29
Høgskolen Diakonova	239	158	249	219	-30
Høgskolen for Ledelse og Teologi		27	67	22	-45
Lovisenberg diakonale høgskole	397	406	367	334	-33
Mediehøgskolen Gimlekollen	145	154	151	133	-18
Norges Informasjonsteknologiske Høgskole	250	333	372	381	9
Norsk Lærerakademi Bachelor- og masterstudier	1186	1324	1018	827	
Norsk Lærerakademi Lærerhøgskolen	382	484	478	629	151
Norsk Reiselivshøgskole	199	229	162	315	153
Oslo Markedshøgskole	418	245	224	121	-103
Rudolf Steinerhøgskoler	66	206	128	110	-18
Sum private høyskoler	5788	6035	5633	5265	-368
Sum alle	13499	13620	12397	12213	-184

Kilde: DBH

Merknad: Det teologiske menighetsfakultet ble akkreditert vitenskapelig høyskole 1. januar 2005. Misjonshøgskolen og Handelshøyskolen BI ble akkreditert 1. juni 2008. I tabellen er alle tre regnet som vitenskapelige høyskoler.

Tabell V-1.3.5 Førstegangsregistrerte studenter (egenfinansiert)

	2004	2005	2006	2007	Endring 2005-2006
Det teologiske Menighetsfakultet	496	508	451	473	22
Handelshøyskolen BI					
Misjonshøgskolen	77	206	168	165	-3
Sum private vitenskaplige høyskoler	573	714	619	638	19
Ansgar Teologiske Høgskole	86	81	66	52	-14
Barratt Due musikk institutt	21	25	26	36	10
Bergen Arkitekt Skole	29	29	27	28	1
Betanien diakonale høgskole	103	122	121	126	5
Den norske Balletthøgskole	39	31	39	30	-9
Den norske Eurytmihøgskole	11	8	30		-30
Diakonhjemmet høgskole	672	662	736	739	3
Dronning Mauds Minne Høgskole	310	308	376	273	-103
Fjellhaug Misjonshøgskole	100	124	56	55	-1
Haraldsplass diakonale høgskole	211	126	112	174	62
Høgskolen i Staffeldtsgate	123	66	75	87	12
Høgskolen landbruk og bygdenæringar	43	48	31	26	-5
Høgskolen Diakonova	234	150	225	196	-29
Høgskolen for Ledelse og Teologi		13	30	22	-8
Lovisenberg diakonale høgskole	354	378	293	325	32
Mediehøgskolen Gimlekollen	117	118	119	115	-4
Norges Informasjonsteknologiske Høgskole	266	363	403	310	-93
Norsk Lærerakademi Bachelor- og masterstudier	603	706	551	447	
Norsk Lærerakademi Lærerhøgskolen	187	213	180	269	89
Norsk Reiselivshøgskole	179	177	150	269	119
Oslo Markedshøgskole	90	184	203	98	-105
Rudolf Steinerhøgskoler		172	105	66	-39
Sum private høyskoler	3778	4104	3954	3743	-211
Sum alle	4351	4818	4573	4381	-192

Kilde: DBH

Merknad: Det teologiske menighetsfakultet ble akkreditert vitenskapelig høyskole 1. januar 2005. Misjonshøgskolen og Handelshøyskolen BI ble akkreditert 1. juni 2008. I tabellen er alle tre regnet som vitenskapelige høyskoler.

Tabell V-1.3.6 Registrerte studenter høstsemesteret (egenfinansiert)

	2004	2005	2006	2007	Endring 2005-2006
Det teologiske Menighetsfakultet	861	901	918	876	-42
Handelshøyskolen BI	15128	14158	14010	14215	
Misjonshøgskolen	303	374	319	304	-15
Sum private vitenskaplige høyskoler					
Ansgar Teologiske Høgskole	171	169	156	172	16
Barratt Due musikk institutt	78	82	76	86	10
Bergen Arkitekt Skole	127	131	136	144	8
Betanien diakonale høgskole	260	277	295	293	-2
Den norske Balletthøgskole	39	113	106	100	-6
Den norske Eurytmihøgskole	23	25	40	23	-17
Diakonhjemmet høgskole	1916	1904	1978	2162	184
Dronning Mauds Minne Høgskole	782	793	866	800	-66
Fjellhaug Misjonshøgskole	100	123	121	104	-17
Haraldsplass diakonale høgskole	416	403	354	388	34
Høgskolen i Staffeldtsgate	123	155	157	181	24
Høgskolen landbruk og bygdenæringar	52	80	61	44	-17
Høgskolen Diakonova	504	473	468	493	25
Høgskolen for Ledelse og Teologi		27	42	45	3
Lovisenberg diakonale høgskole	850	896	789	698	-91
Mediehøgskolen Gimlekollen	209	192	183	211	28
Norges Informasjonsteknologiske Høgskole	628	564	562	489	-73
Norsk Lærarakademi Bachelor- og masterstudier	750	914	864	712	
Norsk Lærarakademi Lærerhøgskolen	602	645	606	723	117
Norsk Reiselivshøgskole	288	331	616	712	96
Oslo Markedshøgskole	320	454	267	245	-22
Rudolf Steinerhøgskoler	156	285	201	172	-29
Sum private høyskoler	8394	9036	8944	8997	53
Sum alle	24686	24469	24191	24392	201

Kilde: DBH

Merknad: Det teologiske menighetsfakultet ble akkreditert vitenskapelig høyskole 1. januar 2005. Misjonshøgskolen og Handelshøyskolen BI ble akkreditert 1. juni 2008. I tabellen er alle tre regnet som vitenskapelige høyskoler.

Tabell V-1.3.7 Gjennomføringsgrad i forhold til avtalt utdanningsplan, studiepoeng

	2006			2007		
	Planlagte studiepoeng	Gj.førte studiepoeng	Gj.førings- prosent	Planlagte studiepoeng	Gj.førte studiepoeng	Gj.førings- prosent
Betanien diakonale høgskole	10 614	10 517	99,1	9 818	9 572	97,5
Den norske eurytmihøgskole	1 785	1 725	96,6	-	-	-
Det teologiske menighetsfakultet	32 810	24 940	76,0	28 489	23 360	82,0
Diakonhjemmet Høgskole	37 815	37 782	99,9	59 670	53 067	88,9
Diakonissehjemmets høgskole, Bergen	10 599	10 507	99,1	9 044	8 805	97,4
Dronning Mauds Minne	13 901	15 042	108,2	32 091	20 880	65,1
Fjellhaug Misjonshøgskole	-	-	-	6 328	5 991	94,7
Lovisenberg diakonale høgskole	31 498	31 626	100,4	31 811	29 621	93,1
NLA Høgskolen	6 370	5 595	87,8	18 835	14 345	76,2
NLA Lærerhøgskolen	20 106	19 935	99,1	24 245	20 770	85,7
Norges Informasjonsteknologiske Høgskole	-	-	-	40 553	34 382	84,8
Sum	165 498	157 669	95,3	260 883	220 793	84,6

Kilde: DBH

Tabell V-1.3.8 Studiepoeng per registrerte student (egenfinansiert)

	2004	2005	2006	2007
Det teologiske menighetsfakultet	35,3	33,7	36,1	33,8
Handelshøyskolen BI	38,6	38,6	37,2	36,0
Misjonshøgskolen, Stavanger	45,8	31,0	41,6	35,3
Ansgar Teologiske Høgskole	41,7	44,7	49,4	46,7
Baptistenes Teologiske Seminar	-	43,7	19,8	38,5
Barratt Due musikk institutt	53,5	51,8	56,4	41,2
Bergen Arkitekt Skole	47,2	52,7	56,5	51,3
Betanien diakonale høgskole	59,4	51,3	48,8	50,2
Den norske balletthøgskole	69,2	43,5	61,7	48,4
Den norske eurytmihøgskole	49,6	50,4	43,1	78,3
Diakonhjemmet Høgskole	38,7	40,0	39,9	38,8
Diakonissehjemmets høgskole, Bergen	36,4	39,5	46,6	38,3
Dronning Mauds Minne	50,4	50,0	44,7	55,5
Fjellhaug Misjonshøgskole	48,9	47,3	42,8	62,1
Høgskolen i Staffeldtsgate	3,5	50,0	52,7	46,9
Høgskulen landbruk og bygdenæringar	27,0	19,4	34,9	34,8
Høyskolen Diakonova	37,6	43,0	50,3	48,3
Lovisenberg diakonale høgskole	38,8	38,8	44,1	48,4
Mediehøgskolen	50,1	50,6	52,9	43,7
NLA Høgskolen	41,8	35,8	37,3	36,4
NLA Lærerhøgskolen	48,0	47,2	45,0	41,6
Norges Informasjonsteknologiske Høgskole	70,4	55,1	57,5	47,8
Norsk reiselivshøgskole	47,5	51,1	32,1	30,2
Oslo Markedshøgskole	45,8	53,3	88,9	112,7
Rogaland Høgskole	45,7	54,6	-	-
Rudolf Steinerhøgskolen	45,9	28,3	47,6	53,5
Sum	40,8	40,5	40,2	39,3

Kilde: DBH

Tabell V-1.3.9 Studiepoeng per registrerte student, (egenfinansiert), omregnet i heltidsekvivalenter

	2004	2005	2006	2007
Det teologiske menighetsfakultet	35,5	35,0	38,6	37,1
Handelshøyskolen BI	38,8	38,7	37,3	36,1
Misjonshøgskolen, Stavanger	45,8	31,1	41,6	35,3
Ansgar Teologiske Høgskole	43,9	44,7	49,7	46,7
Baptistenes Teologiske Seminar	-	54,9	26,8	51,0
Barratt Due musikk institutt	57,7	54,5	59,1	42,7
Bergen Arkitekt Skole	47,2	52,7	56,5	51,3
Betanien diakonale høgskole	64,2	56,9	54,8	56,6
Den norske balletthøgskole	69,2	43,5	61,7	48,4
Den norske eurytmihøgskole	49,6	50,4	43,1	78,3
Diakonhjemmet Høgskole	56,3	57,3	52,9	52,2
Diakonissehjemmets høgskole, Bergen	61,7	63,5	68,8	59,3
Dronning Mauds Minne	55,0	53,5	48,4	58,8
Fjellhaug Misjonshøgskole	49,9	61,8	46,3	64,2
Høgskolen i Staffeldtsgate	3,6	51,3	52,7	50,8
Høgskulen landbruk og bygdenæringar	27,0	19,4	34,9	34,8
Høyskolen Diakonova	45,9	50,3	57,4	55,9
Lovisenberg diakonale høgskole	43,9	44,2	49,0	52,8
Mediehøgskolen	52,1	53,0	54,2	46,1
NLA Høgskolen	46,7	38,3	39,9	39,5
NLA Lærerhøgskolen	53,6	57,2	51,4	54,9
Norges Informasjonsteknologiske Høgskole	71,4	55,8	57,5	47,8
Norsk reiselivshøgskole	47,5	51,1	32,1	30,2
Oslo Markedshøgskole	45,8	53,3	88,9	112,7
Rogaland Høgskole	50,5	60,0	-	-
Rudolf Steinerhøgskolen	55,3	43,4	54,2	59,4
Sum	42,8	42,7	42,2	41,5

Kilde: DBH

Tabell V-1.3.10 Ferdige egenfinansierte kandidater etter studiested

	2004	2005	2006	2007
Det teologiske menighetsfakultet	60	79	110	129
Handelshøyskolen BI	3435	2723	2532	2528
Misjonshøgskolen, Stavanger	83	45	75	64
Sum vit. priv. hsk	3578	2847	2717	2721
Ansgar Teologiske Høgskole	15	21	17	20
Baptistenes Teologiske Seminar	-	5	5	3
Barratt Due musikk institutt	15	16	10	8
Bergen Arkitekt Skole	14	23	19	21
Betanien diakonale høgskole	69	68	63	68
Den norske balletthøgskole	1	42	42	37
Den norske eurytmihøgskole	9	2	8	57
Diakonhjemmet Høgskole	176	159	328	325
Diakonissehjemmets høgskole, Bergen	68	70	64	65
Dronning Mauds Minne	185	162	177	158
Fjellhaug Misjonshøgskole	-	6	12	10
Høgskolen i Staffeldts gate	-	-	37	16
Høgskolen Diakonova	92	67	100	97
Lovisenberg diakonale høgskole	113	114	139	157
Mediehøgskolen	51	63	68	62
NLA Høgskolen	39	36	51	55
NLA Lærerhøgskolen	88	102	121	96
Norges Informasjonsteknologiske Høgskole	273	139	114	67
Norsk reiselivshøgskole	37	71	6	79
Oslo Markedshøgskole	99	55	118	72
Rogaland Høgskole	129	160	-	-
Rudolf Steinerhøgskolen	23	39	29	46
Sum private ÷ vitensk.	1496	1420	1528	1519
Sum	5074	4267	4245	4240

Kilde: DBH

Merknad: Det teologiske menighetsfakultet ble akkreditert vitenskapelig høyskole 1. januar 2005. Misjonshøgskolen og Handelshøyskolen BI ble akkreditert 1. juni 2008. I tabellen er alle tre regnet som vitenskapelige høyskoler (vit. priv. hsk).

Tabell V-1.3.11 Karakterfordeling 2007

	A		B		C		D		E		F		Total	
	Antall	%	Antall	%	Antall	%	Antall	%	Antall	%	Antall	%	Antall	%
Menighetsfakultetet	241	11,2	572	26,5	663	30,7	384	17,8	145	6,7	152	7	2157	100
Handelshøyskolen BI	9150	9,6	22751	23,9	26340	27,7	9150	9,6	15940	16,8	11754	12,4	95085	100
Misjonshøgskolen	104	11,4	270	29,5	290	31,7	133	14,5	32	3,5	86	9,4	915	100
Ansgar Teologiske Høgskole	101	11,8	235	27,5	277	32,4	133	15,6	45	5,3	64	7,5	855	100
Betanien diakonale høgskole	30	9,6	94	30	114	36,4	57	18,2	14	4,5	4	1,3	313	100
Den norske balletthøgskole	10	19,6	30	58,8	9	17,6	1	2	1	2	-	-	51	100
Diakonhjemmet Høgskole	232	8,5	843	31,1	980	36,1	409	15,1	127	4,7	123	4,5	2714	100
Diakonissehjemmets høgskole	30	6,7	143	32	180	40,3	64	14,3	25	5,6	5	1,1	447	100
Dronning Mauds Minne	126	5,9	587	27,5	887	41,5	425	19,9	89	4,2	22	1	2136	100
Fjellhaug Misjonshøgskole	123	11,7	330	31,4	336	31,9	142	13,5	70	6,7	51	4,8	1052	100
Høgskolen Diakonova	62	6,2	222	22,3	363	36,4	219	22	79	7,9	51	5,1	996	100
Lovisenberg diakonale høgskole	63	5,2	298	24,7	445	36,8	243	20,1	104	8,6	55	4,6	1208	100
Mediehøgskolen	91	9,5	318	33,4	305	32	136	14,3	53	5,6	50	5,2	953	100
NLA Høgskolen	196	10,7	540	29,5	583	31,8	288	15,7	97	5,3	128	7	1832	100
NLA Lærerhøgskolen	152	10,2	352	23,7	427	28,7	293	19,7	147	9,9	115	7,7	1486	100
NIH	471	16,7	723	25,6	687	24,3	416	14,7	300	10,6	227	8	2824	100
Norsk reiselivshøgskole	214	10,5	684	33,5	703	34,4	341	16,7	100	4,9	-	-	2042	100
Oslo Markedshøgskole	288	10,9	802	30,5	959	36,5	447	17	135	5,1	-	-	2631	100
Sum	11684	9,8	29794	24,9	34548	28,9	13281	11,1	17503	14,6	12887	10,8	119697	100

Kilde: DBH

Tabell V-1.3.12 Karaktergjennomsnitt førsteprioritetssøkere gjennom Samordna opptak

	2007					2008				
	Karak- ter- poeng	Fordyp- nings- poeng	Realfag- poeng	Andre poeng	Poeng totalt	Karak- ter- poeng	Fordyp- nings- poeng	Realfag- poeng	Andre poeng	Poeng totalt
Høgskolen i Agder	39,8	0,8	1,5	15,2	55,6	-	-	-	-	-
Høgskolen i Akershus	37,7	1,5	2,5	7,4	49,7	-	-	-	-	-
Høgskolen i Bergen	40,3	1,1	1,8	9,0	52,0	40,5	1,2	1,8	8,8	51,9
Høgskolen i Bodø	38,6	1,3	2,0	5,1	46,1	-	-	-	-	-
Høgskolen i Buskerud	39,4	0,8	1,3	9,3	50,4	39,1	0,9	1,4	9,6	50,4
Høgskolen i Finnmark	37,9	1,5	2,2	6,8	48,4	38,2	1,6	2,6	7,0	52,9
Høgskolen i Gjøvik	38,4	0,8	1,1	9,7	48,4	39,2	0,7	1,1	8,6	48,1
Høgskolen i Harstad	36,6	1,5	2,4	5,4	46,7	-	-	-	-	-
Høgskolen i Hedmark	38,4	0,6	1,3	12,7	52,4	-	-	-	-	-
Høgskolen i Lillehammer	39,0	0,5	1,4	11,8	52,3	39,1	0,6	1,4	11,1	51,7
Høgskolen i Molde	38,4	1,4	2,6	5,6	46,7	-	-	-	-	-
Høgskolen i Narvik	38,8	2,4	2,8	5,0	50,9	-	-	-	-	-
Høgsk. i Nord-Trøndelag	38,2	1,6	2,2	6,2	47,0	-	-	-	-	-
Høgskolen i Oslo	40,5	0,8	1,6	10,3	53,1	40,7	0,9	1,6	10,0	52,9
Høgskolen i Sør-Trøndelag	40,5	1,1	1,6	8,9	51,8	-	-	-	-	-
Høgskolen i Telemark	38,3	1,4	2,3	5,9	47,5	38,6	1,5	2,4	5,5	47,2
Høgskolen i Tromsø	39,1	0,8	1,0	10,7	51,1	39,3	0,9	1,1	9,5	50,1
Høgskolen i Vestfold	38,5	1,5	2,6	5,8	47,7	-	-	-	-	-
Høgskolen i Østfold	37,6	0,6	1,4	11,3	49,8	37,9	0,7	1,3	11,2	50,0
Høgskolen i Ålesund	38,4	1,7	2,5	4,9	47,1	-	-	-	-	-
Høgsk. Stord/Haugesund	38,6	0,7	1,2	12,2	52,0	38,5	0,9	1,5	12,5	52,4
Høgsk. i Sogn og Fjordane	38,0	1,3	2,3	4,8	46,2	-	-	-	-	-
Høgskulen i Volda	41,2	0,5	1,4	11,6	54,3	41,1	0,5	1,3	12,0	54,5
Samisk høgskole	45,3	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Gj.snitt stat. høysk.	39,5	0,9	1,6	9,5	52,0	39,9	0,9	1,6	9,5	51,9
NTNU	44,8	2,3	2,5	11,8	60,4	45,1	2,4	2,6	13,0	61,7
UMB	42,3	1,7	1,9	8,9	54,5	43,2	1,9	2,0	8,8	55,6
Universitetet i Agder	-	-	-	-	-	39,7	0,9	1,5	12,0	53,6
Universitetet i Bergen	43,2	1,4	2,4	9,7	56,3	43,4	1,4	2,5	9,7	56,6
Universitetet i Oslo	43,4	1,3	2,3	19,9	66,3	43,6	1,4	2,3	13,4	59,8
Universitetet i Stavanger	40,3	1,0	1,7	9,8	52,2	40,2	1,1	1,7	9,5	51,9
Universitetet i Tromsø	41,4	1,6	1,8	8,8	53,3	41,9	1,7	1,8	8,9	53,9
Gj.snitt universiteter	43,2	1,5	2,3	14,3	60,6	43,2	1,6	2,2	11,9	58,1
AHO	52,5	-	-	36,3	82,0	45,3	0,8	1,1	40,0	88,8
Norges handelshøgskole	46,1	2,4	3,2	6,2	57,4	46,4	2,7	3,2	6,2	58,4
Norges idrettshøgskole	43,4	1,0	1,5	7,8	53,0	43,3	1,1	1,6	7,5	53,1
Norges veterinærhøgskole	44,6	3,4	3,3	6,2	59,2	-	-	-	-	-
Gj.snitt vit. høyskoler	45,3	2,5	3,0	8,7	57,3	46,0	2,5	3,0	10,2	57,9

Kilde: DBH

	2007					2008				
	Karak- ter- poeng	Fordyp- nings- poeng	Realfag- poeng	Andre poeng	Poeng totalt	Karak- ter- poeng	Fordyp- nings- poeng	Realfag- poeng	Andre poeng	Poeng totalt
Ansgar Teologiske Høgsk.	42,4	1,6	2,3	6,3	56,0	40,8	1,9	2,5	6,1	52,2
Betanien diakonale høgsk.	38,4	1,0	2,7	5,4	44,8	-	-	-	-	-
D. teol. menighetsfakultet	43,0	1,0	1,7	8,0	54,3	44,6	1,0	1,5	9,0	56,0
Diakonhjemmet Høgskoleo	39,6	1,5	2,6	6,4	51,2	39,1	1,6	2,4	6,3	50,4
Dronning Mauds Minne	37,4	1,1	2,3	4,7	44,6	38,0	1,2	2,5	4,9	44,5
Haraldsplass diakonale høgsk.	40,2	1,7	2,6	5,9	50,5	42,2	1,4	2,3	4,1	49,4
Lovisenberg diakonale høgsk.	38,2	1,6	2,5	5,3	48,6	-	-	-	-	-
Mediehøgskolen	-	-	-	-	-	40,0	1,4	2,1	4,3	45,9
NLA Høgskolen	41,3	1,9	2,9	6,8	53,0	40,9	1,8	2,8	7,7	55,5
NLA Lærerhøgskolen	38,7	1,5	2,8	4,6	47,1	39,9	1,6	2,8	5,2	50,7
Gj.snitt private. høyskoler	39,4	1,4	2,5	5,9	50,2	40,1	1,4	2,4	5,8	50,9
Gjennomsnitt UH-sektor	41,4	1,3	2,0	11,4	56,5	42,1	1,4	2,1	10,8	55,9

Kilde: DBH

Tabell V-1.3.13 Strykprosent

	2004	2005	2006	2007
Det teologiske menighetsfakultet	4,1	5,5	5,1	6,0
Handelshøyskolen BI	9,5	9,8	11,5	10,8
Misjonshøgskolen, Stavanger	7,3	8,3	7,4	7,4
Ansgar Teologiske Høgskole	7,3	5,9	9,3	7,2
Baptistenes Teologiske Seminar	-	0,0	15,3	12,8
Barratt Due musikk institutt	0,0	0,0	2,1	0,8
Bergen Arkitekt Skole	0,0	0,0	0,0	0,0
Betanien diakonale høgskole	0,4	0,7	2,4	1,5
Den norske balletthøyskole	0,0	0,0	1,8	0,7
Den norske eurytmihøyskole	0,0	0,0	3,4	0,0
Diakonhemmet Høgskole, Oslo	11,9	10,0	8,1	7,7
Diakonissehjemmets høgskole, Bergen	0,8	1,2	2,8	1,8
Dronning Mauds Minne	6,2	3,9	2,3	1,1
Fjellhaug Misjonshøgskole	0,0	3,5	1,2	1,8
Høgskolen i Staffeldtsgate	0,0	0,0	3,8	6,2
Høgskulen landbruk og bygdenæringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Høyskolen Diakonova	4,2	5,0	2,5	2,3
Lovisenberg diakonale høgskole	20,8	17,0	12,6	5,9
Mediehøgskolen	0,6	4,5	5,6	7,7
NLA Høgskolen	6,7	6,4	7,7	6,9
NLA Lærerhøgskolen	10,6	12,2	9,2	8,8
Norges Informasjonsteknologiske Høgskole	8,9	5,6	7,1	8,2
Norsk reiselivshøyskole	7,8	6,8	8,1	7,3
Oslo Markedshøyskole	6,2	5,7	5,9	7,3
Rogaland Høgskole	6,0	5,5	-	-
Rudolf Steinerhøyskolen	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum	8,3	7,4	8,4	8,5

Kilde: DBH

Tabell V-1.4.1 Registrerte egenfinansierte studenter, fordelt på kjønn og institusjon

	2004			2005			2006			2007		
	♀	Tot.	% ♀	♀	Tot.	% ♀	♀	Tot.	% ♀	♀	Tot.	% ♀
Det teologiske menighetsfakultet	462	792	58,3	415	752	55,2	490	860	57,0	421	777	54,2
Handelshøyskolen BI	7196	14795	48,6	6664	13747	48,5	6478	13520	47,9	6473	13269	48,8
Misjonshøgskolen, Stavanger	127	284	44,7	140	275	50,9	203	370	54,9	162	287	56,4
Ansgar Teologiske Høgskole	60	150	40,0	73	144	50,7	84	170	49,4	97	171	56,7
Baptistenes Teologiske Seminar	0	0	-	6	26	23,1	8	25	32,0	12	35	34,3
Barratt Due musikk institutt	0	0	-	49	78	62,8	0	0	-	0	0	-
Bergen Arkitekt Skole	70	135	51,9	71	133	53,4	65	131	49,6	0	0	-
Betanien diakonale høgskole	250	262	95,4	246	260	94,6	256	268	95,5	279	293	95,2
Den norske balletthøgskole	43	45	95,6	74	82	90,2	109	111	98,2	0	0	-
Den norske eurytmihøgskole	20	22	90,9	20	22	90,9	17	19	89,5	35	37	94,6
Diakonhjemmet Høgskole	1167	1364	85,6	1248	1493	83,6	1572	1898	82,8	1634	1986	82,3
Diakonissehjemmets høgskole	389	431	90,3	397	438	90,6	391	422	92,7	368	404	91,1
Dronning Mauds Minne	672	755	89,0	632	732	86,3	646	767	84,2	695	841	82,6
Fjellhaug Misjonshøgskole	32	85	37,6	1	1	100,0	44	107	41,1	39	101	38,6
Høgskolen i Staffeldtsgate	0	0	-	63	115	54,8	86	156	55,1	82	155	52,9
Høgskulen landbruk og bygdenæringar	40	52	76,9	34	52	65,4	53	81	65,4	32	57	56,1
Høyskolen Diakonova	336	364	92,3	413	450	91,8	434	471	92,1	439	485	90,5
Lovisenberg diakonale høgskole	656	738	88,9	750	856	87,6	729	825	88,4	667	733	91,0
Mediehøgskolen	0	0	-	106	200	53,0	93	190	48,9	93	198	47,0
NLA Høgskolen	398	573	69,5	513	847	60,6	546	878	62,2	451	684	65,9
NLA Lærerhøgskolen	448	583	76,8	442	579	76,3	462	608	76,0	518	667	77,7
Norges Informasjonsteknologiske Høgskole	167	992	16,8	83	631	13,2	62	533	11,6	79	576	13,7
Rogaland Høgskole	0	0	-	345	418	82,5	0	0	-	0	0	-
Rudolf Steinerhøgskolen	121	148	81,8	124	149	83,2	132	175	75,4	143	194	73,7
Sum private	12654	22570	56,1	12909	22480	57,4	12960	22585	57,4	12719	21950	57,9
Sum vit. priv. hsk	7785	15871	49,1	7219	14774	48,9	7171	14750	48,6	7056	14333	49,2
Sum priv ÷ vit	4869	6699	72,7	5690	7706	73,8	5789	7835	73,8	5663	7617	74,3

Kilde: DBH

Merknad: registreringstidspunkt er om våren. Det teologiske menighetsfakultet ble akkreditert vitenskapelig høyskole 1. januar 2005. Misjonshøgskolen og Handelshøyskolen BI ble akkreditert 1. juni 2008. I tabellen er alle tre regnet som vitenskapelige høyskoler (vit. priv. hsk).

Tabell V-1.6.1 Studenter per undervisnings- forsknings- og formidlingsstilling - forholdstall

	2004	2005	2006	2007
Det teologiske menighetsfakultet	19,0	18,2	18,0	16,8
Handelshøyskolen BI	47,5	45,8	48,5	48,6
Misjonshøgskolen, Stavanger	12,1	13,2	11,4	11,7
Ansgar Teologiske Høgskole	15,5	16,5	14,4	14,1
Baptistenes Teologiske Seminar	-	6,8	11,2	13,8
Barratt Due musikk institutt	5,1	9,8	9,3	8,7
Bergen Arkitekt Skole	28,9	22,2	24,7	15,7
Betanien diakonale høgskole	17,6	17,2	15,8	15,5
Den norske balletthøgskole	3,7	8,7	7,1	5,9
Den norske eurytmihøgskole	6,6	6,3	10,0	11,5
Diakonhjemmet Høgskole, Oslo	21,1	20,0	27,9	24,8
Diakonissehjemmets høgskole, Bergen	21,1	20,5	17,7	19,7
Dronning Mauds Minne	10,6	12,3	14,4	12,9
Fjellhaug Misjonshøgskole	10,2	9,4	8,9	7,4
Høgskolen i Staffeldtsgate	15,4	18,5	19,9	20,3
Høgskulen landbruk og bygdenæringar	34,7	10,0	6,1	4,9
Høyskolen Diakonova	12,3	24,6	19,0	14,5
Lovisenberg diakonale høgskole	16,6	17,8	15,3	14,4
Mediehøgskolen	13,0	12,3	10,2	8,4
NLA Høgskolen	26,4	32,8	26,5	19,2
NLA Lærerhøgskolen	13,6	16,1	15,7	18,0
Norges Informasjonsteknologiske Høgskole	29,2	28,3	28,8	32,8
Norsk reiselivshøgskole	27,6	-	-	-
Oslo Markedshøgskole	27,0	22,9	-	-
Rogaland Høgskole	20,2	20,9	-	-
Rudolf Steinerhøgskolen	12,7	20,1	13,8	10,6
Sum	27,7	28,3	29,7	28,4

Kilde: DBH

Vedlegg 2 Forskning

Tabell V-2.2.1ff Stillinger ved de private vitenskapelige høyskolene
Undervisnings-, forsknings-, rekrutterings-, og støttestillinger

Det teologiske menighetsfakultet

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Professor	18	39,6	18	36,4	19	37,3	18,4	35,2
Professor II	0,2	0,4	0,4	0,8	-	-	-	-
Førsteamanuensis	3,5	7,7	4	8,1	5	9,8	7	13,4
Førstelektor	1	2,2	1	2,0	-	-	-	-
Univ.lektor/høgsk.lektor	7,4	16,3	11,9	24,0	9,2	18,0	8,8	16,9
Forsker	1	2,2	1	2,0	1	2,0	1	1,9
Stipendiat	13,8	30,4	12,7	25,7	16,8	32,9	17	32,6
Høyskolelærer/øvingslærer	0,5	1,1	0,5	1,0	-	-	-	-
Sum und., forsk. Rekr	45,4	100	49,5	100	51	100	52,2	100
Bibliotekstillinger	3,5	-	4	-	3,5	-	3,5	-
Ingeniører	-	-	-	-	1	-	1	-
Sum støttestillinger	3,5	-	4	-	4,5	-	4,5	-
Sum	48,9	-	53,5	-	55,5	-	56,7	-

Handelshøyskolen BI

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Professor	51,2	16,1	57,5	18,7	57,1	19,8	58,9	20,1
Professor II	5,2	1,6	0,4	0,1	2,4	0,8	4,8	1,6
Førsteamanuensis	75,3	23,6	78,2	25,4	75,6	26,2	80,2	27,4
Amanuensis	8	2,5	6	1,9	6	2,1	3	1,0
Førstelektor	28,1	8,8	16,2	5,3	33,2	11,5	29,2	10,0
Univ.lektor/høgsk.lektor	44	13,8	41	13,3	46,7	16,2	53,6	18,3
Forsker	29,2	9,2	18,2	5,9	8,2	2,8	11,2	3,8
Postdoktor	3,2	1,0	2	0,6	3,2	1,1	2	0,7
Stipendiat	66	20,7	76,1	24,7	49,4	17,1	38	13,0
Vitenskapelig assistent	2	0,6	6,1	2,0	3,1	1,1	9	3,1
Høyskolelærer/øvingslærer	6,4	2,0	6,4	2,1	4	1,4	2,7	0,9
Sum und., forsk. Rekr	318,6	100	308,1	100	288,9	100	292,6	100
Sum støttestillinger	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum	318,6	-	308,1	-	288,9	-	292,6	-

Misjonshøgskolen Stavanger

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Professor	7	29,2	9,7	35,4	9	33,3	9	36,1
Professor II	-	-	-	-	0,1	0,4	0,1	0,4
Dosent/høgsk.dosent/underv.dosent	-	-	1	3,6	1	3,7	1	4,0
Førsteamanuensis	4,4	18,3	5,1	18,6	5,4	20,0	8,3	33,3
Amanuensis	7,6	31,7	4,5	16,4	4,6	17,0	-	-
Førstelektor	1	4,2	1,6	5,8	1,6	5,9	-	-
Univ.lektor/høgsk.lektor	1	4,2	2	7,3	0,3	1,1	0,5	2,0
Stipendiat	3	12,5	3,5	12,8	5	18,5	6	24,1
Sum und., forsk. Rekr	24	100	27,4	100	27	100	24,9	100
Bibliotekstillinger	1,8	-	1,8	-	1,6	-	1,7	-
Sum støttestillinger	1,8	-	1,8	-	1,6	-	1,7	-
Sum	25,8	-	29,2	-	28,6	-	26,6	-

Tabell V-2.2.2ff Stillinger ved de private høyskolene
Undervisnings-, forsknings-, rekrutterings-, og støttestillinger

Ansgar Teologiske Høyskole

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Professor	-	-	1	9,7	2	18,3	2,6	21,1
Professor II	-	-	0,2	1,9	-	-	0,2	1,6
Førsteamanuensis	2	18,2	2,8	27,2	2,8	25,7	2,7	22,0
Førstelektor	2	18,2	2,5	24,3	2	18,3	2	16,3
Univ.lektor/høgsk.lektor	6	54,5	3	29,1	2,8	25,7	3	24,4
Stipendiat	1	9,1	0,5	4,9	1	9,2	1,5	12,2
Høyskolelærer/øvingslærer	-	-	0,3	2,9	0,3	2,8	0,3	2,4
Sum und., forsk. Rekr	11	100	10,3	100	10,9	100	12,3	100
Bibliotekstillinger	1	-	1	-	1	-	1	-
Sum støttestillinger	1	-	1	-	1	-	1	-
Sum	12	-	11,3	-	11,9	-	13,3	-

Baptistenes Teologiske Seminar

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Univ.lektor/høgsk.lektor	-	-	4	100	3,8	100	2,5	100
Sum und., forsk. Rekr	0	0	4	100	3,8	100	2,5	100
Bibliotekstillinger	-	-	0,2	-	-	-	1	-
Sum støttestillinger	0	-	0,2	-	0	-	1	-
Sum	0	-	4,2	-	3,8	-	3,5	-

Barratt Due musikk institutt

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Professor	0,8	5,2	-	-	0,2	2,4	0,8	8,2
Førsteamanuensis	-	-	1,9	22,6	1,9	23,2	3,2	32,7
Univ.lektor/høgsk.lektor	13,7	89,5	5,9	70,2	5,5	67,1	5,5	56,1
Høyskolelærer/øvingslærer	0,8	5,2	0,6	7,1	0,6	7,3	0,3	3,1
Sum und., forsk. Rekr	15,3	100	8,4	100	8,2	100	9,8	100
Sum støttestillinger	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum	15,3	-	8,4	-	8,2	-	9,8	-

Bergen Arkitekt Skole

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Professor	0,9	20,5	-	-	0,6	10,9	2,7	29,3
Professor II	-	-	0,1	1,7	0,6	10,9	0,3	3,3
Førsteamanuensis	-	-	0,5	8,5	0,3	5,5	1,1	12,0
Univ.lektor/høgsk.lektor	-	-	-	-	4	72,7	0,9	9,8
Vitenskapelig assistent	3,5	79,5	3,3	55,9	-	-	-	-
Høyskolelærer/øvingslærer	-	-	2	33,9	-	-	4,2	45,7
Sum und., forsk. Rekr	4,4	100	5,9	100	5,5	100	9,2	100
Bibliotekstillinger	1	-	0,5	-	0,5	-	-	-
Sum støttestillinger	1	-	0,5	-	0,5	-	0	-
Sum	5,4	-	6,4	-	6	-	9,2	-

Betanien diagonale høgskole

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Førsteamanuensis	-	-	-	-	1,2	6,4	1,5	7,9
Førstelektor	1	6,8	1	6,2	1	5,3	1,9	10,1
Univ.lektor/høgsk.lektor	6	40,5	8,3	51,6	8,7	46,5	12,2	64,6
Høyskolelærer/øvingslærer	7,8	52,7	6,8	42,2	7,8	41,7	3,3	17,5
Sum und., forsk. Rekr	14,8	100	16,1	100	18,7	100	18,9	100
Bibliotekstillinger	1	-	1	-	1	-	-	-
Sum støttestillinger	1	-	1	-	1	-	0	-
Sum	15,8	-	17,1	-	19,7	-	18,9	-

Den norske balletthøgskole

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Amanuensis	-	-	-	-	-	-	1	5,9
Førstelektor	4,5	42,9	5	38,5	6	40,0	6	35,3
Univ.lektor/høgsk.lektor	6	57,1	8	61,5	8	53,3	10	58,8
Høyskolelærer/øvingslærer	-	-	-	-	1	6,7	-	-
Sum und., forsk. Rekr	10,5	100	13	100	15	100	17	100
Sum støttestillinger	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum	10,5	-	13	-	15	-	17	-

Den norske eurytmihøyskole

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Univ.lektor/høgsk.lektor	-	-	1	25	1	25	-	-
Høyskolelærer/øvingslærer	3,5	100	3	75	3	75	2	100
Sum und., forsk. Rekr	3,5	100	4	100	4	100	2	100
Sum støttestillinger	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum	3,5	-	4	-	4	-	2	-

Diakonhjemmet høyskole

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Professor	2,5	3,5	1,2	1,6	2	2,9	2	2,3
Professor II	0,2	0,3	0,6	0,8	0,4	0,6	0,4	0,5
Dosent/høgsk.dosent/underv.dosent	-	-	-	-	1	1,4	1	1,2
Førsteamanuensis	14,6	20,7	12,2	16,5	12,2	17,4	12,2	14,2
Førstelektor	6,4	9,1	7	9,5	7	10,0	6,5	7,5
Univ.lektor/høgsk.lektor	34,1	48,2	37,6	50,9	36,9	52,7	47,5	55,1
Forsker	4	5,7	6,4	8,7	3	4,3	1,3	1,5
Stipendiat	1	1,4	1	1,4	2,7	3,9	3,3	3,8
Høyskolelærer/øvingslærer	7,9	11,2	7,8	10,6	4,8	6,9	12	13,9
Sum und., forsk. Rekr	70,7	100	73,8	100	70	100	86,2	100
Andre stillinger underv., forskning og formidling	-	-	-	-	1	-	1	-
Bibliotekstillinger	2,8	-	3,8	-	3,5	-	5	-
Sum støttestillinger	2,8	-	3,8	-	4,5	-	6	-
Sum	73,5	-	77,6	-	74,5	-	92,2	-

Diakonissehjemmets høyskole Bergen

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Professor	-	-	-	-	0,2	1,0	0,4	2,0
Førsteamanuensis	0,2	1,0	0,4	2,0	0,4	2,0	0,9	4,6
Førstelektor	-	-	-	-	1,6	8,0	3,6	18,3
Univ.lektor/høgsk.lektor	13,7	69,5	13,8	70,1	13,7	68,5	12,1	61,4
Høyskolelærer/øvingslærer	5,8	29,4	5,5	27,9	4,1	20,5	2,7	13,7
Sum und., forsk. Rekr	19,7	100	19,7	100	20	100	19,7	100
Bibliotekstillinger	1	-	1	-	1	-	1	-
Sum støttestillinger	1	-	1	-	1	-	1	-
Sum	20,7	-	20,7	-	21	-	20,7	-

Dronning Mauds Minne

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Professor	2	2,7	3	4,7	3	5,0	3,2	5,2
Professor II	-	-	-	-	0,2	0,3	-	-
Dosent/høgsk.dosent/underv.dosent	1	1,4	-	-	-	-	-	-
Førsteamanuensis	9,5	12,9	8,5	13,2	8,1	13,5	8,8	14,2
Førstelektor	3,9	5,3	3,9	6,0	4,6	7,6	4,7	7,6
Univ.lektor/høgsk.lektor	56,7	77,0	48,3	74,9	44,3	73,6	44	70,9
Høyskolelærer/øvingslærer	0,5	0,7	0,8	1,2	-	-	1,4	2,3
Sum und., forsk. Rekr	73,6	100	64,5	100	60,2	100	62,1	100
Bibliotekstillinger	2,7	-	3	-	2,7	-	2,8	-
Ingeniører	-	-	-	-	1	-	1	-
Sum støttestillinger	2,7	-	3	-	3,7	-	3,8	-
Sum	76,3	-	67,5	-	63,9	-	65,9	-

Fjellhaug misjonshøgskole

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Professor	-	-	-	-	-	-	0,6	4,4
Professor II	-	-	-	-	1,2	8,8	-	-
Førsteamanuensis	2	20,4	2,6	19,8	2,6	19,1	3	21,9
Førstelektor	3,2	32,7	4	30,5	5	36,8	5,6	40,9
Univ.lektor/høgsk.lektor	4,6	46,9	4,5	34,4	3,8	27,9	3,4	24,8
Stipendiat	-	-	1	7,6	-	-	-	-
Høyskolelærer/øvingslærer	-	-	1	7,6	1	7,4	1,1	8,0
Sum und., forsk. Rekr	9,8	100	13,1	100	13,6	100	13,7	100
Bibliotekstillinger	1	-	1	-	1	-	1	-
Tekniske stillinger for u/f/f	-	-	0,5	-	-	-	0,7	-
Sum støttestillinger	1	-	1,5	-	1	-	1,7	-
Sum	10,8	-	14,6	-	14,6	-	15,4	-

Høgskolen i Staffeldtsgate

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Førsteamanuensis	1,5	18,8	2	23,8	1,8	22,8	1,8	20,2
Førstelektor	1	12,5	1	11,9	1	12,7	2	22,5
Univ.lektor/høgsk.lektor	4,2	52,5	4,5	53,6	4,1	51,9	3,1	34,8
Høyskolelærer/øvingslærer	1,3	16,3	0,9	10,7	1	12,7	2	22,5
Sum und., forsk. Rekr	8	100	8,4	100	7,9	100	8,9	100
Bibliotekstillinger	0,6	-	0,4	-	0,5	-	0,3	-
Sum støttestillinger	0,6	-	0,4	-	0,5	-	0,3	-
Sum	8,6	-	8,8	-	8,4	-	9,2	-

Høgskulen landbruk og bygdenæringar

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Univ.lektor/høgsk.lektor	1,5	100,0	8	100,0	8	80,0	6	66,7
Høyskolelærer/øvingslærer	-	-	-	-	2	20,0	3	33,3
Sum und., forsk. Rekr	1,5	100	8	100	10	100	9	100
Sum støttestillinger	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum	1,5	-	8	-	10	-	9	-

Høyskolen Diakonova

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Professor	-	-	-	-	0,2	0,8	1,4	4,1
Professor II	1	2,5	0,2	1,0	-	-	-	-
Førsteamanuensis	4	10,0	-	-	2	8,5	1	2,9
Førstelektor	-	-	-	-	1	4,2	1,2	3,5
Univ.lektor/høgsk.lektor	23	57,5	18	93,8	17,8	75,4	25,1	73,8
Høyskolelærer/øvingslærer	12	30,0	1	5,2	2,6	11,0	5,3	15,6
Sum und., forsk. Rekr	40	100	19,2	100	23,6	100	34	100
Andre stillinger underv., forskning og formidling	1	-	-	-	-	-	-	-
Bibliotekstillinger	1	-	1	-	1	-	1	-
Sum støttestillinger	2	-	1	-	1	-	1	-
Sum	42	-	20,2	-	24,6	-	35	-

Lovisenberg diakonale høgskole

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Professor	1,2	2,3	1	2,0	-	-	-	-
Professor II	0,2	0,4	-	-	0,8	1,6	0,8	1,6
Førsteamanuensis	2,2	4,3	2,2	4,4	3,2	6,2	3	6,2
Førstelektor	1	1,9	2	4,0	3	5,8	3	6,2
Univ.lektor/høgsk.lektor	24	46,7	26	51,6	28,8	55,9	28	57,7
Stipendiat	1	1,9	1	2,0	-	-	1	2,1
Høyskolelærer/øvingslærer	21,8	42,4	18,2	36,1	15,7	30,5	12,7	26,2
Sum und., forsk. Rekr	51,4	100	50,4	100	51,5	100	48,5	100
Bibliotekstillinger	3,3	-	3,5	-	3,8	-	4,5	-
Sum støttestillinger	3,3	-	3,5	-	3,8	-	4,5	-
Sum	54,7	-	53,9	-	55,3	-	53	-

Mediehøgskolen

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Professor II	-	-	0,2	1,3	0,2	1,1	-	-
Førsteamanuensis	0,5	3,1	0,3	1,9	1	5,6	-	-
Førstelektor	2	12,3	3	19,1	2	11,1	4	16,0
Univ.lektor/høgsk.lektor	10	61,7	10,2	65,0	11,8	65,6	16	64,0
Stipendiat	2,2	13,6	-	-	-	-	2	8,0
Høyskolelærer/øvingslærer	1,5	9,3	2	12,7	3	16,7	3	12,0
Sum und., forsk. Rekr	16,2	100	15,7	100	18	100	25	100
Sum støttestillinger	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum	16,2	-	15,7	-	18	-	25	-

Norges informasjonsteknologiske høyskole

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Professor	0,4	2,0	0,4	2,0	0,4	2,6		0
Førsteamanuensis	2,2	10,7	2	10,1	3,2	20,6	2,2	17,1
Førstelektor	1	4,9	1	5,0	2	12,9	2	15,5
Univ.lektor/høgsk.lektor	16,9	82,4	15,5	77,9	9,9	63,9	5,7	44,2
Stipendiat	-	-	1	5,0	-	-	3	23,3
Sum und., forsk. Rekr	20,5	100	19,9	100	15,5	100	12,9	100
Andre stillinger underv., forskning og formidling	1	-	-	-	-	-	2	-
Bibliotekstillinger	0,8	-	0,8	-	0,8	-	0,5	-
Sum støttestillinger	1,8	-	0,8	-	0,8	-	2,5	-
Sum	22,3	-	20,7	-	16,3	-	15,4	-

Norsk Lærerakademi, Bachelor- og masterstudier

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Professor	6	21,1	6	21,5	6	18,4	5	13,5
Professor II	-	-	-	-	-	-	2	5,4
Førsteamanuensis	6,9	24,3	5,8	20,8	8,1	24,8	10	27,0
Amanuensis	4	14,1	3,5	12,5	3	9,2	3	8,1
Førstelektor	1	3,5	2	7,2	2	6,1	2	5,4
Univ.lektor/høgsk.lektor	7,5	26,4	6,8	24,4	10,5	32,2	14	37,8
Stipendiat	3	10,6	2,8	10,0	3	9,2	1	2,7
Høyskolelærer/øvingslærer	-	-	1	3,6	-	-	-	-
Sum und., forsk. Rekr	28,4	100	27,9	100	32,6	100	37	100
Bibliotekstillinger	3	-	2,5	-	3	-	3	-
Sum støttestillinger	3	-	2,5	-	3	-	3	-
Sum	31,4	-	30,4	-	35,6	-	40	-

Norsk Lærerakademi, Lærerhøgskolen

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Professor II	-	-	-	-	0,2	0,5	0,2	0,5
Førsteamanuensis	3	6,8	2,4	6,0	3,8	9,9	6,1	15,2
Førstelektor	-	-	0,2	0,5	1	2,6	1,7	4,2
Univ.lektor/høgsk.lektor	34,7	78,3	31,7	79,3	28,9	75,1	29,2	72,6
Stipendiat	-	-	1,8	4,5	1	2,6	1	2,5
Høyskolelærer/øvingslærer	6,6	14,9	3,9	9,8	3,6	9,4	2	5,0
Sum und., forsk. Rekr	44,3	100	40	100	38,5	100	40,2	100
Bibliotekstillinger	2	-	2	-	1,6	-	2,7	-
Sum støttestillinger	2	-	2	-	1,6	-	2,7	-
Sum	46,3	-	42	-	40,1	-	42,9	-

Norsk reiselivshøyskole

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Professor II	0,3	2,9	-	-	-	-	-	-
Dosent/høgsk.dosent/underv.dosent	1	9,5	-	-	-	-	-	-
Førsteamanuensis	3	28,6	-	-	-	-	-	-
Univ.lektor/høgsk.lektor	6,2	59,0	-	-	-	-	-	-
Sum und., forsk. Rekr	10,5	100	0	0	0	0	0	0
Bibliotekstillinger	1	-	-	-	-	-	-	-
Sum støttestillinger	1	-	-	-	-	-	-	-
Sum	11,5	-	-	-	-	-	-	-

Norges markedshøyskole

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Professor	-	-	2,6	14,4	-	-	-	-
Professor II	0,3	2,5	-	-	-	-	-	-
Dosent/høgsk.dosent/underv.dosent	1	8,4	1	5,6	-	-	-	-
Førsteamanuensis	3	25,2	5	27,8	-	-	-	-
Førstelektor	1,4	11,8	-	-	-	-	-	-
Univ.lektor/høgsk.lektor	6,2	52,1	9,4	52,2	-	-	-	-
Sum und., forsk. Rekr	11,9	100	18	100	0	0	0	0
Bibliotekstillinger	1	-	1	-	-	-	-	-
Sum støttestillinger	1	-	1	-	-	-	-	-
Sum	12,9	-	19	-	-	-	-	-

Rogaland høyskole

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Professor II	0,2	0,9	0,2	1,0	-	-	-	-
Førstelektor	-	-	1	4,9	-	-	-	-
Univ.lektor/høgsk.lektor	10	47,2	8,4	40,8	-	-	-	-
Høyskolelærer/øvingslærer	11	51,9	11	53,4	-	-	-	-
Sum und., forsk. Rekr	21,2	100	20,6	100	0	0	0	0
Bibliotekstillinger	1	-	1	-	-	-	-	-
Sum støttestillinger	1	-	1	-	-	-	-	-
Sum	22,2	-	21,6	-	-	-	-	-

Rudolf Steinerhøyskolen

	2004		2005		2006		2007	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Professor	-	-	0,5	3,5	0,5	3,4	0,5	3,1
Førsteamanuensis	-	-	-	-	1	6,8	1	6,2
Stipendiat	1	8,1	1	7,0	0,4	2,7	-	-
Høyskolelærer/øvingslærer	11,3	91,9	12,7	89,4	12,7	87,0	14,7	90,7
Sum und., forsk. Rekr	12,3	100	14,2	100	14,6	100	16,2	100
Sum støttestillinger	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum	12,3	-	14,2	-	14,6	-	16,2	-

Kilde: DBH

Tabell V-2.5.1ff Oversikt over totalpublisering ved de ulike høyere utdanningsinstitusjonene

2007	Publika- sjons- poeng	Endring poeng, %	Andel av poeng, %	For- fatter- and.	Publiseringsnivå		Publikasjonsform		
					Nivå 1, %	Nivå 2, %	Periodika- artikler, %	Antologi- artikler, %	Mono- grafier, %
NTNU	2096,5	16,5	20,0	1572,4	80,3	19,7	68,7	29,6	1,7
UMB	358,3	-0,7	3,4	298,3	86,4	13,6	91,5	9,5	0,0
Universitetet i Bergen	1674,3	6,0	15,9	1213,7	76,3	23,7	73,6	23,8	2,6
Universitetet i Oslo	3122,4	4,9	29,7	2153,8	75,6	24,4	73,7	23,8	2,5
Universitetet i Stavanger	325,0	0,6	3,1	250,9	83,0	17,0	71,5	26,9	1,7
Universitetet i Tromsø	755,0	10,4	7,2	551,4	79,1	20,9	73,2	24,6	2,2
Universiteter	8 331,5	7,9	79,4	6040,5	78,2	21,8	73,1	24,8	2,1
Høgskolen i Agder	235,9	-14,9	2,2	190,7	84,4	15,6	53,4	43,4	3,1
Høgskolen i Akershus	16,4	-1,5	0,2	12,1	93,5	6,5	58,6	33,2	8,3
Høgskolen i Bergen	70,8	84,6	0,7	67,6	90,7	9,3	56,4	43,6	0,0
Høgskolen i Bodø	88,5	-25,2	0,8	72,4	79,2	20,8	54,3	43,0	4,1
Høgskolen i Buskerud	40,6	159,2	0,4	30,5	86,2	13,8	78,7	18,1	3,3
Høgskolen i Finnmark	22,1	5,0	0,2	22,5	100,0	0,0	62,2	35,6	2,2
Høgskolen i Gjøvik	38,9	3,9	0,4	40,0	93,7	6,3	49,6	50,4	0,0
Høgskolen i Hørstad	8,9	43,8	0,1	9,7	100,0	0,0	74,1	25,9	0,0
Høgskolen i Hedmark	64,1	83,9	0,6	45,6	84,4	15,6	68,2	29,6	4,4
Høgskolen i Lillehammer	95,6	52,8	0,9	71,3	90,6	9,4	49,4	43,6	7,0
Høgskolen i Molde	42,3	9,8	0,4	37,3	87,9	12,1	72,7	27,9	0,0
Høgskolen i Narvik	25,7	-3,3	0,2	25,3	99,0	1,0	60,2	37,2	2,6
Høgskolen i Nesna	11,6	24,1	0,1	10,5	90,5	9,5	71,4	28,6	0,0
Høgskolen i Nord-Trøndelag	41,4	64,9	0,4	24,9	86,5	13,5	52,4	33,5	14,1
Høgskolen i Oslo	204,0	34,8	1,9	159,7	85,7	14,3	61,1	34,2	4,7
Høgskolen i Sogn og Fjordane	28,8	-29,3	0,3	25,9	90,0	10,0	71,0	29,0	0,0
Høgskolen i Sør-Trøndelag	59,3	63,7	0,6	51,3	93,3	6,7	38,0	56,6	5,4
Høgskolen i Telemark	73,3	34,6	0,7	46,3	90,2	9,8	65,0	22,7	12,3
Høgskolen i Tromsø	28,3	514,8	0,3	25,2	94,7	5,3	20,5	73,5	6,0
Høgskolen i Vestfold	61,3	68,7	0,6	52,7	99,0	1,0	38,7	53,7	7,6
Høgskolen i Østfold	39,8	36,2	0,4	34,5	84,1	15,9	61,6	38,4	0,0
Høgskolen i Ålesund	12,1	59,7	0,1	11,0	90,9	9,1	72,7	27,3	0,0
Høgskolen Stord/Haugesund	35,5	174,8	0,3	36,4	95,9	4,1	70,1	29,9	0,0
Høgskolen i Volda	52,8	14,9	0,5	40,8	89,0	11,0	36,3	55,1	8,6
Samisk høgskole	33,9	109,0	0,3	22,6	95,3	4,7	69,1	17,7	13,3
Statlige høyskoler	1 432,0	23,1	13,6	1166,7	88,8	11,2	56,3	39,5	4,3
AHO	0,0	-	0,0	11,2	73,3	26,7	46,7	35,6	17,8
Norges handelshøgskole	146,0	5,5	1,4	110,6	77,4	22,6	70,1	30,4	0,0
Norges idrettshøgskole	59,8	-29,3	0,6	46,2	81,5	18,5	76,6	23,4	0,0
Norges veterinærhøgskole	93,6	-12,8	0,9	74,8	85,9	14,1	97,3	2,7	0,0
Vitenskapelige høyskoler	299,4	-9,3	2,9	242,8	80,6	19,4	78,6	20,8	0,8
Det teologiske menighetsfak.	81,0	15,4	0,8	63,3	88,2	11,8	48,9	45,0	6,1
Handelshøgskolen BI	184,7	0,2	1,8	146,0	80,9	19,1	63,6	32,4	4,0
Misjonshøgskolen, Stavanger	36,1	29,6	0,3	29,0	89,7	10,3	51,7	44,8	3,4
Ansgar Teologiske Høgskole	2,7	-63,0	0,0	3,0	100,0	0,0	66,7	33,3	0,0
Betanien diakonale høgskole	2,0	-33,3	0,0	2,0	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Diakonhjemmet Høgskole	39,7	16,8	0,4	26,7	77,6	22,4	74,5	29,3	3,7
Diakonissehje. høgskole, Bergen	8,9	345,8	0,1	10,7	95,3	4,7	14,1	85,9	0,0
Dr. Mauds Minne, h.sk. f. førskolel.ut.	17,8	22,5	0,2	14,5	93,1	6,9	31,0	62,1	6,9
Fjellhaug Misjonshøgskole	2,0	-	0,0	2,0	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Høgskolen i Staffeldtsgate	2,7	-	0,0	3,0	100,0	0,0	66,7	33,3	0,0
Lovisenberg diakonale høgskole	5,0	85,2	0,0	4,0	87,5	12,5	100,0	0,0	0,0
Mediehøgskolen	1,5	-	0,0	1,5	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Norges Informasjonstek.Høgsk.	4,8	81,2	0,0	5,7	100,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Norsk Lærerak., bach.- og masterstudier	20,0	81,8	0,2	17,0	94,1	5,9	35,3	58,8	5,9
Norsk reiselivshøgskole	9,3	-28,4	0,1	7,3	86,4	13,6	100,0	0,0	0,0
Oslo Markedshøgskole	16,3	106,7	0,2	9,8	100,0	0,0	28,8	50,8	20,3
Private høyskoler	434,6	14,2	4,1	345,6	86,0	14,0	57,1	38,9	4,5
Totalt:	10 497,50	9,4	100,00	7 795,64	80,2	19,8	70,1	27,5	2,5

Kilde: DBH

2006

Enhet	Publika- sjons- poeng	Endring poeng, %	%andel av poeng	Forfatter - andeler	Publiseringsnivå i %		Publikasjonsform i %		
					Nivå 1	Nivå 2	Periodika artikler	Anto- logi- artikler	Mono- grafier
Høgskolen i Agder	277,2	31,0	2,9	190,6	74,5	25,5	59,8	35,9	4,4
Høgskolen i Akershus	16,7	22,9	0,2	12,1	93,8	6,2	66,9	24,8	8,3
Høgskolen i Bergen	38,4	3,0	0,4	31,4	85,4	14,6	77,2	22,8	0,0
Høgskolen i Bodø	118,2	26,5	1,2	79,1	84,4	14,3	60,9	28,3	10,7
Høgskolen i Buskerud	15,7	-9,3	0,2	16,2	96,4	3,6	65,1	34,9	0,0
Høgskolen i Finnmark	21,0	83,7	0,2	18,8	89,4	10,6	68,1	31,9	0,0
Høgskolen i Gjøvik	37,4	64,2	0,4	41,5	98,8	1,2	59,4	40,6	0,0
Høgskolen i Harstad	6,2	-25,6	0,1	5,5	90,9	9,1	81,8	18,2	0,0
Høgskolen i Hedmark	34,9	-5,8	0,4	36,7	94,8	5,2	48,3	51,7	0,0
Høgskolen i Lillehammer	62,5	8,4	0,7	48,1	99,0	1,0	66,7	24,4	8,8
Høgskolen i Molde	38,5	68,6	0,4	28,2	89,4	10,6	66,1	28,0	5,9
Høgskolen i Narvik	26,5	145,5	0,3	26,8	97,2	2,8	78,8	21,2	0,0
Høgskolen i Nesna	9,4	-8,9	0,1	10,0	95,0	5,0	45,0	55,0	0,0
Høgsk. i Nord-Trøndelag	25,1	56,9	0,3	11,6	95,7	4,3	48,1	23,0	28,8
Høgskolen i Oslo	151,4	-21,3	1,6	112,5	84,1	15,9	76,2	21,3	2,5
H. i Sogn og Fjordane	40,7	-11,4	0,4	32,6	86,0	14,0	44,9	52,1	3,1
Høgsk. Stord/Haugesund	12,9	-5,9	0,1	13,8	100,0	0,0	78,3	21,7	0,0
Høgsk. i Sør-Trøndelag	36,2	-17,8	0,4	33,7	94,1	5,9	59,7	37,3	3,0
Høgskolen i Telemark	54,5	-10,9	0,6	41,5	84,4	15,6	79,1	18,5	2,4
Høgskolen i Tromsø	4,6	-67,0	0,0	5,5	100,0	0,0	45,5	54,5	0,0
Høgskolen i Vestfold	36,3	2,5	0,4	31,3	97,6	2,4	34,6	58,2	7,2
Høgskolen i Volda	46,0	-2,3	0,5	29,0	96,6	3,4	50,0	34,5	15,5
Høgskolen i Østfold	29,2	24,9	0,3	19,0	83,2	16,8	58,0	31,5	10,5
Høgskolen i Ålesund	7,6	-13,2	0,1	8,2	100,0	0,0	72,7	27,3	0,0
Samisk høgskole	16,2	102,5	0,2	10,5	90,5	9,5	81,0	9,5	9,5
Statlige høyskoler	1 163,5	9,3	12,1	894,3	87,3	12,6	63,1	32,2	4,8
NTNU	1799,8	6,8	18,7	1369,1	82,0	17,7	75,4	23,1	1,5
UMB	360,8	-5,3	3,8	279,4	84,0	16,0	95,5	4,5	0,0
Universitetet i Bergen	1579,5	9,6	16,5	1168,4	77,8	22,0	77,5	20,3	2,2
Universitetet i Oslo	2976,9	4,8	31,0	2093,1	77,2	22,7	72,4	25,1	2,5
Universitetet i Stavanger	323,0	38,8	3,4	245,4	83,3	16,3	62,9	33,5	3,6
Universitetet i Tromsø	683,7	13,6	7,1	461,3	78,0	22,0	82,6	14,9	2,6
Universiteter	7 723,7	7,5	80,4	5616,7	79,2	20,7	75,8	22,1	2,1
AHO	0,0	?	0,0	19,0	47,4	52,6	84,2	10,5	5,3
Norges handelshøgskole	138,4	-10,6	1,4	95,8	76,9	23,1	72,4	25,1	2,4
Norges idrettshøgskole	85,1	13,1	0,9	57,6	67,0	33,0	81,2	18,8	0,0
NVH	107,3	1,2	1,1	79,6	82,0	18,0	95,8	4,2	0,0
Vitenskapelige høysk.	330,7	-1,6	3,4	252,1	74,0	26,0	82,7	16,0	1,3

2006 forts.

Enhet	Publika- sjons- poeng	Endring poeng, %	% - a ndel av poeng	Forfatter - andeler	Publiseringsnivå i %		Publikasjonsform i %		
					Nivå 1	Nivå 2	Periodika artikler	Anto- logi- artikler	Mono- grafier
Det teologiske menighetsfakultet	70,2	-20,5	0,7	53,0	88,7	11,3	83,0	13,2	3,8
Handelshøyskolen BI	184,4	31,8	1,9	127,6	84,4	15,6	70,6	22,7	6,7
Misjonshøgskolen, Stavanger	27,9	43,6	0,3	25,5	92,2	7,8	78,4	21,6	0,0
Ansgar Teologiske Høgskole	7,3	329,4	0,1	10,0	100,0	0,0	10,0	90,0	0,0
Betanien diakonale høgskole	3,0	?	0,0	3,0	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Diakonhjemmet Høgskole, Oslo	34,0	147,7	0,4	24,6	73,6	26,4	73,6	22,4	4,1
Diakonissehjemmets høgskole, Bergen	2,0	-42,9	0,0	2,0	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Dronning Mauds Minne, høgskole for førskolelærerut	14,5	0,9	0,2	8,4	88,0	12,0	47,8	32,3	19,9
Høyskolen Diakonova	2,8	183,3	0,0	1,8	72,7	27,3	100,0	0,0	0,0
Lovisenberg diakonale høgskole	2,7	-22,9	0,0	3,0	100,0	0,0	66,7	33,3	0,0
Norges Informasjonsteknolo- giske Høgskole	2,7	-14,3	0,0	3,3	100,0	0,0	36,6	63,4	0,0
Norsk Lærerakademi, Bachelor- og masterstudier	11,0	358,3	0,1	7,0	71,4	28,6	100,0	0,0	0,0
Norsk reiselivshøgskole	13,0	1 203,3	0,1	10,3	85,5	14,5	90,3	9,7	0,0
Oslo Markedshøgskole	7,9	205,8	0,1	6,5	100,0	0,0	61,5	30,8	7,7
Private høyskoler	383,3	30,2	4,0	286,0	86,2	13,8	72,6	22,6	4,8
Sum (avrundet):	9 601	8,2	100,00	7 049	80,3	19,6	74,3	23,2	2,5

Kilde: DBH

2005

Enhet	Publika- sjons- poeng	Endring poeng, %	% - a ndel av poeng	Forfatter - andeler	Publiseringsnivå i %		Publikasjonsform i %		
					Nivå 1	Nivå 2	Periodika artikler	Anto- logi- artikler	Mono- grafier
Høgskolen i Agder	211,7	17,4	2,4	185,9	88,9	11,1	48,8	48,5	2,7
Høgskolen i Akershus	13,6	68,7	0,2	10,3	79,8	20,2	70,9	29,1	0,0
Høgskolen i Bergen	37,2	0,4	0,4	30,3	87,3	12,7	75,8	23,1	1,1
Høgskolen i Bodø	93,5	10,9	1,1	61,8	90,3	9,7	43,6	44,2	12,3
Høgskolen i Buskerud	17,3	5,4	0,2	15,4	93,0	7,0	93,5	6,5	0,0
Høgskolen i Finnmark	11,4	-32,2	0,1	9,8	89,7	10,3	89,7	10,3	0,0
Høgskolen i Gjøvik	22,8	178,7	0,3	23,7	95,1	4,9	54,7	45,3	0,0
Høgskolen i Harstad	8,3	72,4	0,1	6,3	84,2	15,8	100,0	0,0	0,0
Høgskolen i Hedmark	37,0	34,0	0,4	26,5	88,9	11,1	49,8	42,7	7,5
Høgskolen i Lillehammer	57,7	-20,2	0,6	44,9	96,7	3,3	77,2	16,1	6,7
Høgskolen i Molde	22,9	43,6	0,3	17,9	92,1	7,9	60,1	34,3	5,6
Høgskolen i Narvik	10,8	-43,7	0,1	10,4	92,8	7,2	64,9	35,1	0,0
Høgskolen i Nesna	10,3	109,4	0,1	11,7	91,4	8,6	51,5	48,5	0,0
H. i Nord-Trøndelag	16,0	548,6	0,2	17,5	98,1	1,9	58,6	41,4	0,0
Høgskolen i Oslo	192,4	102,4	2,2	133,4	81,6	18,4	70,2	25,3	4,5
H. i Sogn og Fjordane	46,0	19,6	0,5	25,7	61,6	38,4	72,8	23,3	3,9
H. Stord/Haugesund	13,8	54,4	0,2	10,5	90,5	9,5	71,4	23,8	4,8
H. i Sør-Trøndelag	44,1	49,0	0,5	45,9	93,9	6,1	45,7	54,3	0,0
Høgskolen i Telemark	61,2	62,9	0,7	44,8	92,4	7,6	55,9	35,1	8,9
Høgskolen i Tromsø	13,9	146,6	0,2	6,8	100,0	0,0	28,8	41,7	29,5
Høgskolen i Vestfold	35,5	56,9	0,4	25,6	92,2	7,8	63,6	28,6	7,8
Høgskolen i Volda	47,1	4,4	0,5	30,8	87,6	12,4	43,8	44,9	11,4
Høgskolen i Østfold	23,4	-12,5	0,3	17,7	93,2	6,8	87,6	6,8	5,6
Høgskolen i Ålesund	8,7	131,3	0,1	7,3	86,4	13,6	72,7	27,3	0,0
Samisk høgskole	8,0	-	0,1	8,0	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Statlige høyskoler	1 064,4	31,1	12,0	829,1	88,6	11,4	60,1	35,2	4,7
NTNU	1685,9	35,1	19,0	1327,7	84,4	15,6	71,2	26,9	1,9
UMB	381,0	-	4,3	249,4	74,0	26,0	90,5	8,3	1,2
Universitetet i Bergen	1441,2	-3,7	16,2	1100,6	79,2	20,8	78,0	19,2	2,8
Universitetet i Oslo	2839,5	-5,7	32,0	2011,7	78,5	21,5	73,6	23,4	3,0
Universitetet i Stavanger	232,7	-	2,6	191,0	92,7	7,3	61,9	33,2	4,9
Universitetet i Tromsø	601,8	27,1	6,8	448,8	83,4	16,6	75,3	21,9	2,8
Universiteter	7 182,2	15,3	80,9	5329,1	80,8	19,2	74,4	22,9	2,7
AHO	0,0	-100,0	0,0	14,0	92,9	7,1	42,9	57,1	0,0
Norges handelshøgskole	154,8	18,7	1,7	104,8	73,9	26,1	80,5	18,1	1,4
Norges idrettshøgskole	75,2	37,8	0,8	50,5	71,0	29,0	92,1	7,9	0,0
NVH	106,0	14,1	1,2	81,7	84,3	15,7	94,9	5,1	0,0
Vit. høyskoler	336,0	6,8	3,8	251,0	77,8	22,2	85,4	14,0	0,6

2005 forts.

Enhet	Publika- sjons- poeng	Endring poeng, %	% - a ndel av poeng	Forfatter - andeler	Publiseringsnivå i %		Publikasjonsform i %		
					Nivå 1	Nivå 2	Periodika artikler	Anto- logi- artikler	Mono- grafier
Det teol. menighetsfak.	88,3	161,4	1,0	65,0	87,7	12,3	69,2	25,4	5,4
Handelshøyskolen BI	139,9	66,4	1,6	90,9	81,7	18,3	73,7	18,4	7,9
Misjonshøgskolen, Stavanger	19,4	11,5	0,2	15,0	73,3	20,0	66,7	26,7	6,7
Ansgar Teol. Høgskole	1,7	-54,1	0,0	2,0	100,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Diakonhjemmet Høgskole, Oslo	13,7	13,9	0,2	9,6	97,1	2,9	75,6	13,9	10,5
Diakonissehjemmets høgskole, Bergen	3,5	-	0,0	1,5	100,0	0,0	66,7	0,0	33,3
Dronning Mauds Minne, h.sk. for førskolelærerut	14,4	966,7	0,2	7,0	100,0	0,0	42,9	28,6	28,6
Fjellhaug Misjonshøgskole	1,0	-	0,0	1,0	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Høyskolen Diakonova	1,0	-33,3	0,0	1,0	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Lovisenberg diakonale høgskole	3,5	-12,5	0,0	2,5	80,0	20,0	100,0	0,0	0,0
Mediehøgskolen	0,7	-	0,0	1,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Norges Informasjons- teknologiske Høgskole	3,1	158,3	0,0	4,0	100,0	0,0	25,0	75,0	0,0
Norsk Lærerakademi Lærerhøgskolen	1,0	-80,0	0,0	1,0	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Norsk Lærerakademi, Bachelor- og masterstudier	2,4	-53,8	0,0	3,0	100,0	0,0	33,3	66,7	0,0
Norsk reiselivshøgskole	1,0	-	0,0	1,0	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Oslo Markedshøgskole	2,6	-	0,0	2,6	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Rogaland Høgskole	3,2	-	0,0	2,8	82,4	17,6	29,4	70,6	0,0
Private høyskoler	300,4	77,5	3,4	210,9	85,8	13,7	69,3	23,5	7,2
Sum (avrundet):	8 883	18,0	100,00	6 620	81,8	18,1	72,9	24,1	3,0

Kilde: DBH

2004

Enhet	Publika- sjons- poeng	% - a ndel av poeng	Forfatter - andeler	Publiseringsnivå i %		Publikasjonsform i %		
				Nivå 1	Nivå 2	Periodika artikler	Anto- logi- artikler	Mono- grafier
Høgskolen i Agder	180,2	2,3	134,6	85,3	14,7	55,3	38,7	5,9
Høgskolen i Akershus	8,0	0,1	9,1	89,0	11,0	50,5	49,5	0,0
Høgskolen i Bergen	37,1	0,5	33,1	89,6	10,4	71,6	28,4	0,0
Høgskolen i Bodø	84,3	1,1	55,8	79,2	20,8	66,5	25,5	8,1
Høgskolen i Buskerud	16,4	0,2	13,4	81,3	18,7	92,5	7,5	0,0
Høgskolen i Finnmark	16,9	0,2	13,2	100,0	0,0	84,8	7,6	7,6
Høgskolen i Gjøvik	8,2	0,1	7,8	87,2	12,8	29,8	70,2	0,0
Høgskolen i Harstad	4,8	0,1	4,8	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Høgskolen i Hedmark	27,6	0,3	24,2	82,3	17,7	45,5	54,5	0,0
Høgskolen i Lillehammer	72,3	0,9	51,3	94,2	5,8	51,2	39,0	9,7
Høgskolen i Molde	15,9	0,2	9,7	74,1	25,9	69,0	25,9	5,2
Høgskolen i Narvik	19,2	0,2	8,6	71,6	28,4	71,0	11,6	17,4
Høgskolen i Nesna	4,9	0,1	4,5	66,7	33,3	33,3	66,7	0,0
H. i Nord-Trøndelag	2,5	0,0	2,6	51,3	48,7	38,3	61,7	0,0
Høgskolen i Oslo	95,1	1,2	79,6	86,5	13,5	77,4	21,3	1,3
H. i Sogn og Fjordane	38,4	0,5	32,8	89,8	10,2	45,8	51,1	3,0
Høgskolen i Stavanger	122,5	1,5	104,3	84,4	15,6	70,2	29,8	0,0
H. Stord/Haugesund	8,9	0,1	9,2	96,4	3,6	65,2	34,8	0,0
H. i Sør-Trøndelag	29,6	0,4	28,6	89,4	10,6	80,7	19,3	0,0
Høgskolen i Telemark	37,5	0,5	25,9	91,0	9,0	79,4	12,9	7,7
Høgskolen i Tromsø	5,6	0,1	7,5	100,0	0,0	17,8	82,2	0,0
Høgskolen i Vestfold	22,6	0,3	22,3	100,0	0,0	40,2	55,3	4,5
Høgskolen i Volda	45,1	0,6	36,3	86,7	13,3	60,1	37,2	2,8
Høgskolen i Østfold	26,7	0,3	20,3	90,2	9,8	68,9	26,2	4,9
Høgskolen i Ålesund	3,8	0,0	4,4	100,0	0,0	49,4	50,6	0,0
Statlige høyskoler	934,3	11,8	743,9	86,9	13,1	63,3	33,0	3,7
NTNU	1 247,5	15,7	932,3	79,9	20,1	83,9	15,4	0,7
Universitetet i Bergen	1 496,9	18,9	1 009,7	75,8	24,2	90,9	7,8	1,4
Universitetet i Oslo	3 012,1	38,0	2 156,3	79,4	20,6	82,9	14,7	2,4
Universitetet i Tromsø	473,6	6,0	338,2	79,6	20,4	94,7	5,2	0,1
Universiteter	6 230,1	78,6	4 436,5	78,7	21,3	85,8	12,6	1,6
AHO	36,8	0,5	19,5	89,7	10,3	53,8	28,2	17,9
Norges handelshøgskole	130,4	1,6	112,2	81,4	18,6	62,1	37,9	0,0
Norges idrettshøgskole	54,6	0,7	44,9	85,7	14,3	88,9	11,1	0,0
NLH	277,8	3,5	218,0	83,1	16,9	92,7	7,3	0,0
NVH	93,0	1,2	70,5	83,4	16,6	96,0	4,0	0,0
Vit. høyskoler	592,5	7,5	465,1	83,3	16,7	83,8	15,4	0,8

2004 forts.

Enhet	Publika- sjons- poeng	% - a ndel av poeng	Forfatter - andeler	Publiseringsnivå i %		Publikasjonsform i %		
				Nivå 1	Nivå 2	Periodika artikler	Anto- logi- artikler	Mono- grafier
Det teol. menighetsfak.	33,8	0,4	28,5	96,5	3,5	57,9	35,1	7,0
Handelshøyskolen BI	84,0	1,1	73,1	78,7	21,3	67,2	32,8	0,0
Misjonshøgskolen, Stavanger	17,4	0,2	17,5	100,0	0,0	57,1	40,0	2,9
Ansgar Teol. Høgskole	3,7	0,0	4,0	100,0	0,0	75,0	25,0	0,0
Diakonhjemmet Høgskole, Oslo	12,1	0,2	13,2	100,0	0,0	69,8	30,2	0,0
Dronning Mauds Minne, høgsk. for førskolelærerut	1,4	0,0	1,5	100,0	0,0	66,7	33,3	0,0
Høyskolen Diakonova	1,5	0,0	0,8	60,0	40,0	100,0	0,0	0,0
Lovisenberg diakonale høgskole	4,0	0,1	4,0	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Norges Informasjons- teknologiske Høgskole	1,2	0,0	1,5	100,0	0,0	33,3	66,7	0,0
Norsk Lærerakademi Lærerhøgskolen	5,0	0,1	1,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Norsk Lærerakademi, Bachelor- og masterstudier	5,2	0,1	7,0	100,0	0,0	14,3	85,7	0,0
Private høyskoler	169,2	2,1	152,2	88,9	11,1	62,5	35,2	2,3
Sum (avrundet):	7 926	100,00	5 798	80,4	19,6	82,2	16,0	1,8

Kilde: DBH

Tabell V-2.5.2 Andel av forfatterandeler i nivå 2 publiseringskanaler ("nivå 2-andel)

	2006	2007
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	52,6 %	26,7 %
Universitetet i Oslo	22,7 %	24,4 %
Universitetet i Bergen	22,1 %	23,7 %
Norges handelshøgskole	23,1 %	22,6 %
Diakonhjemmet høgskole	26,4 %	22,4 %
Universitetet i Tromsø	22,0 %	20,9 %
Høgskolen i Bodø	14,5 %	20,8 %
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	17,7 %	19,7 %
Handelshøyskolen BI	15,6 %	19,1 %
Norges idrettshøgskole	33,3 %	18,5 %
Universitetet i Stavanger	16,3 %	17,0 %
Høgskolen i Østfold	16,8 %	15,9 %
Høgskolen i Hedmark	5,2 %	15,6 %
Høgskolen i Agder	25,5 %	15,6 %
Høgskolen i Oslo	15,9 %	14,3 %
Norges veterinærhøgskole	18,0 %	14,1 %
Høgskolen i Buskerud	3,6 %	13,8 %
Norsk reiselivshøgskole	14,5 %	13,6 %
Universitetet for miljø- og biovitenskap	16,0 %	13,6 %
Høgskolen i Nord-Trøndelag	4,3 %	13,5 %
Lovisenberg diakonale høgskole		12,5 %
Høgskolen i Molde	10,6 %	12,1 %
Det teologiske menighetsfakultet	11,3 %	11,8 %
Høgskolen i Volda	3,4 %	11,0 %
Misjonshøgskolen, Stavanger	7,8 %	10,3 %
Høgskolen i Sogn og Fjordane	14,0 %	10,0 %
Høgskolen i Telemark	15,6 %	9,8 %
Høgskolen i Nesna	5,0 %	9,5 %
Høgskolen i Lillehammer	1,0 %	9,4 %
Høgskolen i Bergen	14,6 %	9,3 %
Høgskolen i Ålesund		9,1 %
Dronning Mauds Minne, høgskole for førskolelærerut	12,0 %	6,9 %
Høgskolen i Sør-Trøndelag	5,9 %	6,7 %
Høgskolen i Akershus	6,2 %	6,5 %
Høgskolen i Gjøvik	1,2 %	6,3 %
Norsk Lærerakademi, Bachelor- og masterstudier	28,6 %	5,9 %
Samisk høgskole	9,5 %	4,7 %
Høgskolen Stord/Haugesund		4,1 %
Høgskolen i Vestfold	2,4 %	1,0 %
Høgskolen i Narvik	2,8 %	1,0 %
Høgskolen i Finnmark	10,6 %	
Høgskolen i Harstad	9,1 %	
Høgskolen Diakonova	27,3 %	
Alle institusjoner	19,6 %	19,8 %

Kilde: DBH

**Tabell V-2.5.3 Publikasjonspoeng pr. førstestilling/post.doc
ved de høyere utdanningsinstitusjonene**

	2004	2005	2006	2007
Det teologiske menighetsfakultet	1,5	3,8	2,9	3,2
Samisk høgskole		0,7	1,7	2,9
Misjonshøgskolen, Stavanger	1,4	1,2	1,7	2,1
Universitetet i Oslo	2,0	1,9	2,0	2,0
Diakonhjemmet høgskole	0,5	0,7	1,5	1,9
Diakonissehjems høgskole, Bergen		8,8	0,9	1,8
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	1,1	1,4	1,5	1,8
Norges idrettshøgskole	1,6	2,3	2,5	1,7
Universitetet i Bergen	1,5	1,5	1,6	1,6
Universitetet i Tromsø	0,9	1,1	1,3	1,4
Universitetet for miljø- og biovitenskap		1,4	1,3	1,2
Høgskolen i Lillehammer	1,0	0,8	0,8	1,2
Universitetet i Stavanger		1,0	1,3	1,2
Norges Informasjonsteknologiske Høgskole	0,3	0,9	0,5	1,1
Høgskolen i Molde	0,5	0,7	1,1	1,1
Dronning Mauds Minne	0,1	0,9	0,9	1,1
Handelshøyskolen BI	0,5	0,9	1,1	1,1
Norsk Lærerakademi, Bachelor- og masterstudier	0,4	0,2	0,7	1,1
Norges handelshøgskole	1,1	1,2	1,1	1,0
Høgskolen i Agder	0,8	0,9	1,2	1,0
Norges veterinærhøgskole	1,0	1,1	1,1	0,9
Høgskolen Stord/Haugesund	0,3	0,4	0,3	0,9
Høgskolen i Oslo	0,5	0,9	0,6	0,8
Høgskolen i Gjøvik	0,3	0,6	1,0	0,8
Høgskolen i Volda	0,8	0,8	0,7	0,8
Høgskolen i Vestfold	0,4	0,6	0,5	0,7
Lovisenberg diakonale høgskole	0,9	0,7	0,4	0,7
Høgskolen i Bodø	0,8	0,9	1,1	0,7
Høgskolen i Hedmark	0,4	0,5	0,4	0,7
Høgskolen i Telemark	0,4	0,6	0,5	0,7
Høgskolen i Staffeldts gate				0,7
Høgskolen i Bergen	0,5	0,4	0,4	0,6
Høgskolen i Narvik	0,5	0,3	0,7	0,6
Høgskolen i Nord-Trøndelag	0,0	0,3	0,4	0,6
Høgskolen i Buskerud	0,3	0,3	0,3	0,6
Betanien diakonale høgskole			1,4	0,6
Høgskolen i Tromsø	0,2	0,4	0,1	0,6
Høgskolen i Sogn og Fjordane	0,7	0,8	0,8	0,5
Høgskolen i Finnmark	0,4	0,3	0,6	0,5
Høgskolen i Nesna	0,3	0,5	0,4	0,5
Høgskolen i Østfold	0,3	0,3	0,3	0,5
Høgskolen i Ålesund	0,3	0,5	0,4	0,4
Høgskolen i Sør-Trøndelag	0,3	0,4	0,3	0,4
Mediehøgskolen		0,2		0,4
Ansgar Teologiske Høgskole	0,9	0,3	1,1	0,4
Høgskolen i Harstad	0,4	0,5	0,3	0,4
Høgskolen i Akershus	0,2	0,4	0,4	0,3
Fjellhaug Misjonshøgskole		0,2		0,2
Høgskolen i Stavanger	0,6			
Norges landbrukshøgskole	1,0			
Høgskolen Diakonova	0,3	5,0	0,9	
Norsk Lærerakademi Lærerhøgskolen	1,7	0,4		
Rogaland Høgskole		2,7		
Alle institusjoner	1,2	1,3	1,3	1,4

Kilde: DBH

Tabell V-2.5.4 Forfatterandeler – utgivere/forlag, 20 største

	2006	2007
Tapir Akademisk Forlag	113	204
Universitetsforlaget	160	190
Fagbokforlaget	90	148
Gyldendal Akademisk	84	128
Novus Forlag	44	79
IEEE conference proceedings	43	71
Cappelen Akademisk Forlag	61	64
IEEE Computer Society	29	63
Taylor & Francis	24	56
Unipub forlag	50	56
Routledge	39	51
Høyskoleforlaget	26	42
Springer Verlag	35	41
Pax Forlag	58	34
Det Norske Samlaget	22	32
Ashgate	6	29
Elsevier	30	26
Aschehoug & Co	24	22
Aarhus Universitetsforlag	3	21
Peter Lang	38	21
Forlag/utgivere	1 812	2 326

Kilde: DBH

Tabell V-2.5.5 Forfatterandeler – ISSN-kanaler, 20 største

	2006	2007
Lecture Notes in Computer Science	114	117
Tidsskrift for Den norske lægeforening	66	66
Magma – Tidsskrift for økonomi og ledelse	32	37
Norsk pedagogisk tidsskrift	34	30
Physical Review B. Condensed Matter and Materials Physics	18	25
Aquaculture	22	23
Den norske tannlegeforenings tidende	22	21
Lov og rett: Norsk juridisk tidsskrift	23	21
Arr. Idéhistorisk tidsskrift	25	21
Tidsskrift for Norsk Psykologforening	26	20
MarIus	17	19
Nytt Norsk Tidsskrift	21	18
Norsk Antropologisk Tidsskrift	15	17
Økonomisk forum	19	17
Elsevier IFAC Publications / IFAC Proceedings series	20	16
Agora : Journal for metafysisk spekulasjon	12	16
Heimen	10	15
Historisk Tidsskrift	18	15
Tidsskrift for samfunnsforskning	17	14
Sum	5 227	5 469

Kilde: DBH

Vedlegg 3 Internasjonalisering

Tabell V-3.2.1 Prosent utvekslingsstudenter og studenter under kvoteprogram av registrerte studenter

	2004			2005			2006			2007		
	Utv. stud	Reg.stud	% Utv. av R	Utv. stud	Reg.stud	% Utv. av R	Utv. stud	Reg.stud	% Utv. av R	Utv. stud	Reg.stud	% Utv. av R
St. høyskoler	2204	84084	2,6	2320	79066	2,9	2542	79568	3,2	2682	79142	3,4
Universiteter	3233	67905	4,8	3991	77092	5,2	4453	76617	5,8	4387	75590	5,8
Vit høyskoler	734	6725	10,9	468	4343	10,8	557	4394	12,7	565	4313	13,1
Kunsthøyskoler	91	804	11,3	81	770	10,5	75	787	9,5	87	806	10,8
Vit. priv. hsk	611	15871	3,8	602	14774	4,1	641	14750	4,3	672	14333	4,7
Private ÷ vit	76	6699	1,1	65	7706	0,8	89	7835	1,1	55	7617	0,7
Sum offentlige	6262	159518	3,9	6860	161271	4,3	7627	161366	4,7	7721	159851	4,8
Sum private	687	22570	3,0	667	22480	3,0	730	22585	3,2	727	21950	3,3
Sum sektoren	6949	182088	3,8	7527	183751	4,1	8357	183950	4,5	8448	181801	4,6

Kilde: DBH

Merknad: Alle, unntatt individbaserte. Registrerte studenter er egenfinansierte og beregnet om våren. Det teologiske menighetsfakultet ble akkreditert vitenskapelig høyskole 1. januar 2005. Misjonshøgskolen og Handelshøgskolen BI ble akkreditert 1. juni 2008. I tabellen er alle tre regnet som vitenskapelige høyskoler (Vit. priv. hsk).

Tabell V-3.2.2 Prosent utreisende utvekslingsstudenter og studenter under kvoteprogram av registrerte studenter

	2004			2005			2006			2007		
	Ut	Reg.stud	% U av R	Ut	Reg.stud	% U av R	Ut	Reg.stud	% U av R	Ut	Reg.stud	% U av R
St. høyskoler	1178	84084	1,4	1290	79066	1,6	1426	79568	1,8	1429	79142	1,8
Universiteter	1530	67905	2,3	1908	77092	2,5	2008	76617	2,6	1862	75590	2,5
Vit høyskoler	323	6725	4,8	213	4343	4,9	287	4394	6,5	271	4313	6,3
Kunsthøyskoler	38	804	4,7	39	770	5,1	35	787	4,4	36	806	4,5
Vit. priv. hsk	374	15871	2,4	363	14774	2,5	304	14750	2,1	321	14333	2,2
Private ÷ vit	39	6699	0,6	35	7706	0,5	56	7835	0,7	35	7617	0,5
Sum offentlige	3069	159518	1,9	3450	161271	2,1	3756	161366	2,3	3598	159851	2,3
Sum private	413	22570	1,8	398	22480	1,8	360	22585	1,6	356	21950	1,6
Sum sektoren	3482	182088	1,9	3848	183751	2,1	4116	183950	2,2	3954	181801	2,2

Kilde: DBH

Merknad: Alle, unntatt individbaserte. Registrerte studenter er egenfinansierte og beregnet om våren. Det teologiske menighetsfakultet ble akkreditert vitenskapelig høyskole 1. januar 2005. Misjonshøgskolen og Handelshøgskolen BI ble akkreditert 1. juni 2008. I tabellen er alle tre regnet som vitenskapelige høyskoler (Vit. priv. hsk).

Tabell V-3.2.3 Prosent innreisende utvekslingsstudenter og studenter under kvoteprogram av registrerte studenter

	2004			2005			2006			2007		
	Inn	Reg.stud	% I av R	Inn	Reg.stud	% I av R	Inn	Reg.stud	% I av R	Inn	Reg.stud	% I av R
St. høyskoler	1026	84084	1,2	1030	79066	1,3	1116	79568	1,4	1253	79142	1,6
Universiteter	1703	67905	2,5	2083	77092	2,7	2445	76617	3,2	2525	75590	3,3
Vit høyskoler	411	6725	6,1	255	4343	5,9	270	4394	6,1	294	4313	6,8
Kunsthøyskoler	53	804	6,6	42	770	5,5	40	787	5,1	51	806	6,3
Vit. priv. hsk	237	15871	1,5	239	14774	1,6	337	14750	2,3	351	14333	2,4
Private ÷ vit	37	6699	0,6	30	7706	0,4	33	7835	0,4	20	7617	0,3
Sum offentlige	3193	159518	2,0	3410	161271	2,1	3871	161366	2,4	4123	159851	2,6
Sum private	274	22570	1,2	269	22480	1,2	370	22585	1,6	371	21950	1,7
Sum sektoren	3467	182088	1,9	3679	183751	2,0	4241	183950	2,3	4494	181801	2,5

Kilde: DBH

Merknad: Alle, unntatt individbaserte. Registrerte studenter er egenfinansierte og beregnet om våren. Det teologiske menighetsfakultet ble akkreditert vitenskapelig høyskole 1. januar 2005. Misjonshøgskolen og Handelshøgskolen BI ble akkreditert 1. juni 2008. I tabellen er alle tre regnet som vitenskapelige høyskoler (Vit. priv. hsk).

Tabell V-3.2.4 Prosent utvekslingsstudenter og studenter under kvoteprogram per institusjon

	2004			2005			2006			2007		
	Utv.	Reg.-stud	% Utv. av R	Utv.	Reg.-stud	% Utv. av R	Utv.	Reg.-stud	% Utv. av R	Utv.	Reg.-stud	% Utv. av R
Det teologiske menighetsfakultet	11	792	1,4	16	752	2,1	11	860	1,3	17	777	2,2
Handelshøyskolen BI	595	14795	4,0	580	13747	4,2	620	13520	4,6	649	13269	4,9
Misjonshøgskolen, Stavanger	5	284	1,8	6	275	2,2	10	370	2,7	6	287	2,1
Barratt Due musikk institutt	0	-	-	2	78	2,6	0	-	-	0	-	-
Bergen Arkitekt Skole	8	135	5,9	0	133	0,0	8	131	6,1	0	-	-
Betanien diakonale høyskole	0	262	0,0	2	260	0,8	9	268	3,4	0	293	0,0
Den norske eurytmihøyskole	3	22	13,6	1	22	4,5	2	19	10,5	0	37	0,0
Diakonhjemmet Høgskole	2	1364	0,1	7	1493	0,5	10	1898	0,5	16	1986	0,8
Dronning Mauds Minne	23	755	3,0	27	732	3,7	28	767	3,7	13	841	1,5
Høyskolen Diakonova	2	364	0,5	0	450	0,0	2	471	0,4	3	485	0,6
Lovisenberg diakonale høyskole	15	738	2,0	12	856	1,4	12	825	1,5	9	733	1,2
NLA Høgskolen	3	573	0,5	10	847	1,2	15	878	1,7	13	684	1,9
NLA Lærerhøgskolen	1	583	0,2	1	579	0,2	2	608	0,3	1	667	0,1
Rogaland Høgskole	17	-	-	2	418	0,5	0	-	-	0	-	-
Rudolf Steinerhøgskolen	2	148	1,4	1	149	0,7	1	175	0,6	0	194	0,0
Vit. priv. hsk	611	15871	3,8	602	14774	4,1	641	14750	4,3	672	14333	4,7
Private ÷ vit	76	6699	1,1	65	7706	0,8	89	7835	1,1	55	7617	0,7
Totalt privat sektor	687	22570	3,0	667	22480	3,0	730	22585	3,2	727	21950	3,3

Kilde: DBH

Merknad: Alle, unntatt individbaserte. Registrerte studenter er egenfinansierte og beregnet om våren. Det teologiske menighetsfakultet ble akkreditert vitenskapelig høyskole 1. januar 2005. Misjonshøgskolen og Handelshøyskolen BI ble akkreditert 1. juni 2008. I tabellen er alle tre regnet som vitenskapelige høyskoler (Vit. priv. hsk).

Tabell V-3.2.5 Prosent utreisende utvekslingsstudenter og studenter under kvoteprogram per institusjon

	2004			2005			2006			2007		
	Ut	Reg.-stud	% U av R	Ut	Reg.-stud	% U av R	U	Reg.-stud	% U av R	Ut	Reg.-stud	% U av R
Det teologiske menighetsfakultet	6	792	0,8	4	752	0,5	5	860	0,6	6	777	0,8
Handelshøyskolen BI	368	14795	2,5	359	13747	2,6	294	13520	2,2	315	13269	2,4
Misjonshøgskolen, Stavanger	0	284	0,0	0	275	0,0	5	370	1,4	0	287	0,0
Barratt Due musikk institutt	0	-	-	2	78	2,6	0	-	-	0	-	-
Bergen Arkitekt Skole	6	135	4,4	0	133	0,0	7	131	5,3	0	-	-
Betanien diakonale høyskole	0	262	0,0	2	260	0,8	7	268	2,6	0	293	0,0
Diakonhjemmet Høgskole	0	1364	0,0	1	1493	0,1	1	1898	0,1	7	1986	0,4
Dronning Mauds Minne	14	755	1,9	16	732	2,2	18	767	2,3	10	841	1,2
Høyskolen Diakonova	2	364	0,5	0	450	0,0	2	471	0,4	3	485	0,6
Lovisenberg diakonale høyskole	15	738	2,0	12	856	1,4	12	825	1,5	8	733	1,1
NLA Høgskolen	0	573	0,0	1	847	0,1	7	878	0,8	6	684	0,9
NLA Lærerhøgskolen	1	583	0,2	1	579	0,2	2	608	0,3	1	667	0,1
Rogaland Høgskole	1	-	-	0	418	0,0	0	-	-	0	-	-
Vit. priv. hsk	374	15871	2,4	363	14774	2,5	304	14750	2,1	321	14333	2,2
Private ÷ vit	39	6699	0,6	35	7706	0,5	56	7835	0,7	35	7617	0,5
Totalt privat sektor	413	22570	1,8	398	22480	1,8	360	22585	1,6	356	21950	1,6

Kilde: DBH

Merknad: Alle, unntatt individbaserte. Registrerte studenter er egenfinansierte og beregnet om våren. Det teologiske menighetsfakultet ble akkreditert vitenskapelig høyskole 1. januar 2005. Misjonshøgskolen og Handelshøyskolen BI ble akkreditert 1. juni 2008. I tabellen er alle tre regnet som vitenskapelige høyskoler (Vit. priv. hsk).

Tabell V-3.2.6 Prosent innreisende utvekslingsstudenter og studenter under kvoteprogram per institusjon

	2004			2005			2006			2007		
	Inn	Reg.-stud	% I av R	Inn	Reg.-stud	% I av R	Inn	Reg.-stud	% I av R	Inn	Reg.-stud	% I av R
Det teologiske menighetsfakultet	5	792	0,6	12	752	1,6	6	860	0,7	11	777	1,4
Handelshøyskolen BI	227	14795	1,5	221	13747	1,6	326	13520	2,4	334	13269	2,5
Misjonshøgskolen, Stavanger	5	284	1,8	6	275	2,2	5	370	1,4	6	287	2,1
Bergen Arkitekt Skole	2	135	1,5	0	133	0,0	1	131	0,8	0	-	-
Betanien diakonale høgskole	0	262	0,0	0	260	0,0	2	268	0,7	0	293	0,0
Den norske eurytmihøgskole	3	22	13,6	1	22	4,5	2	19	10,5	0	37	0,0
Diakonhjemmet Høgskole	2	1364	0,1	6	1493	0,4	9	1898	0,5	9	1986	0,5
Dronning Mauds Minne	9	755	1,2	11	732	1,5	10	767	1,3	3	841	0,4
Lovisenberg diakonale høgskole	0	738	0,0	0	856	0,0	0	825	0,0	1	733	0,1
NLA Høgskolen	3	573	0,5	9	847	1,1	8	878	0,9	7	684	1,0
Rogaland Høgskole	16	-	-	2	418	0,5	0	-	-	0	-	-
Rudolf Steinerhøgskolen	2	148	1,4	1	149	0,7	1	175	0,6	0	194	0,0
Vit. priv. hsk	237	15871	1,5	239	14774	1,6	337	14750	2,3	351	14333	2,4
Private ÷ vit	37	6699	0,6	30	7706	0,4	33	7835	0,4	20	7617	0,3
Totalt privat sektor	274	22570	1,2	269	22480	1,2	370	22585	1,6	371	21950	1,7

Kilde: DBH

Merknad: Alle, unntatt individbaserte. Registrerte studenter er egenfinansierte og beregnet om våren. Det teologiske menighetsfakultet ble akkreditert vitenskapelig høyskole 1. januar 2005. Misjonshøgskolen og Handelshøyskolen BI ble akkreditert 1. juni 2008. I tabellen er alle tre regnet som vitenskapelige høyskoler (Vit. priv. hsk).

Vedlegg 5 Økonomi

Tabell V-5.3.1 Driftsinntekter

Institusjoner	Data	2006	2007	1. halvår 2008
Private vit. høyskoler:				
Det teologiske menighetsfakultet	Statstilskudd	45 653 000,00	52 047 000,00	28 020 000,00
	Studieavgifter	1 746 880,00	1 743 480,00	
	Øvrige driftsinntekter	12 621 065,00	11 588 732,00	5 788 859,00
	Sum driftsinntekter	60 020 945,00	65 379 212,00	33 808 859,00
	Andel statstilskudd	0,76	0,80	0,83
Handelshøyskolen BI	Statstilskudd	168 972 000,00	174 411 000,00	92 892 000,00
	Studieavgifter	661 546 000,00	698 178 000,00	365 942 000,00
	Øvrige driftsinntekter	129 244 000,00	124 426 000,00	61 497 000,00
	Sum driftsinntekter	959 762 000,00	997 015 000,00	520 331 000,00
	Andel statstilskudd	0,18	0,17	0,18
Misjonshøgskolen	Statstilskudd	16 284 000,00	15 388 000,00	10 414 500,00
	Studieavgifter	2 036 446,00	1 190 023,00	
	Øvrige driftsinntekter	9 993 736,00	10 796 462,00	5 507 962,00
	Sum driftsinntekter	28 314 182,00	27 374 485,00	15 922 462,00
	Andel statstilskudd	0,58	0,56	0,65
Private høyskoler:				
Ansgar teologiske høyskole	Statstilskudd	8 949 000,00	9 406 000,00	4 938 800,00
	Studieavgifter	571 000,00	793 000,00	671 557,00
	Øvrige driftsinntekter	1 769 427,00	1 356 190,00	249 525,00
	Sum driftsinntekter	11 289 427,00	11 555 190,00	5 859 882,00
	Andel statstilskudd	0,79	0,81	0,84
Baptistenes Teologiske seminar	Statstilskudd	1 899 600,00	1 957 000,00	935 500,00
	Studieavgifter	173 493,00	144 110,00	76 380,00
	Øvrige driftsinntekter	2 162 869,00	1 814 515,00	1 301 537,00
	Sum driftsinntekter	4 235 962,00	3 915 625,00	2 313 417,00
	Andel statstilskudd	0,45	0,50	0,40
Barratt Due musikk institutt	Statstilskudd	17 557 030,00	18 211 683,00	7 492 941,00
	Studieavgifter	1 907 747,00	2 216 795,00	519 060,00
	Øvrige driftsinntekter	2 929 726,00	2 652 307,00	271 065,00
	Sum driftsinntekter	22 394 503,00	23 080 785,00	8 283 066,00
	Andel statstilskudd	0,78	0,79	0,90
Bergen Arkitekt Skole	Statstilskudd	9 436 000,00	10 563 000,00	5 933 500,00
	Studieavgifter	3 063 771,00	3 342 882,00	1 946 436,00
	Øvrige driftsinntekter	676 912,00	440 529,00	98 049,00
	Sum driftsinntekter	13 176 683,00	14 346 411,00	7 977 985,00
	Andel statstilskudd	0,72	0,74	0,74
Betanien diakonale høgskole	Statstilskudd	18 228 000,00	19 894 000,00	10 499 000,00
	Studieavgifter	417 260,00	467 930,00	436 050,00
	Øvrige driftsinntekter	2 696 700,00	1 739 157,00	1 151 745,00
	Sum driftsinntekter	21 341 960,00	22 101 087,00	12 086 795,00
	Andel statstilskudd	0,85	0,90	0,87
Den Norske Balletthøyskole	Statstilskudd	5 241 111,00	7 560 000,00	5 117 000,00
	Studieavgifter	5 502 662,00	4 803 390,00	2 115 000,01
	Øvrige driftsinntekter	1 024 776,00	1 385 237,00	1 050 279,72
	Sum driftsinntekter	11 768 549,00	13 748 627,00	8 282 279,73
	Andel statstilskudd	0,45	0,55	0,62
Den norske Eurytmihøgskole	Statstilskudd	2 449 000,00	2 824 000,00	2 551 500,00
	Studieavgifter	406 900,00	435 025,00	148 504,00
	Øvrige driftsinntekter	67 738,00	5 000,00	0,08
	Sum driftsinntekter	2 923 638,00	3 264 025,00	2 700 004,08
	Andel statstilskudd	0,84	0,87	0,94
Diakonhjemmet høgskole	Statstilskudd	82 899 696,00	88 804 000,00	48 985 000,00
	Studieavgifter	19 457 000,00	22 103 000,00	12 767 000,00
	Øvrige driftsinntekter	19 317 000,00	24 775 289,00	8 737 000,00
	Sum driftsinntekter	121 673 696,00	135 682 289,00	70 489 000,00
	Andel statstilskudd	0,68	0,65	0,69
Dronning Mauds Minne Høgskole	Statstilskudd	59 707 090,00	63 549 679,00	33 056 000,00
	Studieavgifter			
	Øvrige driftsinntekter	10 937 046,00	12 594 495,00	9 022 000,00
	Sum driftsinntekter	70 644 136,00	76 144 174,00	42 078 000,00
	Andel statstilskudd	0,85	0,83	0,79
Fjellhaug Misjonshøgskole	Statstilskudd	5 979 000,00	6 637 000,00	4 996 500,00
	Studieavgifter	678 730,00	584 900,00	280 000,00
	Øvrige driftsinntekter	1 558 288,00	3 870 337,00	774 391,00
	Sum driftsinntekter	8 216 018,00	11 092 237,00	6 050 891,00
	Andel statstilskudd	0,73	0,60	0,83

Institusjoner	Data	2006	2007	1. halvår 2008
Haraldsplass diakonale høyskole	Statstilskudd	18 039 000,00	19 342 300,00	9 958 500,00
	Studieavgifter	4 776 684,00	4 610 946,00	2 629 825,00
	Øvrige driftsinntekter	1 348 918,00	1 264 051,00	781 859,00
	Sum driftsinntekter	24 164 602,00	25 217 297,00	13 370 184,00
	Andel statstilskudd	0,75	0,77	0,74
Høgskolen Diakonova	Statstilskudd	26 433 000,00	32 326 000,00	18 153 949,00
	Studieavgifter	3 742 000,00	1 896 000,00	
	Øvrige driftsinntekter	3 755 692,00	3 483 542,00	1 998 992,00
	Sum driftsinntekter	33 930 692,00	37 705 542,00	20 152 941,00
	Andel statstilskudd	0,78	0,86	0,90
Høgskolen i Staffeldtsgate	Statstilskudd	8 245 999,00	8 497 000,00	5 208 500,00
	Studieavgifter	3 885 548,00	4 513 641,00	2 081 113,00
	Øvrige driftsinntekter	3 827 424,00	10 898 687,00	1 950 886,00
	Sum driftsinntekter	15 958 971,00	23 909 328,00	9 240 499,00
	Andel statstilskudd	0,52	0,36	0,56
Høgskolen landbruk og bygdenæringer	Statstilskudd	1 907 000,00	2 087 000,00	1 736 250,00
	Studieavgifter	1 320 325,00	1 404 000,00	582 227,00
	Øvrige driftsinntekter	2 519 769,00	958 468,00	483 453,00
	Sum driftsinntekter	5 747 094,00	4 449 468,00	2 801 930,00
	Andel statstilskudd	0,33	0,47	0,62
Lovisenberg diakonale høyskole	Statstilskudd	42 473 000,00	54 074 950,00	28 080 000,00
	Studieavgifter	3 288 697,00	4 387 115,00	2 522 542,00
	Øvrige driftsinntekter	19 859 340,00	5 366 925,00	1 652 410,00
	Sum driftsinntekter	65 621 037,00	63 828 990,00	32 254 952,00
	Andel statstilskudd	0,65	0,85	0,87
Markedshøyskolen Campus Christiania	Statstilskudd	11 589 000,00	16 269 000,00	9 235 000,00
	Studieavgifter	40 222 000,00	46 828 000,00	24 959 000,00
	Øvrige driftsinntekter	1 575 000,00	1 680 000,00	667 000,00
	Sum driftsinntekter	53 386 000,00	64 777 000,00	34 861 000,00
	Andel statstilskudd	0,22	0,25	0,26
Mediehøgskolen Gimlekollen	Statstilskudd	11 295 000,00	11 255 000,00	5 890 500,00
	Studieavgifter	4 961 000,00	5 064 000,00	2 596 450,00
	Øvrige driftsinntekter	20 833 000,00	24 864 000,00	1 139 991,00
	Sum driftsinntekter	37 089 000,00	41 183 000,00	9 626 941,00
	Andel statstilskudd	0,30	0,27	0,61
Norges Informasjons- teknologiske Høyskole	Statstilskudd	20 205 000,00	18 320 000,00	9 635 000,00
	Studieavgifter	29 078 000,00	27 361 000,00	14 109 915,00
	Øvrige driftsinntekter	1 162 000,00	1 230 928,00	484 410,00
	Sum driftsinntekter	50 445 000,00	46 911 928,00	24 229 325,00
	Andel statstilskudd	0,40	0,39	0,40
Norsk Lærerakademi, Bachelor og masterstudier	Statstilskudd	31 462 000,00	34 686 000,00	18 166 000,00
	Studieavgifter	2 527 000,00	2 047 000,00	1 799 180,00
	Øvrige driftsinntekter	5 953 000,00	5 268 000,00	1 548 900,00
	Sum driftsinntekter	39 942 000,00	42 001 000,00	21 514 080,00
	Andel statstilskudd	0,79	0,83	0,84
Norsk Lærerakademi, Lærerhøgskolen	Statstilskudd	38 719 000,00	43 982 000,00	22 126 500,00
	Studieavgifter	2 449 787,00	3 349 427,00	1 571 641,00
	Øvrige driftsinntekter	6 389 170,00	7 809 293,00	3 556 316,00
	Sum driftsinntekter	47 557 957,00	55 140 720,00	27 254 457,00
	Andel statstilskudd	0,81	0,80	0,81
Rudolf Steinerhøyskolen	Statstilskudd	8 431 000,00	9 269 000,00	5 335 500,00
	Studieavgifter	3 582 051,00	3 107 100,00	1 476 347,40
	Øvrige driftsinntekter	1 161 000,00	0,00	30 000,00
	Sum driftsinntekter	13 174 051,00	12 376 100,00	6 841 847,40
	Andel statstilskudd	0,64	0,75	0,78
Totalt:	Statstilskudd	662 053 526,00	721 360 612,00	389 357 940,00
	Studieavgifter	797 340 981,00	840 570 764,00	439 230 227,41
	Øvrige driftsinntekter	263 383 596,00	260 268 144,00	109 743 629,80
	Sum driftsinntekter	1 722 778 103,00	1 822 199 520,00	938 331 797,21
	Andel statstilskudd	0,38	0,40	0,41

Kilde: DBH/Institusjonenes rapportering til departementet

Merknad: Studieavgifter: Departementet har ikke stilt krav om at inntekter fra studieavgifter skal fremkomme på egen linje i oppstillingsplanen. Derfor mangler denne informasjonen for enkelte av høyskolene. Enkelte av høyskolene har imidlertid rapportert dette i forbindelse med foreløpig årsregnskap. I slike tilfeller er dette tallet benyttet.

Tabell V-5.3.2. Resultatutvikling

		År					Utvikling i %	
Institusjoner	Data	2004	2005	2006	2007	1. halvår	2006-07	2007-08
Private vit. høyskoler:								
Det teologiske menighetsfakultet	Driftsresultat	-273 959,00	556 022,00	1 396 180,00	3 195 426,00	1 828 870,00		
	Resultatgrad			0,02	0,05	0,05	2,56	0,52
	Årsresultat	-315 851,00	541 376,00	1 399 942,00	3 409 380,00	2 082 914,00		
Handelshøyskolen BI	Driftsresultat	32 047,00	-3 084 000,00	53 876 000,00	72 669 000,00	7 714 000,00		
	Resultatgrad			0,06	0,07	0,01	1,68	-5,81
	Årsresultat	32 845,00	207 941 000,00	36 688 000,00	3 418 000,00	-8 409 000,00		
Misjonshøgskolen	Driftsresultat	-708 937,00	-1 018 167,00	1 787 948,00	-278 150,00	2 963 173,00		
	Resultatgrad			0,06	-0,01	0,19	-7,33	19,63
	Årsresultat	-865 990,00	-1 296 788,00	1 868 899,00	8 658,00	3 044 980,00		
Private høyskoler:								
Ansgar teologiske høyskole	Driftsresultat	451 759,00	1 146 965,00	-268 132,00	-495 989,00	-135 375,00		
	Resultatgrad			-0,02	-0,04	-0,02	-1,92	1,98
	Årsresultat	-397 452,00	420 539,00	1 356 826,00	1 099 349,00	-68 430,00		
Baptistenes Teologiske seminar	Driftsresultat	-626 687,00	-351 569,00	-497 534,00	-790 973,00	-29 965,00		
	Resultatgrad			-0,12	-0,20	-0,01	-8,45	18,91
	Årsresultat	-651 561,00	-338 127,00	-527 677,00	-897 287,00	-74 173,00		
Barratt Due musikk institutt	Driftsresultat	152 443,00	788 293,00	87 384,00	-9 417,00	538 747,00		
	Resultatgrad			0,00	0,00	0,07	-0,43	6,54
	Årsresultat	153 497,00	795 422,00	109 333,00	33 807,00	538 220,00		
Bergen Arkitekt Skole	Driftsresultat	638 886,00	183 034,00	83 890,00	84 447,00	405 233,00		
	Resultatgrad			0,01	0,01	0,05	-0,05	4,49
	Årsresultat	723 738,00	239 543,00	132 314,00	199 220,00	400 873,00		
Betanien diakonale høyskole	Driftsresultat	-1 541 133,00	-1 856 362,00	-1 441 346,00	-2 914 099,00	735 019,00		
	Resultatgrad			-0,07	-0,13	0,06	-6,43	19,27
	Årsresultat	-1 495 632,00	-1 814 394,00	-1 373 588,00	-2 792 051,00	734 998,00		
Den Norske Balletthøyskole	Driftsresultat	499 001,00	96 707,00	465 910,00	1 057 883,00	1 179 516,48		
	Resultatgrad			0,04	0,08	0,14	3,74	6,55
	Årsresultat	405 745,00	-150 598,00	335 809,00	960 088,00	1 121 809,48		
Den norske Eurytmihøgskole	Driftsresultat	191 577,00	-23 565,00	-35 974,00	-111 162,00	837 498,79		
	Resultatgrad			-0,01	-0,03	0,31	-2,18	34,42
	Årsresultat	197 932,00	-16 437,00	-20 252,00	-96 056,00	837 487,46		
Diakonhjemmet høyskole	Driftsresultat	142 934,00	841 000,00	51 924,00	-726 416,00	5 162 000,00		
	Resultatgrad			0,00	-0,01	0,07	-0,58	7,86
	Årsresultat	214 005,00	1 211 087,00	679 810,00	694 133,00	5 162 000,00		
Dronning Mauds Minne Høgskole	Driftsresultat	-187 535,00	-1 594 955,00	756 522,00	1 001 216,00	4 401 000,00		
	Resultatgrad			0,01	0,01	0,10	0,24	9,14
	Årsresultat	-386 310,00	-848 631,00	-28 474,00	8 243,00	3 544 000,00		
Fjellhaug Misjonshøgskole	Driftsresultat	768 381,00	3 365 609,00	-2 213 920,00	-1 328 578,00	163 420,00		
	Resultatgrad			-0,27	-0,12	0,03	14,97	14,68
	Årsresultat	-35 399,00	4 236 052,00	-2 213 920,00	-1 328 578,00	163 420,00		
Haraldsplass diakonale høyskole	Driftsresultat	840 223,00	1 262 274,00	833 818,00	212 978,00	94 213,00		
	Resultatgrad			0,03	0,01	0,01	-2,61	-0,14
	Årsresultat	1 022 329,00	1 464 477,00	1 098 162,00	685 035,00	380 126,00		
Høgskolen Diakonova	Driftsresultat	-1 874 888,00	-203 711,00	536 854,00	-920 404,00	2 775 432,00		
	Resultatgrad			0,02	-0,02	0,14	-4,02	16,21
	Årsresultat	-1 235 052,00	46 257,00	652 814,00	-702 155,00	2 775 432,00		
Høgskolen i Staffeldtsgate	Driftsresultat	1 245 481,00	-2 460 960,00	-2 285 200,00	6 570 103,00	732 392,00		
	Resultatgrad			-0,14	0,27	0,08	41,80	-19,55
	Årsresultat	1 211 990,00	-2 674 853,00	-3 734 372,00	6 276 891,00	681 472,00		
Høgskolen landbruk og bygdenæring	Driftsresultat	-1 126 035,00	26 076,00	-77 735,00	-292 468,00	448 325,00		
	Resultatgrad			-0,01	-0,07	0,16	-5,22	22,57
	Årsresultat	-1 134 869,00	26 076,00	-81 539,00	-296 934,00	448 325,00		
Lovisenberg diakonale høyskole	Driftsresultat	-533 073,00	-145 822,00	-749 363,00	-466 122,00	1 810 067,00		
	Resultatgrad			-0,01	-0,01	0,06	0,41	6,34
	Årsresultat	-169 355,00	0,00	-432 200,00	86 207,00	2 180 466,00		
Markedshøyskolen Campus Christiania	Driftsresultat	2 278 000,00	-3 922 000,00	-7 437 000,00	3 725 000,00	3 801 000,00		
	Resultatgrad			-0,14	0,06	0,11	19,68	5,15
	Årsresultat	1 296 000,00	-3 894 000,00	-7 413 000,00	3 812 000,00	3 801 000,00		
Mediehøgskolen Gimlekollen	Driftsresultat	-1 704 078,00	-298 018,00	-1 900 000,00	190 000,00	-800 378,00		
	Resultatgrad			-0,05	0,00	-0,08	5,58	-8,78
	Årsresultat	-1 657 512,00	-379 598,00	-1 843 000,00	1 220 000,00	-834 264,00		
Norges Informasjons-teknologiske Høyskole	Driftsresultat	-2 170,00	-8 855,00	-39 705 000,00	-4 695 388,00	4 342 878,00		
	Resultatgrad			-0,79	-0,10	0,18	68,70	27,93
	Årsresultat	-2 170,00	-8 855,00	-49 226 000,00	-4 558 043,00	4 282 847,00		
Norsk Lærerakademi, Bachelor og masterstudier	Driftsresultat		-1 882 042,00	2 245 000,00	3 269 000,00	4 323 565,00		
	Resultatgrad			0,06	0,08	0,20	2,16	12,31
	Årsresultat		-87 800,00	2 200 000,00	3 564 000,00	4 329 444,00		
Norsk Lærerakademi, Lærerhøgskolen	Driftsresultat	1 626 901,00	1 493 976,00	1 449 247,00	6 031 502,00	3 000 705,00		
	Resultatgrad			0,03	0,11	0,11	7,89	0,07
	Årsresultat	354 183,00	279 902,00	122 803,00	4 306 559,00	1 838 025,00		
Rudolf Steinerhøyskolen	Driftsresultat	44 511,00	-5 386,00	26 783,00	-443 967,00	-596 720,07		
	Resultatgrad			0,00	-0,04	-0,09	-3,79	-5,13
	Årsresultat	55 461,00	5 524,00	37 972,00	-416 220,00	-596 830,32		

Kilde: DBH/Institusjonenes rapportering til departementet

Merknader: Resultatgrad = driftsresultat / driftsinntekter. Årsresultat = Resultat etter skatt

Tabell V-5.4.1 Likviditet

Institusjoner	Data	2006	2007
Private vitenskaplige høyskoler:			
Det teologiske menighetsfakultet	Likviditetsgrad	1,33	1,51
	Arbeidskapital	3 836 972,00	7 198 209,00
Handelshøyskolen BI	Likviditetsgrad	0,61	0,47
	Arbeidskapital	-111 197,00	-139 917,00
Misjonshøgskolen	Likviditetsgrad	1,50	1,64
	Arbeidskapital	2 233 988,00	2 298 294,00
Private høyskoler:			
Ansgar teologiske høyskole	Likviditetsgrad	1,04	1,20
	Arbeidskapital	124 292,00	820 479,00
Baptistenes Teologiske seminar	Likviditetsgrad	1,71	0,71
	Arbeidskapital	484 969,00	-335 187,00
Barratt Due musikk institutt	Likviditetsgrad	1,06	1,01
	Arbeidskapital	235 809,00	29 644,00
Bergen Arkitekt Skole	Likviditetsgrad	1,27	1,34
	Arbeidskapital	432 303,00	726 033,00
Betanien diakonale høgskole	Likviditetsgrad	0,21	0,19
	Arbeidskapital	-4 523 003,00	-5 728 898,00
Den Norske Balletthøgskole	Likviditetsgrad	0,76	0,99
	Arbeidskapital	-391 780,00	-6 665,00
Den norske Eurytmihøgskole	Likviditetsgrad	1,61	1,30
	Arbeidskapital	328 113,00	223 384,00
Diakonhjemmet høgskole	Likviditetsgrad	1,36	1,26
	Arbeidskapital	9 107 751,00	7 545 232,00
Dronning Mauds Minne Høgskole	Likviditetsgrad	0,78	0,78
	Arbeidskapital	-3 305 691,00	-3 055 154,00
Ernst G. Mortensens Stiftelse (inkl Markedshøgskolen Campus Christiania)	Likviditetsgrad	1,25	1,51
	Arbeidskapital	9 694 000,00	19 819 000,00
Fjellhaug skoler (inkl Fjellhaug misjonshøgskole)	Likviditetsgrad	0,18	0,92
	Arbeidskapital	-18 760 500,00	-305 898,00
Haraldsplass diakonale høgskole	Likviditetsgrad	2,21	2,65
	Arbeidskapital	7 101 590,00	7 627 419,00
Høgskolen i Staffeldtsgate	Likviditetsgrad	0,46	0,52
	Arbeidskapital	-1 511 366,00	-1 319 055,00
Høgskolen landbruk og bygdenæringer	Likviditetsgrad	0,77	1,34
	Arbeidskapital	-389 970,00	339 435,00
Lovisenberg diakonale høgskole	Likviditetsgrad	0,92	0,87
	Arbeidskapital	-1 048 330,00	-1 391 385,00
Mediehøgskolen Gimlekollen	Likviditetsgrad	0,90	0,84
	Arbeidskapital	-1 410 000,00	-1 774 000,00
Norges Informasjonsteknologiske Høyskole	Likviditetsgrad	0,03	1,11
	Arbeidskapital	-62 018 000,00	567 326,00
Norsk Lærarakademi, Bachelor og masterstudier	Likviditetsgrad	1,59	2,26
	Arbeidskapital	3 572 000,00	7 487 000,00
Norsk Lærarakademi, Lærerhøgskolen	Likviditetsgrad	0,72	1,34
	Arbeidskapital	-1 825 631,00	2 369 951,00
Rudolf Steinerhøgskolen	Likviditetsgrad	1,30	1,14
	Arbeidskapital	755 606,00	285 324,00
Stiftelsen Menighetssøsterhjemmet (inkl Høgskolen Diakonova)	Likviditetsgrad	6,29	5,29
	Arbeidskapital	42 433 140,00	40 670 048,00

Kilde: DBH/Institusjonenes rapportering til departementet

Merknader: Likviditetsgrad = Likviditetsgrad 1 (Balanselikviditet) = Omløpsmidler / Kortsiktig gjeld. Arbeidskapital = Omløpsmidler - Kortsiktig gjeld

Tabell V-5.4.2 Soliditet

				Garanti fra eier
Institusjoner	Data	2006	2007	
Private vitenskaplige høyskoler:				
Det teologiske menighetsfakultet	Egenkapitalprosent	0,46	0,49	
	Gearing	0,63	0,64	
Handelshøyskolen BI	Egenkapitalprosent	0,23	0,24	
	Gearing	0,58	0,54	
Misjonshøgskolen	Egenkapitalprosent	0,31	0,36	
	Gearing	1,90	1,52	
Private høyskoler:				
Ansgar teologiske høyskole	Egenkapitalprosent	0,29	0,39	
	Gearing	2,42	1,58	
Baptistenes Teologiske seminar	Egenkapitalprosent	0,68	0,63	
	Gearing	0,10	0,19	
Barratt Due musikkinstitut	Egenkapitalprosent	0,34	0,33	
	Gearing	1,82	1,89	
Bergen Arkitekt Skole	Egenkapitalprosent	0,76	0,71	
	Gearing	0,31	0,40	
Betanien diakonale høgskole	Egenkapitalprosent	-3,17	-5,14	x
	Gearing	-1,01	-0,84	
Den Norske Balletthøgskole	Egenkapitalprosent	-0,43	-0,17	
	Gearing	-1,03	-2,08	
Den norske Eurytmihøgskole	Egenkapitalprosent	0,71	0,62	
	Gearing	0,41	0,61	
Diakonhjemmet høgskole	Egenkapitalprosent	0,31	0,30	
	Gearing	2,20	2,39	
Dronning Mauds Minne Høgskole	Egenkapitalprosent	0,09	0,08	
	Gearing	3,55	3,28	
Ernst G. Mortensens Stiftelse (inkl Markedshøgskolen Campus Christiania)	Egenkapitalprosent	0,35	0,40	
	Gearing	1,56	1,22	
Fjellhaug skoler (inkl Misjonshøgskolen)	Egenkapitalprosent	0,57	0,60	
	Gearing	0,62	0,10	
Haraldsplass diakonale høgskole	Egenkapitalprosent	0,55	0,58	
	Gearing	0,80	0,63	
Høgskolen i Staffeldtsgate	Egenkapitalprosent	-2,24	-1,21	x
	Gearing	-0,24	-0,50	
Høgskolen landbruk og bygdenæring	Egenkapitalprosent	-0,57	0,25	
	Gearing	-2,27	2,92	
Lovisenberg diakonale høgskole	Egenkapitalprosent	-0,05	-0,05	x
	Gearing	-20,37	-20,31	
Mediehøgskolen Gimlekollen	Egenkapitalprosent	-0,26	-0,19	
	Gearing	-4,35	-5,79	
Norges Informasjonsteknologiske Høgskole	Egenkapitalprosent	-9,65	-0,32	
	Gearing	-0,99	-1,65	
Norsk Lærerakademi, Bachelor og masterstudier	Egenkapitalprosent	0,60	0,65	
	Gearing	0,27	0,23	
Norsk Lærerakademi, Lærerhøgskolen	Egenkapitalprosent	0,02	0,10	
	Gearing	6,86	1,34	
Rudolf Steinerhøgskolen	Egenkapitalprosent	0,40	0,38	
	Gearing	1,49	1,63	
Stiftelsen Menighetssøsterhjemmet (inkl Høgskolen Diakonova)	Egenkapitalprosent	0,85	0,84	
	Gearing	0,10	0,12	

Kilde: DBH/Institusjonenes rapportering til departementet

Merknader: Egenkapitalprosent = Egenkapital i % av Totalkapital (Gjeld + Egenkapital). Gearing = Kortsiktig gjeld / Egenkapital

Utgitt av:
Kunnskapsdepartementet

Departementenes servicesenter - 10/08